



Briselē, 2017. gada 17. novembrī
(OR. en)

7204/4/17
REV 4

Starpiestāžu lieta:
2016/0375 (COD)

ENER 109
CLIMA 61
CODEC 365

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
K-jas dok. Nr.:	15090/17 ENER 412 CLIMA 167 IA 123 CODEC 1788 REV 1
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI par Enerģētikas savienības pārvaldību un ar ko groza Direktīvu 94/22/EK, Direktīvu 98/70/EK, Direktīvu 2009/31/EK, Regulu (EK) Nr. 663/2009, Regulu (EK) Nr. 715/2009, Direktīvu 2009/73/EK, Padomes Direktīvu 2009/119/EK, Direktīvu 2010/31/ES, Direktīvu 2012/27/ES, Direktīvu 2013/30/ES un Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 un atceļ Regulu (ES) Nr. 525/2013 – vispārēja pieeja

1. Prezidentvalsts mērķis ir *TTE* (Enerģētika) padomes 18. decembra sanāksmē par šo priekšlikumu panākt vispārēju pieeju. Pēc 27. oktobrī Pastāvīgo pārstāvju komitejā notikušajām diskusijām par aspektiem, kas saistīti ar atjaunojamo energoresursu enerģiju ¹, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta izskatīt visu pielikumā izklāstīto regulas projektu, lai par to panāktu vienošanos un iesniegtu to TTE padomē nolūkā to apstiprināt kā vispārēju pieeju.

¹ *sal. dok. 7204/2/17 REV 2*, kurā ir iekļauts pārskats par ziņojumiem/iteratīvo procesu un indikatīvu atjaunojamo energoresursu trajektoriju.

Galvenajos jautājumos ir vai nu panākta diezgan liela viedokļu saskanība (piemēram, par reģionālo sadarbību, iteratīvo procesu, tostarp ziņojumu iesniegšanas datumiem, un Enerģētikas savienības un Klimata pārmaiņu komitejām), vai arī ir izstrādāts līdzsvarots kompromiss (piemēram par atjaunojamo energoresursu trajektoriju un neatbilstību novēršanas mehānismu). Lai sekmētu diskusiju par atlikušajiem jautājumiem, ko delegācijas vēlas izskatīt, zemāk ir aprakstīti galvenie jautājumi secībā, kādā tie ir izklāstīti pašā tiesību aktā.

2. *Galvenie jautājumi*

a) Agrīnie centieni

"Agrīno centienu" definīcija, kas 2. panta 19. punktā ir formulēta kā dalībvalstu 2020. vai 2030. gada mērķrādītāju pārsniegšana, attiecas uz dalībvalstu centieniem, ko tās izvērs atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā: agrīnus centienus var apsvērt, kad:

- dalībvalstis nosaka nacionālo devumu (5. panta 1. punkta d) apakšpunkta v) daļa);
- Komisija reaģē uz nacionālo enerģētikas un klimata pārmaiņu plānu (*NECPs*) projektiem (9. panta 2. punkta a) apakšpunkts); un
- Komisija reaģē gadījumā, ja šie plāni nav pietiekami vērienīgi (27. panta 1. un 2. punkts) un ja nav gūti pietiekami sasniegumi (27. panta 4. punkts).

Jaunākajā prezidentvalsts kompromisā ir precizējums, paredzot arī dalībvalstu 2020. gada mērķa "agrīnu sasniegšanu" (iekļaujot formulējumu "2020. gadā *vai pirms tam*").

b) Atjaunojamo energoresursu enerģija un vēriens, kā arī nepietiekams veikums

Pēc diskusijām, kas 27. oktobrī notika Pastāvīgo pārstāvju komitejā, tika noteikts dalībvalstu/Savienības indikatīvās trajektorijas līmenis divos "atskaites punktos" 2023. gadā un 2025. gadā (4. panta a) punkta 2) apakšpunkta i) daļa un 25. panta 2. punkts), dažām dalībvalstīm argumentējot par labu augstākiem vai zemākiem procentuālajiem rādītājiem. Ja Savienības trajektorija nokrīt zem šiem atsaucē punktiem, tas automātiski tām dalībvalstīm, kas vai nu nav izrādījušas pietiekamu vērienu, vai arī nav sasniegušas to atskaite punktu(s), uzliek par pienākumu veikt papildu pasākumus (27. panta 4. punkts).

Šādi paši "papildu pasākumi" dalībvalstīm ir jāveic arī tad, ja to rādītāji ir zemāki par 2020. gada nacionālā mērķrādītāja bāzlīniju (27. panta 4.a punkts) ². Viens no papildu pasākumiem, ko dalībvalstis var izvēlēties, ir 27. panta 4., 4.a un 4.b punktā paredzētais "finanšu mehānisms", ko Komisijai vajadzētu izveidot ar īstenošanas aktiem.

Dalībvalstis, nosakot to plānoto nacionālo devumu atjaunojamo energoresursu enerģijā (5. panta 1. punkta d) apakšpunkts), var izmantot neizsmeļošu "attiecīgo apstākļu" sarakstu, un šos pašus elementus vēlākā stadijā Komisija var izmantot kā izsmeļošu "objektīvu kritēriju" sarakstu, lai izvērtētu atsevišķu dalībvalstu mērķu vērienīgumu gan integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu *projektos* (9. panta 2. punkta a) apakšpunkta), gan galīgajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos (27. panta 1. punkts), kā arī saistībā ar Savienības trajektorijas nepietiekamību (27. panta 4. punkts); pamatojoties uz šo novērtējumu, Komisija pēc tam var attiecīgajai (-ām) dalībvalstij (-īm) adresēt ieteikumu bez kvantitatīviem norādījumiem. Dažas dalībvalstis ir lūgušas paskaidrojumus par metodoloģiju, ko Komisija ir iecerējusi izmantot novērtējumā, pamatojoties uz šiem objektīviem kritērijiem.

c) Ziņojumi

Galvenie mērķi un mērķrādītāji, kuri ir jāiekļauj dalībvalstu nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ir izklāstīti 4. pantā, savukārt detalizēti noteikumi ir izklāstīti I pielikumā. Politiskas redzamības iemeslu dēļ un lai saglabātu līdzsvaru starp Enerģētikas savienības piecām dimensijām, un tā kā vairākas delegācijas lūdza 4. pantā un I pielikumā paredzēt vairāk dubultnoteikumu, katra no šīm dimensijām 4. pantā ietver būtiskus noteikumus, attiecībā uz kuriem ir jāsniedz ziņojumi.

Jāatgādina, ka arī progresa ziņojumos (15. –22. pants), ko izstrādā reizi divos gados, ir iekļauti ziņojumu izstrādes noteikumi, kas ir līdzīgi 4. pantā un I pielikumā izklāstītajiem noteikumiem; tādējādi šajos pantos būtu atbilstoši jāatspoguļo jebkādas attiecīgas izmaiņas 4. pantā un/vai I pielikumā.

Vairākas dalībvalstis lūdz samazināt ziņojumu izstrādes prasības, savukārt citas dalībvalstis – palielināt.

² Piezīme: šis bāzlīnijas noteikums atsaucas uz Atjaunojamo energoresursu direktīvas projekta 3. panta 3. punktu, un ar minētā panta starpniecību – uz I pielikumu, kurā iekļauti saistošie dalībvalstu mērķrādītāji 2020. gadam; izstrādājot Pārvaldības regulu un Atjaunojamo energoresursu direktīvu, būtu jānodrošina, ka dalībvalstis netiek pakļautas "dubultam sodam". Sk. arī 35.a un 35.b apsvērumu.

d) Starpsavienojumi

Dažas dalībvalstis lūdza pastiprināt elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāja 2030. gadam nozīmīgumu, to nosakot vismaz 15 % apmērā, kā paredzēts 4. panta d) apakšpunktā, un šajā nolūkā tās ierosināja mehānismu, kas nodrošinātu šā mērķa sasniegšanu, kā arī aicināja dalībvalstu starpsavienojuma apmēru sasaistīt ar pienākumiem atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā. Tomēr dažas citas dalībvalstis stingri to noraidīja, pieprasot šī Komisijas ierosinātā noteikuma svītrosānu vai būtisku grozījumu izdarīšanu tajā. Rezultātā prezidentvalsts neredz citu iespēju panākt līdzsvarotu kompromisu kā vien saglabāt pašreizējo Komisijas priekšlikuma tekstu.

3. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apspriest visus neatrisinātos delegāciju izvirzītos jautājumus un panākt vienošanos par tiem, gatavojoties vienošanās panākšanai Padomē par vispārējo pieeju.

p.m. Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo dokumentu (7204/3/17 REV 3) ir norādītas **pasvītrotā treknrakstā** ; svītrojumi ir atzīmēti ar [] vai [...].

Izmaiņas salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ir norādītas **treknrakstā** un ar [].

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību

un ar ko groza Direktīvu 94/22/EK, Direktīvu 98/70/EK, Direktīvu 2009/31/EK, Regulu (EK) Nr. 663/2009, Regulu (EK) Nr. 715/2009, Direktīvu 2009/73/EK, Padomes Direktīvu 2009/119/EK, Direktīvu 2010/31/ES, Direktīvu 2012/27/ES, Direktīvu 2013/30/ES un Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 un atceļ Regulu (ES) Nr. 525/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

[ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ³,]

[ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁴,]

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

³ OV C , , lpp.

⁴ OV C , , lpp.

- (1) Šī regula liek vajadzīgo leģislatīvo pamatu uzticamai un pārredzamai pārvaldībai, kas nodrošinās Enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu ar komplementāriem, saskanīgiem un vērienīgiem Savienības un tās dalībvalstu centieniem, līdztekus iedzīvinot Savienības labāka regulējuma principus.
- (2) Enerģētikas savienībai būtu jāaptver piecas pamatdimensijas: enerģētiskā drošība, iekšējais enerģijas tirgus, energoefektivitāte, dekarbonizācija un pētniecība, inovācija un konkurētspēja.
- (3) Spēcīga Enerģētikas savienība, kuras pamatā ir tālejoša klimata politika, ir vajadzīga tāpēc, lai Savienības patērētājiem — gan mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem — sagādātu drošu, ilgtspējīgi saražotu, konkurētspējīgu enerģiju par pieņemamu cenu, un tam vajadzīga pilnīga Eiropas energosistēmas pārkārtošana. **Šī energosistēmas pārveide ir arī cieši saistīta ar vajadzību saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, jo īpaši sekmējot energoefektivitāti un enerģijas ietaupījumus un jaunu un atjaunojamu energoresursu enerģijas veidu attīstību.** Šo **mērķi [...]** var sasniegt tikai ar koordinētu rīcību un gan leģislatīviem, gan neleģislatīviem aktiem Savienības un nacionālā līmenī.
- (4) Komisijas priekšlikums ir izstrādāts līdzās un pieņemts kopā ar vairākām citām iniciatīvām konkrētās enerģētikas politikas jomās, konkrētāk, atjaunojamo energoresursu, energoefektivitātes un tirgus modeļa jomā. Minētās iniciatīvas kopā veido tiesību aktu paketi, kuras pamatprincipi ir prioritāte energoefektivitātei, Savienības globālās līderpozīcijas atjaunojamo energoresursu jomā un taisnīgums pret enerģijas patērētājiem.
- (5) Eiropadome 2014. gada 24. oktobrī vienojās par Savienības klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam, par pamatu izvirzot četrus galvenos **ES līmeņa** mērķrādītājus: visā iekšējā tautsaimniecībā par vismaz 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas; vismaz 27 % energoefektivitātes uzlabojuma **indikatīvais mērķrādītājs, ko līdz 2020. gadam ir paredzēts pārskatīt**, orientējoties uz 30 % līmeni; panākt, ka vismaz 27 % no Savienībā patērētās enerģijas nāk no atjaunojamajiem energoresursiem un ka elektrotīklu starpsavienotības rādītājs sasniedz vismaz 15 %. Tā noteica, ka atjaunojamo energoresursu mērķrādītājs ir saistošs Savienības līmenī un tiks sasniegts ar dalībvalstu devumiem, orientējoties uz vajadzību kopīgi sasniegt ES mērķrādītāju.

- (6) Vides padomes 2015. gada 6. marta sanāksmē saistošais mērķrādītājs līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju iekšējo samazinājumu par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni tika oficiāli apstiprināts par Savienības un tās dalībvalstu iecerēto nacionālo noteikto devumu Parīzes nolīguma īstenošanā. Savienība Parīzes nolīgumu ratificēja 2016. gada 5. oktobrī ⁵, un tas stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī. Tas aizstāj 1997. gada Kioto protokolā paredzēto pieeju, kas pēc 2020. gada vairs turpināta netiks. Tāpēc, to ņemot vērā, būtu jāatjaunina Savienības emisiju un piesaistījumu monitoringa un ziņošanas sistēma.
- (7) Eiropadome 2014. gada 24. oktobrī ⁶ arī secināja, ka būtu jāizstrādā uzticama un pārredzama pārvaldības sistēma, kas, neradot lieku administratīvo slogu, palīdzētu nodrošināt, ka ES sasniedz savus enerģētikas politikas mērķus, atvēlot dalībvalstīm vajadzīgo elastību un pilnībā respektējot dalībvalstu tiesības noteikt savu energoresursu struktūru. Tā uzsvēra, ka šāda pārvaldības sistēma būtu jāveido, izmantojot jau esošos elementus, piemēram, nacionālās klimata programmas un nacionālos atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes plānus, un ka atsevišķie plānošanas un ziņošanas pavedieni jāracionalizē un jāsavij. Tā arī vienojās stiprināt patērētāju lomu un tiesības un investoriem vajadzīgo pārredzamību un paredzamību, cita starpā sistemātiski sekojot pamatindikatoriem virzībā uz finansiāli pieejamu, drošu, konkurētspējīgu, aizsargātu un ilgtspējīgu energosistēmu, kā arī palīdzēt koordinēt nacionālās enerģētikas rīcībpolitikas un veicināt reģionālo sadarbību starp dalībvalstīm.
- (8) Komisijas 2015. gada 25. februāra Enerģētikas savienības stratēģijā norādīts, ka ir vajadzīga integrēta pārvaldība, lai visa ar enerģētiku saistītā rīcība Savienības, reģionālā, nacionālā un vietējā līmenī katrā ziņā palīdzētu sasniegt Enerģētikas savienības mērķus, tādējādi pārvaldības tvērumu paplašinot no 2030. gada klimata un enerģētikas satvara uz visām piecām Enerģētikas savienības pamatdimensijām.

⁵ Padomes 2016. gada 5. oktobra Lēmums (ES) 2016/1841 par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 282, 19.10.2016., 1. lpp.).

⁶ Eiropadomes 2014. gada 23.–24. oktobra secinājumi (EUCO 169/14).

- (9) Savā 2015. gada 18. novembra paziņojumā ⁷ par Enerģētikas savienības stāvokli Komisija vēl precizēja, ka integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver visas piecas Enerģētikas savienības dimensijas, ir svarīgi stratēģiskākas enerģētikas un klimata politikas plānošanas instrumenti. Enerģētikas savienības stāvokļa apskata ietvaros sniegtie Komisijas norādījumi dalībvalstīm par integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem deva dalībvalstīm pamatu sākt izstrādāt nacionālos plānus periodam no 2021. līdz 2030. gadam un noteica galvenos pārvaldības procesa pīlārus. Enerģētikas savienības stāvokļa apskatā arī bija noteikts, kā pārvaldībai jāsakņojas tiesību aktos.
- (10) Padomes 2015. gada 26. novembra secinājumos⁸ atzīts, ka Enerģētikas savienības pārvaldība būs svarīgs instruments centienos sekmīgi un efektīvi izveidot Enerģētikas savienību un sasniegt tās mērķus. Tajos uzsvērts, ka pārvaldības sistēmai vajadzētu būt balstītai uz principiem, kas paredz klimata un enerģētikas rīcībpolitiku īstenošanas stratēģisko plānošanu un ziņošanu par to savstarpēji integrēt, kā arī par enerģētikas un klimata politiku atbildīgo aktoru darbību koordinēt Savienības, reģionālā un nacionālā līmenī. Tajos turklāt tika uzsvērts, ka pārvaldībai būtu jānodrošina apstiprināto 2030. gadam nosprausto enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšana un ka pārvaldība dotu iespēju uzraudzīt Savienības kopīgo progresu virzībā uz piecās Enerģētikas savienības dimensijās izvirzītajiem rīcībpolitiskajiem mērķiem.
- (11) Eiropas Parlamenta 2015. gada 15. decembra rezolūcijā "Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību" ⁹ pausts aicinājums Enerģētikas savienības pārvaldības satvaru veidot vērienīgu, uzticamu, pārredzamu, demokrātisku un ar pilnīgu Eiropas Parlamenta iesaisti, kā arī nodrošināt 2030. gadam izvirzīto klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu.

⁷ Paziņojums "Enerģētikas savienības 2015. gada stāvokļa apskats", 18.11.2015., COM(2015) 572 *final*.

⁸ Padomes 2015. gada 26. novembra secinājumi (14459/15).

⁹ Eiropas Parlamenta 2015. gada 15. decembra rezolūcija "Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību" (2015/2113(INI)).

- (12) Tāpēc galvenajam Enerģētikas savienības pārvaldības mērķim vajadzētu būt: dot iespēju sasniegt Enerģētikas savienības mērķus un jo īpaši 2030. gada klimata un enerģētikas satvara mērķrādītājus. **Šie mērķi un mērķrādītāji izriet no Savienības enerģētikas politikas un to pamatā ir vajadzība saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, kā tas paredzēts saskaņā ar ES Līgumiem. Neviens no šiem nedalāmi saistītajiem mērķiem nevar tikt uzskatīts par sekundāru attiecībā pret pārējiem.** Tāpēc šī regula ir saistīta ar sektorālajiem tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenoti 2030. gadam nospraustie enerģētikas un klimata mērķrādītāji. Lai gan dalībvalstīm ir vajadzīga elastība izvēlēties rīcībpolitikas, kas vislabāk sader ar valsts energoresursu struktūru un vislabāk atbilst valsts vajadzībām, šai elastībai vajadzētu būt savienojamai ar ciešāku tirgus integrāciju, lielāku konkurenci, klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanu un pakāpenisku pāreju uz mazoglekļa ekonomiku.
- (13) Lai varētu notikt pāreja uz mazoglekļa ekonomiku, jāmainās investīciju modeļiem un vajadzīgi attiecīgi stimuli visā rīcībpolitiku spektrā. Lai panāktu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus, ir jākāpina Eiropas ekonomikas efektivitāte un inovativitāte, un šiem samazinājumiem turklāt būtu jāuzlabo gaisa kvalitāte.
- (14) Tā kā siltumnīcefekta gāzes un gaisa piesārņotāju avoti galvenokārt ir vieni un tie paši, uz SEG samazināšanu vērsta rīcībpolitika var līdztekus uzlabot gaisa kvalitāti, tā kompensējot daļu SEG samazināšanas īstermiņa izmaksu vai visas šīs izmaksas. Tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/81/EK ¹⁰ ziņotie dati ir vērtīgs resurss SEG pārskata un nacionālo plānu sagatavošanā, būtu jāņem vērā, cik svarīgi ir apkopot un ziņot datus, kas saskaņā ar Direktīvu 2001/81/EK sniegtajos ziņojumos un SEG pārskatā ir saskanīgi.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp.).

- (15) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 525/2013 ¹¹ īstenošanā gūtā pieredze liecina, ka ir vajadzīga sinerģija un saskanība ar citos tiesību aktos paredzētajiem ziņošanas pienākumiem, konkrētāk, pienākumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK ¹², Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 166/2006 ¹³, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008 ¹⁴ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 517/2014 ¹⁵. Lai nodrošinātu, ka ziņojumi par emisijām ir kvalitatīvi, ir svarīgi siltumnīcefekta gāzu emisiju ziņošanā katrā ziņā izmantot saskanīgus datus.
- (16) Kā paredz Komisijas stingrā apņemšanās panākt labāku regulējumu, Enerģētikas savienības pārvaldībai vajadzētu ievērojami mazināt dalībvalstu, Komisijas un citu Savienības iestāžu administratīvo slogu, kā arī nodrošināt Savienības un nacionālā līmeņa rīcībpolitiku un pasākumu saskanību un piemērotību attiecībā uz energosistēmas pārkārtošanu virzībā uz mazoglekļa ekonomiku.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regula (ES) Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. janvāra Regula (EK) Nr. 166/2006 par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Regula (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 517/2014 par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 (OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.).

- (17) Enerģētikas savienības mērķu sasniegšana būtu jānodrošina ar Savienības iniciatīvām līdztekus integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītajām saskanīgajām nacionālajām rīcībpolitikām. Savienības sektorālajos tiesību aktos enerģētikas un klimata jomā ir noteiktas plānošanas prasības, kas ir bijuši lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī. Tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām. Tāpēc plānošana, ziņošana un monitorings, kas klimata un enerģētikas jomā pašlaik rit nošķirti, pēc iespējas vairāk būtu jāracionalizē un savstarpēji jāintegrē.
- (18) Integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem būtu jāaptver desmit gadus ilgi periodi un jāsniedz pārskats par pašreizējo energosistēmu un rīcībpolitisko situāciju. Tajos būtu jānosaka nacionālie mērķi katrā no piecām Enerģētikas savienības pamatdimensijām, kā arī attiecīgās rīcībpolitikas un pasākumi šo mērķu sasniegšanai, un to pamatā jābūt analīzei. Nacionālajos plānos, kas aptver pirmo periodu — no 2021. līdz 2030. gadam —, īpaša uzmanība jāveltī 2030. gadam izvirzītajiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas, atjaunojamo energoresursu, energoefektivitātes un elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājiem. Dalībvalstīm būtu jātiecas panākt, lai nacionālie plāni būtu saskanīgi ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un palīdzētu šos mērķus sasniegt.
- Izstrādājot nacionālos plānus, dalībvalstis var par pamatu ņemt esošās nacionālās stratēģijas vai plānus. Pirmā nacionālā plāna projekta un nacionālā plāna izstrādē tiek noteikts cits sagatavošanas termiņš nekā nākamajiem plāniem, lai pēc šīs regulas pieņemšanas dotu dalībvalstīm pietiekami daudz laika sagatavot to pirmos plānus. Tomēr dalībvalstis tiek mudinātas 2018. gadā iesniegt to pirmos nacionālo plānu projektus pēc iespējas drīzāk, lai dotu iespēju pienācīgi sagatavoties, jo īpaši veicinošam dialogam, kuru saskaņā ar Parīzes nolīgumu paredzēts sasaukt 2018. gadā.**
- (19) Būtu jāizveido obligāta nacionālo plānu veidne, lai nodrošinātu, ka visi nacionālie plāni ir pietiekami visaptveroši un būtu vieglāk tos salīdzināt un agregēt, vienlaikus dalībvalstīm tomēr dodot pietiekamu elastību noteikt nacionālo plānu detaļas atbilstoši valsts vajadzībām un situācijas specifikai.

- (20) Rīcībpolitiku un pasākumu īstenošana enerģētikas un klimata jomā atstāj ietekmi uz vidi. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai sabiedrībai tiktu dotas agrīnas un reālas iespējas iesaistīties integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un tās apspriešanā, attiecīgā gadījumā atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/42/EK ¹⁶ un Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas ("ANO/EEK") 1998. gada 25. jūnija Konvencijai par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija"). Dalībvalstīm turklāt būtu jānodrošina sociālo partneru iesaiste integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā.
- (21) Sekmīgi sasniegt Enerģētikas savienības mērķus nebūs iespējams bez reģionālās sadarbības. Lai novērstu nesaskanību un potenciālu negatīvu ietekmi uz citām dalībvalstīm un nodrošinātu, ka kopīgi tiek sasniegti kopīgie mērķi, dalībvalstīm būtu jādod iespēja izteikt piezīmes par citu dalībvalstu plāniem pirms to galīgās redakcijas izstrādes. Lai uzlabotu pasākumu lietderību un efektivitāti un sekmētu tirgus integrāciju un enerģētisko drošību, būtu katrā ziņā reģionāli jāsadarbojas nacionālo plānu izstrādē un to galīgās redakcijas izstrādē, kā ar to vēlākajā īstenošanā.
- (22) Lai nodrošinātu nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamību un paredzamību, tādējādi dodot drošību investoriem, nacionālajiem plāniem vajadzētu būt stabiliem. Tomēr vienu reizi plāna aptvertajā desmit gadu periodā būtu jāparedz nacionālo plānu atjauninājumi, lai dalībvalstīm dotu iespēju pielāgoties būtiskiem mainīgiem apstākļiem. Plānus, kas aptver 2021.–2030. gada periodu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atjaunināt līdz 2024. gada **30. jūnijam** []. Mērķrādītāji, mērķi un devumi būtu jāmaina tikai tā, lai tie kopumā kļūtu vērienīgāki, it sevišķi 2030. gadam nosprausto enerģētikas un klimata mērķrādītāju kontekstā. Atjauninājumos dalībvalstīm būtu jācenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas noskaidrojusies integrētajā ziņošanā.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.)

- (23) Lai sekmētu ekonomikas pārkārtošanu, nodarbinātību, izaugsmi un plašāku ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, kā arī taisnīgi un izmaksefektīvi virzītos uz Parīzes nolīgumā izvirzīto ilgtermiņa mērķi, ir katrā ziņā vajadzīgas stabilas ilgtermiņa mazemisiju stratēģijas. Turklāt Parīzes nolīguma puses ir aicinātas līdz 2020. gadam izziņot savas ilgtermiņa stratēģijas attīstībai ar mazām siltumnīcefekta gāzu emisijām laikposmā līdz gadsimta vidum.
- (24) Tāpat kā plānošanas gadījumā, Savienības sektorālie tiesību akti enerģētikas un klimata jomā nosaka ziņošanas prasības, kas bieži vien bijušas lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī, bet, tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās — piemēram, SEG mazināšanā, atjaunojamo energoresursu jomā, energoefektivitātē un tirgus integrācijā — iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām. Lai panāktu pareizo līdzsvaru starp vajadzību nodrošināt pienācīgu sekojumu nacionālo plānu īstenošanai un vajadzību mazināt administratīvo slogu, dalībvalstīm būtu jāsagatavo divgadu progresa ziņojumi par plānu īstenošanu un citām energosistēmas norisēm. Tomēr dažas ziņas, konkrētāk, ziņas par klimatu, kuru sniegšana izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un Savienības regulām, tomēr būtu jāsniedz ik gadu.
- (25) Integrētajos dalībvalstu progresa ziņojumos būtu jāaplūko tie paši elementi, kas paredzēti nacionālo plānu veidnē. Tā kā integrētie progresa ziņojumi ir tehniska rakstura un pirmie progresa ziņojumi jāsniedz 2023. gadā, ziņojumu veidne būtu jānosaka vēlākā īstenošanas aktā vai aktos. Progresa ziņojumi būtu jāsagatavo, lai garantētu pārredzamību Savienībai, citām dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem. Tiem vajadzētu pilnīgi aptvert visas piecas Enerģētikas savienības dimensijas un pirmajā periodā vienlaikus īpašu uzsvaru likt uz jomām, uz kurām attiecas 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītāji.

- (26) Saskaņā ar *UNFCCC* Savienībai un tās dalībvalstīm ir pienākums izstrādāt, regulāri atjaunināt, publicēt un Līgumslēdzēju pušu konferencei iesniegt nacionālos pārskatus par antropogēnajām visu siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos, izmantojot salīdzināmu metodiku, par ko vienojusies Pušu konference. SEG pārskati ir vajadzīgi, lai varētu izsekot dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam un novērtēt atbilstību klimata jomas tiesību aktiem, it sevišķi Regulai [OP: akts Nr. XXX par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam nolūkā izveidot noturīgu Enerģētikas savienību un izpildīt Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai saistībā ar klimata pārmaiņām]¹⁷ ("Regula [] [ESR]") un Regulai [OP: akts Nr. XXX par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai saistībā ar klimata pārmaiņām] ("Regula [] [LULUCF]")¹⁸.
- (27) *UNFCCC* Pušu konferences Lēmums 1/CP.16 nosaka pienākumu izstrādāt nacionālu kārtību, kādā aplēs visu siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un piesaistījumus piesaistītājos. Šai regulai vajadzētu dot iespēju šādu nacionālo kārtību izveidot.

¹⁷ OV L [...], [...], [...]. lpp.

¹⁸ OV L [...], [...], [...]. lpp.

- (28) Regulas (ES) Nr. 525/2013 īstenošanā gūtā pieredze liecina, cik liela nozīme ir informācijas pārredzamībai, precizitātei, saskanībai, pilnīgumam un salīdzināmībai. Balstoties uz šo pieredzi, šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstu progresa ziņojumos būtiska vieta tiek atvēlēta ziņām par rīcībpolitikām un pasākumiem un prognozēm. Šajos ziņojumos sniegtajai informācijai vajadzētu būt katrā ziņā vajadzīgai Regulas [] [ESR] saistību savlaicīgas izpildes pierādīšanai. Sistēmu pārvaldīšanai un pastāvīgai uzlabošanai gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī līdzās labākiem norādījumiem par ziņošanu vajadzētu ievērojami palīdzēt aizvien uzlabot informāciju, kas vajadzīga, lai sekotu dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam.
- (29) Šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis ziņo par pielāgošanos klimata pārmaiņām un finansiāla, tehnoloģiska un spēju veidošanas atbalsta sniegšanu jaunattīstības valstīm, tādējādi sekmējot *UNFCCC* un Parīzes nolīgumā Savienībai paredzēto saistību izpildi. Turklāt informācijai par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem un atbalstu ir liela nozīme arī integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu kontekstā, īpaši attiecībā uz pielāgošanos tai negatīvajai klimata pārmaiņu ietekmei, kas saistīta ar Savienības energoapgādes drošību, piemēram, dzesēšanas ūdens pieejamību elektrostacijām un enerģētiskām vajadzībām izmantojamās biomasas pieejamību, kā arī informācijai par atbalstu, kas attiecas uz Enerģētikas savienības ārējo dimensiju.
- (30) Lai mazinātu dalībvalstīm un Komisijai radīto administratīvo slogu, Komisijai būtu jāizveido tiešsaistes ziņošanas platforma, kas atvieglotu saziņu un veicinātu sadarbību. Tam vajadzētu **atvieglināt** [] ziņojumu savlaicīgu iesniegšanu, **kā arī** [] uzlabot nacionālās ziņošanas pārredzamību. E-ziņošanas platformai vajadzētu papildināt, ņemt vērā un izmantot esošos — piemēram, Eiropas Vides aģentūras, *Eurostat* un Kopīgā pētniecības centra — ziņošanas procesus, datubāzes un e-rīkus, kā arī Savienības vides vadības un audita shēmas sniegto pieredzi.

- (31) Kas attiecas uz datiem, kas Komisijai sniedzami nacionālās plānošanas un ziņošanas ietvaros, dalībvalstīm nebūtu dubultā jāsniedz dati un statistikas dati, kas jau darīti pieejami ar *Eurostat* starpniecību atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 223/2009 ¹⁹ tādā pašā formā, kā vajadzīgs šajā regulā noteikto plānošanas un ziņošanas pienākumu izpildei, un joprojām ar tādām pašām vērtībām ir pieejami no *Eurostat*. Ja tas ir iespējams un laika ziņā ir lietderīgi, nacionālajos enerģētikas un klimata plānos sniegtajiem datiem un prognozēm būtu jābalstās uz *Eurostat* datiem un Regulā (EK) Nr. 223/2009 paredzēto Eiropas statistikas datu ziņošanas metodiku un jābūt ar tiem saskanīgiem.
- (32) Paturot prātā vajadzību kopīgi sasniegt Enerģētikas savienības stratēģijā izvirzītos mērķus, ir ārkārtīgi svarīgi Komisijai novērtēt nacionālos plānus un – uz progresu ziņojumu pamata – šo plānu īstenošanas gaitu. Pirmajā desmit gadu periodā tas it sevišķi attiecas uz 2030. gadam izvirzīto Savienības līmeņa enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanu un nacionālā devuma nodrošināšanu šo mērķrādītāju sasniegšanā. Šāda novērtēšana būtu jāveic reizi divos gados un reizi gadā tikai tad, ja tas ir nepieciešams, un novērtējumi būtu jākonsolidē Komisijas ziņojumos par Enerģētikas savienības stāvokli.
- (33) Tā kā aviācijā rodas CO₂ un citu gāzu emisijas, tostarp slāpekļa oksīdu emisijas, un tā iespaido tādus mehānismus kā pastiprināta spalvmākoņu veidošanās, tā atstāj ietekmi uz pasaules klimatu. Ņemot vērā, ka zinātniskā izpratne par šādu ietekmi strauji attīstās, Regulā (ES) Nr. 525/2013 jau ir paredzēts no jauna novērtēt, kāda ir aviācijas ar CO₂ nesaistītā ietekme uz pasaules klimatu. Tam izmantotā modelēšana būtu jāpielāgo zinātniskajam progresam. Balstoties uz šādas ietekmes novērtējumiem, Komisija varētu apsvērt attiecīgas rīcībpolitikas šīs problēmas risināšanai.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1101/2008 par tādās statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, *Euratom*, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

- (34) Lai palīdzētu nodrošināt saskanību starp nacionālajām un Savienības rīcībpolitikām un Enerģētikas savienības mērķiem, Komisijai un dalībvalstīm būtu pastāvīgi jāiesaistās dialogā. Komisijai būtu dalībvalstīm pēc vajadzības jāsniedz ieteikumi, arī par nacionālo plānu projektu vērienīgumu, paziņoto nacionālo plānu rīcībpolitiku un pasākumu vēlāko īstenošanu un citām rīcībpolitikām un pasākumiem, kas ir relevantas Enerģētikas savienības īstenošanas kontekstā. **Kaut gan ieteikumi neuzliek saistības, kā izklāstīts LESD 288. pantā, dalībvalstīm tomēr šādi ieteikumi būtu pienācīgi [] jāņem vērā un nākamajos progresa ziņojumos jāizklāsta, kā tas ir darīts [].** **Attiecībā uz atjaunojamiem energoresursiem Komisijas novērtējums balstās uz objektīviem kritērijiem, Komisijas ieteikumiem arī turpmāk vajadzētu būt kvalitatīva rakstura ieteikumiem un tajos nevajadzētu iekļaut 2030. gadam paredzētos nacionālā vēriena kvantitatīvos līmeņus.** Ja Komisija nāk klajā ar ieteikumu attiecībā uz kādas dalībvalsts nacionālā plāna projektu, tas būtu jādara pēc iespējas drīz, ņemot vērā, no vienas puses, nepieciešamību Komisijai pievienot visu dalībvalstu kvantitatīvi izteiktus plānotus devumus, lai novērtētu vērienu Savienības līmenī, un, no otras puses, nepieciešamību dot attiecīgajai dalībvalstij pietiekami daudz laika pienācīgi ņemt vērā Komisijas ieteikumus pirms sava nacionālā plāna izstrādes galīgajā redakcijā un nepieciešamību izvairīties no riska, ka dalībvalsts nacionālais plāns varētu tikt aizkavēts.

(34.a) Atjaunojamo energoresursu rentabla izvērsana ir būtisks un primārs parametrs objektīvu kritēriju novērtēšanai. Atjaunojamo energoresursu izvērsanas izmaksu struktūra ir sarežģīta, un dažādās dalībvalstīs tā ir ļoti atšķirīga. Tā ietver ne tikai vienkārši atbalsta shēmu izmaksas, bet cita starpā arī iekārtu savienošanas izmaksas, sistēmas dublējumu, sistēmas drošības nodrošināšanu un izmaksas, kas saistītas ar vides ierobežojumu ievērošanu. Tādējādi, salīdzinot dalībvalstis, balstoties uz šo kritēriju, būtu jāņem vērā visas izmaksas, kas saistītas ar ieviešanu, neatkarīgi no tā, vai tās sedz dalībvalsts, galapatērētāji vai projektu izstrādātāji.

- (35) Ja nacionālo enerģētikas un klimata plānu vai to atjauninājumu vēriens nav pietiekams, lai kopīgi sasniegtu Enerģētikas savienības mērķus un — pirmajā desmit gadu periodā — it sevišķi 2030. gadam nospraustos Savienības atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes mērķrādītājus, Komisijai Savienības līmenī būtu jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka šie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti (tādējādi novēršot vēriena nepietiekamību). Ja Savienības progress virzībā uz šiem mērķiem un mērķrādītājiem nav pietiekams to sasniegšanai, Komisijai līdzās ieteikumu sniegšanai būtu [] jāierosina pasākumi **un jāizmanto attiecīga pilnvaru piešķiršana** Savienības līmenī vai dalībvalstīm būtu jāveic papildu pasākumi, lai nodrošinātu šo mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu (tādējādi novēršot progresu nepietiekamību). Attiecībā uz kopīgo mērķrādītāju sasniegšanai vajadzīgo centienu dalīšanu šādos pasākumos būtu jāņem vērā dalībvalstu agrīnie vērienīgie devumi 2030. gada [] energoefektivitātes mērķrādītāja [] sasniegšanā. **Šādos pasākumos būtu jāņem vērā arī dalībvalstu sākotnējie centieni saistībā ar 2030. gada atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķi, līdz 2020. gadam panākot tādu atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru, kas pārsniedz tās saistošo mērķi, vai gūstot agrīnus panākumus, īstenojot savu devumu Savienības saistošajā mērķī, proti, 2030. gadā vismaz 27 % atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru.** Atjaunojamo energoresursu jomā šādi pasākumi var ietvert dalībvalstu **brīvprātīgas** iemaksas Komisijas pārvaldītā finansēšanas platformā, kas tiktu izmantota **visrentablāko** atjaunojamo energoresursu projektu finansēšanā visā Savienībā, **tādējādi nodrošinot dalībvalstij iespēju sniegt ieguldījumu ES mērķa sasniegšanā par viszemāko iespējamo cenu.** []²⁰ Energoefektivitātes jomā papildu pasākumi var būt īpaši orientēti uz produktu, ēku un transporta energoefektivitātes uzlabošanu.

²⁰ Piezīme – teikums pārvietots uz jauno 35.a apsvērumu.

- (35.a)** Dalībvalstu nacionālie atjaunojamo energoresursu mērķrādītāji 2020. gadam būtu jāizmanto par sākumpunktu to nacionālajai indikatīvajai trajektorijai laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam. Turklāt tiem būtu jāpastāda šim laikposmam obligāts bāzlīnijas īpatsvars, kas veido arī daļu no [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767]. Tādējādi šajā laikposmā atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaram katras dalībvalsts enerģijas galīgajā bruto patēriņā nevajadzētu būt zemākam par tās bāzlīnijas īpatsvaru.
- (35.b)** Ja dalībvalsts nesaglabā savu bāzlīnijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada laikā, tai viena gada laikā būtu jāveic papildu pasākumi, lai kompensētu šo iztrūkumu savā bāzlīnijas scenārijā. Ja dalībvalsts ir iedarbīgi veikusi šādus nepieciešamus pasākumus un izpildījusi savu pienākumu kompensēt iztrūkumu, būtu jāuzskata, ka tā ievēro sava bāzlīnijas scenārija obligātās prasības, sākot no brīža, kad minētais iztrūkums parādījās, un gan saskaņā ar šo regulu, gan saskaņā ar [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādāto redakciju, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767].
- (35.c)** Lai dotu iespēju dalībvalstīm un Komisijai veikt pienācīgu uzraudzību un agrīnas koriģējošas darbības un lai novērstu "parazītisma" iespēju, visu valstu indikatīvajām trajektorijām (un attiecīgi arī Savienības indikatīvajai trajektorijai) 2023. un 2025. gadā vajadzētu sasniegt vismaz zināmu minimālu īpatsvaru un kopējā atjaunojamo energoresursu enerģijas pieauguma 2030. gadam, kā izklāstīts šajā regulā. Šo "atskaites punktu" sasniegšanu 2023. un 2025. gadā izvērtēs Komisija, pamatojoties cita starpā uz dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem, kurus dalībvalstīm būtu jāiesniedz attiecīgi 2025. un 2027. gadā.

- (36) Savienībai un dalībvalstīm būtu jātiecas sniegt visjaunāko informāciju par savām siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem. Ar šo regulu būtu jānodod iespēja šādas aplēses sagatavot pēc iespējas īsākos termiņos, izmantojot statistikas datus un citu informāciju, piemēram, vajadzības gadījumā Vides un drošības globālā monitoringa programmas un citu satelītsistēmu kosmosā iegūtos datus.
- (37) Saskaņā ar Regulu [] [ESR] arī turpmāk būtu jāizmanto Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK ²¹ izraudzītā ikgadējā saistību cikla pieeja. Tam vajadzīga visaptveroša dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu pārskatu izskatīšana, lai varētu novērtēt atbilstību un vajadzības gadījumā piemērot korektīvus pasākumus. Lai nodrošinātu, ka atbilstība Regulai [] [ESR] tiek izvērtēta ticami, konsekventi, pārredzami un savlaicīgi, ir vajadzīgs dalībvalstu iesniegto siltumnīcefekta gāzu pārskatu izskatīšanas process Savienības līmenī.
- (38) Dalībvalstīm un Komisijai katrā ziņā būtu cieši jāsadarbojas visos jautājumos, kas saistīti ar Enerģētikas savienības īstenošanu, [] **cieši iesaistot Eiropas Parlamentu jautājumos, kas saistīti ar šo regulu**[]. Komisijai būtu pēc vajadzības dalībvalstīm jāpalīdz šīs regulas īstenošanā, it sevišķi nacionālo plānu izstrādē un ar to saistītajā spēju veidošanā.
- (39) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos tiek ņemti vērā jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada ietvaros.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmums Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam (OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.).

- (40) Eiropas Vides aģentūrai būtu saskaņā ar savu gada darba programmu Komisijai vajadzības gadījumā jāpalīdz ar novērtēšanu, monitoringu un ziņošanu.
- (41) Būtu Komisijai jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu, lai tā varētu grozīt integrēto nacionālo enerģijas un klimata plānu vispārīgo struktūru (veidni), **pielāgojot to Savienības enerģētikas un klimata politikas satvara grozījumiem, kas ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības ieguldījumu saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu []**, ņemt vērā globālās sasilšanas potenciāla (GSP) vērtību un starptautiski saskaņoto inventarizācijas vadlīniju izmaiņas, noteikt Savienības inventarizācijas sistēmai piemērojamās pamatprasības un izveidot 33. pantā paredzētos reģistrus. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Vajadzības gadījumā tai būtu jāņem vērā arī saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu pieņemtie lēmumi.
- (42) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas 15. panta 3. punkta, 17. panta 4. punkta, 23. panta 6. punkta, **30. panta 6. punkta**, 31. panta 3. un 4. punkta un 32. panta 3. punkta īstenošanai, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 ²².

²² Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (43) Šajā regulā noteiktajā īstenošanas aktu sagatavošanā Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no Enerģētikas savienības komitejas **un no Klimata pārmaiņu komitejas**.

[]

- (44) Komisijai 2026. gadā būtu jāizskata šīs regulas īstenošana un jā sagatavo grozījumu priekšlikumi, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pienācīgu regulas īstenošanu un tās mērķu sasniegšanu. Izskatīšanā attiecīgā gadījumā vajadzētu ņemt vērā arī apstākļu izmaiņas un Parīzes nolīgumā paredzētās globālās izsvēršanas rezultātus.
- (45) Lai nodrošinātu racionalizētu un integrētu pieeju galvenajiem plānošanas, ziņošanas un monitoringa pavedieniem, šai regulai būtu jāintegrē, jāgroza, jāaizstāj un jāatceļ daži plānošanas, ziņošanas un monitoringa pienākumi, kas pašlaik ietverti sektorālajos Savienības enerģētikas un klimata tiesību aktos. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza šādi tiesību akti:
- Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 30. maija Direktīva 94/22/EK par atļauju piešķiršanas un izmantošanas noteikumiem ogļūdeņražu meklēšanai, izpētei un ieguvei ²³;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 13. oktobra Direktīva 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK ²⁴;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 ²⁵;

²³ OV L 164, 30.6.1994., 3. lpp.

²⁴ OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.

²⁵ OV L 140, 5.6.2009, 114. lpp.

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 663/2009, ar ko izveido programmu ekonomikas atveseļošanas atbalstam, piešķirot Kopienas finansiālo palīdzību projektiem enerģētikas jomā ²⁶;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regula (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu ²⁷;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu ²⁸;
- Padomes 2009. gada 14. septembra Direktīva 2009/119/EK, ar ko dalībvalstīm uzliedz pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves ²⁹;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīva 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti ³⁰;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK ³¹;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Direktīva 2013/30/ES par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK ³²;

²⁶ OV L 200, 31.7.2009., 31. lpp.

²⁷ OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.

²⁸ OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.

²⁹ OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.

³⁰ OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.

³¹ OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.

³² OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.

- Padomes 2015. gada 20. aprīļa Direktīva (ES) 2015/652, ar ko nosaka aprēķina metodes un ziņošanas prasības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK, attiecībā uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti ³³.

- (46) Šajā regulā arī būtu jāintegrē visi Regulas (ES) Nr. 525/2013 noteikumi. Tāpēc Regula (ES) Nr. 525/2013 no 2021. gada 1. janvāra būtu jāatceļ. Tomēr, lai nodrošinātu, ka Lēmuma Nr. 406/2009/EK īstenošana turpinās saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 525/2013 un ka tiesību akts joprojām aptver dažus ar Kioto protokola īstenošanu saistītus aspektus, dažiem noteikumiem jāpaliek spēkā pēc minētā datuma.
- (47) Tā kā dalībvalstis šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt vienas pašas un ka tāpēc ierosinātās rīcības mēroga un ietekmes dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

³³ OV L 107, 25.4.2015., 26. lpp.

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu ievieš pārvaldības mehānismu, ar ko:

- a) īsteno stratēģijas un pasākumus, kas izstrādāti Enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšanai un pirmajā desmit gadu periodā — no 2021. līdz 2030. gadam — it sevišķi 2030. gadam izvirzīto **Savienības []** enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai;
- b) nodrošina, ka ziņojumi, ko Savienība un tās dalībvalstis iesniedz *UNFCCC* un Parīzes nolīguma sekretariātam, ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi.

Pārvaldības mehānisma pamatā ir **nacionālās ilgtermiņa mazemisiju stratēģijas**, integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver desmit gadu periodus, no kuriem pirmais ir 2021.–2030. gads, atbilstošie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresu ziņojumi, ko sniedz dalībvalstis, un Eiropas Komisijas izveidotā integrētā monitoringa kārtība. Tas Komisijai un dalībvalstīm nosaka strukturētu, iteratīvu procesu, kas reglamentē nacionālo plānu galīgās redakcijas izstrādi un to vēlāku īstenošanu, arī reģionālās sadarbības aspektā, kā arī attiecīgo Komisijas rīcību.

2. Šī regula attiecas uz [] piecām Enerģētikas savienības dimensijām, **kuras ir cieši saistītas un savstarpēji pastiprinošas:**

- a) enerģētiskā drošība,
- b) **iekšējais** enerģijas tirgus,
- c) energoefektivitāte,
- d) dekarbonizācija un
- e) pētniecība, inovācija un konkurētspēja.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas noteiktas [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātajā redakcijā, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767], Direktīvā 2010/31/ES un Direktīvā 2012/27/ES.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) "esošās rīcībpolitikas un pasākumi" ir īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi;
- 2) "īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi" ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem nacionālā plāna vai progresa ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Eiropas tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi;
- 3) "pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi" ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz nacionālā plāna vai progresa ziņojuma iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kurus ir skaidra apņemšanās īstenot;

- 4) "plānotās rīcībpolitikas un pasākumi" ir varianti, par kuriem norit debates un kurus reālistiski varētu pieņemt un īstenot pēc nacionālā plāna vai progresa ziņojuma iesniegšanas dienas;
- 5) "prognozes" ir prognozētās antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un prognozētie piesaistījumi piesaistītājos vai prognozētās energosistēmas izmaiņas, kas iever vismaz kvantitatīvas aplēses par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kuru pēdējais cipars ir "0" vai "5", tūlīt pēc pārskata gada;
- 6) "prognozes bez pasākumiem" ir prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos, kurās neietilpst visu to rīcībpolitiku un pasākumu rezultāti, kas plānoti, pieņemti vai īstenoti pēc gada, kas izraudzīts par attiecīgās prognozes sākumpunktu;
- 7) "prognozes ar pasākumiem" ir prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos, kas ietver pieņemto un īstenoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus, kuri skar siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vai energosistēmas izmaiņas;
- 8) "prognozes ar papildu pasākumiem" ir tādas prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos vai energosistēmas izmaiņām, kas ietver to rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus (siltumnīcefekta gāzu samazinājumu), kuri pieņemti un īstenoti, lai mazinātu klimata pārmaiņas vai sasniegtu enerģētikas mērķus, kā arī šajā sakarā plānoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus;

- 9) "2030. gadam izvirzītie Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji" ir saistošais Savienības mēroga mērķrādītājs, kas paredz visā iekšējā tautsaimniecībā līdz 2030. gadam par vismaz 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gadu, saistošais Savienības līmeņa mērķrādītājs, kas paredz līdz 2030. gadam panākt, ka atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars Savienībā ir vismaz 27 %, [] Savienības līmeņa **pamatmērķis**, kas paredz līdz 2030. gadam par vismaz 30 % uzlabot energoefektivitāti [], un 2030. gadam izvirzītais 15 % elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājs, kā arī visi citi šādi mērķrādītāji, ko Eiropadome vai Padome un Parlaments varētu vienoties vēl izvirzīt 2030. gadam;
- 10) "nacionālā inventarizācijas sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas dalībvalstī izveidota, lai aplēstu antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un to piesaistījumus piesaistītājos, kā arī ziņotu un arhivētu pārskatu informāciju;
- 11) "indikators" ir kvantitatīvs vai kvalitatīvs faktors jeb mainīgais, kas palīdz labāk izprast, kāds progress panākts īstenošanā;
- 12) "rīcībpolitikas un pasākumi" ir visi instrumenti, kas palīdz sasniegt integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu mērķus un/vai izpildīt UNFCCC 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētās saistības, arī saistības, kuru galvenais mērķis nav siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana un samazināšana vai energosistēmas izmaiņas;
- 13) "rīcībpolitiku un pasākumu un prognožu sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas izveidota, lai ziņotu par rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos, kā arī energosistēmu, kā cita starpā noteikts 32. pantā;
- 14) "tehniskas korekcijas" ir korekcijas nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aplēsēs, kuras izdarītas sakarā ar 31. pantā paredzēto izskatīšanu, ja iesniegtie inventarizācijas dati ir nepilnīgi vai ir sagatavoti tādā veidā, kas neatbilst attiecīgajiem starptautiskajiem un Savienības noteikumiem vai vadlīnijām, un ar kurām paredzēts aizstāt sākotnēji iesniegtās aplēses;

- 15) "kvalitātes nodrošināšana" ir plānota izskatīšanas procedūru sistēma, ar ko nodrošina, ka tiek sasniegti datu kvalitātes mērķi un ka tiek ziņotas labākās iespējamās aplēses un informācija, tādējādi uzlabojot kvalitātes kontroles programmas rezultativitāti un palīdzot dalībvalstīm;
- 16) "kvalitātes kontrole" ir ikdienas tehnisko darbību sistēma, ar ko mēra un kontrolē apkopotās informācijas un aplēšu kvalitāti, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnīgumu, identificētu un novērstu kļūdas un izlaidumus, dokumentētu un arhivētu datus un citus izmantotos materiālus un reģistrētu visas kvalitātes nodrošināšanas darbības;
- 17) "pamatindikatori" ir Komisijas izvirzītie indikatori, kas raksturo piecās Enerģētikas savienības dimensijās panākto progresu;
- 18) "SET plāns" ir Komisijas paziņojumā (2015) 6317 izklāstītais stratēģiskais energotehnoloģiju plāns;
- 19) **"agrīnie centieni" ir tas, ka dalībvalsts 2020. gadā vai pirms tam panāk tādu atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru, kas pārsniedz tās saistošo nacionālo mērķi 2020. gadam, vai dalībvalsts agrīni panākumi, īstenojot savu devumu Savienības saistošajā mērķī, proti, 2030. gadā vismaz 27 % atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvarā, kā minēts [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767] 3. pantā ar noteikumu, ka šo devumu Komisija atzīst par adekvātu, izmantojot šīs regulas 27. panta 1. punktā izklāstīto salīdzināšanas procedūru.**

2. NODAĻA

INTEGRĒTIE NACIONĀLIE ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNI

3. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni

1. Katra dalībvalsts līdz 2019. gada [] **31. decembrim, pēc tam līdz 2029. gada 1. janvārim** un pēc tam ik pēc desmit gadiem ³⁴ Komisijai paziņo savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Plāni ietver 2. punktā norādītos elementus. **Plānu saturs sīkāk ir izklāstīts [] I pielikumā.** Pirmais plāns aptver periodu no 2021. līdz 2030. gadam, **paturot prātā ilgāka termiņa perspektīvu.** Nākamie plāni aptver desmit gadu periodu tieši pēc iepriekšējā plāna aptvertā perioda beigām.
2. Integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus veido šādas galvenās sadaļas:
 - a) pārskats par kārtību, kādā izstrādāts integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns; šajā pārskatā ietver kopsavilkumu, aprakstu par **publisku** apspriešanu un ieinteresēto personu iesaisti un to rezultātiem, kā arī par reģionālo sadarbību ar citām dalībvalstīm plāna sagatavošanā;
 - b) apraksts par [] nacionālajiem mērķiem, mērķrādītājiem un devumiem [] **saistībā ar Enerģētikas Savienības [] dimensijām, kā izklāstīts 4. pantā un I pielikumā.**
 - c) to rīcībpolitiku un pasākumu apraksts, kas paredzēti **saistībā ar [] attiecīgajiem saskaņā ar b) punktu izvirzītajiem mērķiem, mērķrādītājiem un devumiem;**

³⁴ Paskaidrojoša piezīme: Frāze "**līdz 2029. gada 1. janvārim un pēc tam ik pēc desmit gadiem**" faktiski ir identiska ar Komisijas priekšlikumu, **kas ir rūpīgi pieskanots Parīzes nolīguma ciklam.** Ar grozījumiem šajā pirmajā teikumā vienkārši tiek dota iespēja **arpirmo** plānu nākt klajā vēlāk. Tas attiecas arī uz 9. panta 1. punktu. Skatīt arī 18. apsvērumu.

- d) pašreizējās situācijas apraksts katrā no piecām Enerģētikas savienības dimensijām, arī energosistēmas un siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu apraksts, kā arī prognozes par b) punktā minēto mērķu saskaņību ar jau esošajām (īstenotajām un pieņemtajām) rīcībpolitikām un pasākumiem;
- e) novērtējums, kurā aplūkota plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz b) punktā minēto mērķu sasniegšanu, **tostarp to saskaņotība ar ilgtermiņa siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu un 14. pantā minētajām ilgtermiņa mazemisijas stratēģijām;**
- f) šīs regulas II pielikumā norādītajām prasībām un struktūrai atbilstošs pielikums, kurā izklāstīta dalībvalstu metodika un rīcībpolitiskie pasākumi, ar kuriem iecerēts panākt energoekonomiju, kas prasīta Direktīvas 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītās redakcijas] 7. pantā un tās V pielikumā.
3. Gatavojot 1. punktā minētos nacionālos plānus, dalībvalstis ņem vērā piecu Enerģētikas savienības dimensiju savstarpējo sasaisti un visu piecu dimensiju gadījumā, kur vajadzīgs, izmanto nepretrunīgus datus un konsekventus pieņēmumus.
4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus ³⁵ saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu I pielikuma **1. daļas A iedaļas 2.1.1. un 3.1.1. punktu; B iedaļas 4.1. un 4.2.1. punktu; un 2. daļas 3. punktu**, lai pielāgotu **šos punktus** []grozījumiem Savienības enerģētikas un klimata politikas satvarā [], **kuri ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības devumu saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu** [].

³⁵ **Piezīme: diskusijās tika uzsvērts, ka pielikuma grozīšanai nevajadzētu izmantot īstenošanas aktus.**

4. pants

Nacionālie mērķi, mērķrādītāji un devumi [] piecām Enerģētikas savienības dimensijām

36

Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos nosaka [.] mērķus, mērķrādītājus un devumus **saistībā ar Enerģētikas Savienības piecām dimensijām**, kā precizēts I pielikuma A iedaļas 2. punktā.

Šīs piecas dimensijas un galvenie mērķi, mērķrādītāji un devumi ir izklāstīti šē turpmāk:

- a) attiecībā uz dimensiju "dekarbonizācija":
 - 1) attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem un orientējoties uz ES tautsaimniecības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanu:
 - i. dalībvalsts saistošais nacionālais siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītājs un saistošie ikgadējie nacionālie limiti saskaņā ar Regulu [] [ESR];
 - ii. dalībvalsts saistības saskaņā ar Regulu [] [LULUCF];
 - []
 - iv. attiecīgā gadījumā citi mērķi un mērķrādītāji, arī sektorālie mērķrādītāji un pielāgošanās uzdevumi;

36

Piezīme: saistībā ar 4. panta ierobežošanu, ietverot tikai pamatmērķus, izvērstu diskusiju par to, kas būtu un nebūtu jāiekļauj integrētajos enerģētikas un klimata plānos, pārceļ uz I pielikuma izskatīšanu. Diskusijai par I pielikumu savukārt būs ietekme uz progresu ziņojumiem 4. nodaļā.

2) attiecībā uz atjaunojamajiem energoresursiem:

- i. orientējoties uz to, lai sasniegtu Savienības saistošo mērķrādītāju līdz 2030. gadam panākt vismaz 27 % atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru, kā minēts [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 3. pantā, devums šā mērķrādītāja sasniegšanā, izteikts kā dalībvalsts atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā ar **indikatīvu [] trajektoriju** šā devuma panākšanai no 2021. gada. **Līdz 2023. gadam indikatīvā trajektorija sasniedz atsauces punktu vismaz 24 % apmērā no kopējā pieauguma atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvarā starp attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. Līdz 2025. gadam indikatīvā trajektorija sasniedz atsauces punktu vismaz 40 % apmērā no kopējā pieauguma atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvarā starp attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. []**³⁷. Ja dalībvalsts prognozē, ka tā pārsniegs savu saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam, tās indikatīvā trajektorija var sākties līmenī, kuru tā sasniegs saskaņā ar prognozēm. Dalībvalstu indikatīvās trajektorijas, kopā ņemtas, veido Savienības saistošo mērķi – panākt vismaz 27 % atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru 2030. gadā. Neatkarīgi no dalībvalsts devuma Savienības mērķrādītāja sasniegšanā un tās indikatīvās trajektorijas šīs regulas nolūkos, dalībvalstij ir brīva izvēle saskaņā ar savu valsts politiku norādīt vērienīgākus mērķus;

[]

³⁷ Piezīme: balstoties uz Pastāvīgo pārstāvju komitejas diskusiju un dalībvalstu rakstiskajiem komentāriem, prezidentvalsts ierosina minētos procentus, kas dalībvalstīm sniegtu 20 % elastību 2023. gadā un 2025. gadā salīdzinājumā ar lineāru trajektoriju (*p.m.* lineāra trajektorija nozīmētu 30 % 2023. gadā un 50 % 2025. gadā). Šeit noteiktie divi procenti būs piemērojami visām dalībvalstīm, kā arī 25. panta 2. punktā minētajai indikatīvajai trajektorijai (COM novērtējums ES līmenī). 2025. un 2027. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu progresu ziņojumos tiks sniegts pārskats par dalībvalstu *faktiskajiem rezultātiem*, kuri gūti 2023. un 2025. gadā – skatīt arī 34.a apsvērumu.

b) attiecībā uz dimensiju "energoefektivitāte":

- 1) indikatīvs nacionālais energoefektivitātes devums nolūkā 2030. gadā sasniegt Direktīvas 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītās redakcijas] 1. panta 1. punktā un 3. panta 4. punktā minēto [] Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju 30 %, kura pamatā ir vai nu primārās enerģijas patēriņš, vai enerģijas galapatēriņš, primārās enerģijas ietaupījums vai enerģijas galaietaupījums, vai energointensitāte;

Dalībvalstis savu devumu izsaka kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2020. gadā, **un kā primārās enerģijas patēriņa un [] enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2030. gadā**, norādot [] trajektoriju šā devuma panākšanai no 2021. gada. Tās paskaidro izmantoto metodiku un izmantotos pārrēķina koeficientus;

- 2) kumulatīvais enerģijas ietaupījumu apjoms, kas jāsasniedz 2021.–2030. gadā saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītās redakcijas] 7. pantu par energoekonomijas pienākumu;
- 3) [...] indikatīvie atskaides punkti [] ilgtermiņa stratēģijā par [] dzīvojamo un [] nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) nacionālā fonda renovāciju, saskaņā ar 2.a pantu direktīvā, ar kuru pārskata Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti;
- 4) kopējā renovējamā platība vai līdzvērtīgi ikgadējie enerģijas ietaupījumi, kas jāgūst 2020.–2030. gadā saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 5. pantu par publisko struktūru ēkām kā piemēru;

[]

c) **attiecībā uz dimensiju "enerģētiskā drošība":**

- 1) **nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai vairāk dažādotu energoavotus un energopiegādes no trešām valstīm; uzglabāšanu; un pieprasījumu reakciju;**

d) **attiecībā uz dimensiju "iekšējais enerģijas tirgus":**

- 1) **elektrotīklu starpsavienotības līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam — vismaz 15 %; dalībvalstis paskaidro izmantoto metodiku ³⁸;**

[]

e) **attiecībā uz dimensiju "pētniecība, inovācija un konkurētspēja":**

- 1) **nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un privātai pētniecībai un inovācijai saistībā ar Enerģētikas savienību, vajadzības gadījumā ietverot mērķu izpildes grafiku; atspoguļojot Enerģētikas savienības stratēģijas un attiecīgā gadījumā SET plāna prioritātes.**

Nosakot minētos galvenos mērķus, mērķrādītājus un devumus, dalībvalstis var balstīties uz pastāvošām nacionālām stratēģijām vai plāniem, kuri ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem.

³⁸ **Paskaidrojums: metodiku par to, kā būtu aprēķināms 15 % starpsavienojumu mērķrādītājs, Komisija ierosinās līdz 2017. gada beigām, pamatojoties uz padomu, kas jāsniedz elektroenerģijas tīklu starpsavienojumu mērķrādītāja ekspertu grupai.**

5. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process atjaunojamo energoresursu jomā

1. Nosakot, kāds būs dalībvalsts devums attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā un — nākamo nacionālo plānu gadījumā — katra nākamā perioda pēdējā gadā, kā paredzēts 4. panta a) punkta 2. apakšpunkta i) punktā, dalībvalstis ņem vērā šādus elementus:
 - a) [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātajā redakcijā, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] paredzētie pasākumi;
 - b) pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītajā redakcijā] pieņemtā energoefektivitātes mērķkrādītāja sasniegšanai,
 - c) **attiecīgā gadījumā** – citi pasākumi, kuru mērķis ir veicināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu dalībvalstīs un Savienības līmenī, un un
 - d) **jebkādi attiecīgi** apstākļi, kas ietekmē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, piemēram, *cita starpā*:
 - i) taisnīgs izmantojuma sadalījums visā Eiropas Savienībā,
 - ii) ekonomiskais potenciāls, **tostarp IKP uz vienu iedzīvotāju, un rentablas ieviešanas potenciāls**;
 - iii) ģeogrāfiskie, **vides** un dabas noteiktie ierobežojumi, arī savstarpēji nesavienotas teritorijas un reģioni, un []
 - iv) dalībvalstu elektrotīklu starpsavienotības līmenis; **un**
 - v) **agrīnie centieni, kā tie definēti 2. panta 19. punktā.**

Dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā var norādīt, kurus attiecīgos apstākļus, kas ietekmē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, tā ir ņēmusi vērā.

2. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, lai to devumi kopā ļautu panākt, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā Savienības līmenī līdz 2030. gadam sasniedz vismaz 27 %.

6. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process energoefektivitātes jomā

1. Nosakot, kāds būs dalībvalsts indikatīvais nacionālais energoefektivitātes devums attiecībā uz 2030. gadu un — nākamo nacionālo plānu gadījumā — katra nākamā perioda pēdējo gadu, kā paredzēts 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, dalībvalstis **ņem vērā** [] to, ka [] Savienībā 2020. gada enerģijas patēriņš [] **nedrīkst pārsniegt** 1483 *Mtoe* primārās enerģijas un/**vai** 1086 *Mtoe* galīgās enerģijas, Savienības pirmā desmit gadu perioda enerģijas patēriņš 2030. gadā [] **nedrīkst pārsniegt** 1321 *Mtoe* primārās enerģijas un/**vai** 987 *Mtoe* galīgās enerģijas [] (Savienības [] **pamatmērķis**, kas minēts Direktīvas 2012/27/ES 1. un 3. pantā [saskaņā ar COM(2016)761 priekšlikumu grozītā versija])[];

Dalībvalstis **ņem vērā** arī šādus elementus:

- a) Direktīvā 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītajā redakcijā] paredzētie pasākumi;
 - b) citi pasākumi, kuru mērķis ir veicināt energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī.
2. Nosakot savu 1. punktā minēto devumu, dalībvalstis var **ņemt vērā** apstākļus, kas atstāj iespaidu uz primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, piemēram, *cita starpā*:
- a) atlikušo izmaksefektīvas energoekonomijas potenciālu,
 - b) iekšzemes kopprodukta tendences un prognozes,
 - c) enerģijas importa un eksporta izmaiņas,

- d) visu **mazoglekļa** [] energoresursu, [] oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas apgūšanu ; un
- e) agrīnās darbības.

Dalībvalsts savā integrētajā valsts enerģētikas un klimata plānā var norādīt, kurus attiecīgos apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, tā ir ņēmusi vērā.

7. pants

Nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi katrā no piecām Enerģētikas savienības dimensijām

Dalībvalstis saskaņā ar I pielikumu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos apraksta galvenās esošās (īstenotās un pieņemtās) un plānotās rīcībpolitikas un pasākumus, ar kuriem iecerēts sasniegt nacionālajā plānā izvirzītos mērķus, **attiecīgā gadījumā** arī pasākumus, **kas paredzēti** [] reģionālās sadarbības nodrošināšanai, un pasākumus, ar kuriem nodrošina pienācīgu finansējumu nacionālā un reģionālā līmenī.

8. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu analītiskais pamats

1. Dalībvalstis, ievērojot I pielikumā norādīto struktūru un formātu, apraksta pašreizējo situāciju katrā no piecām Enerģētikas savienības dimensijām, tostarp energosistēmu un siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumus nacionālā plāna iesniegšanas laikā vai saskaņā ar jaunāko pieejamo informāciju. Dalībvalstis arī nosaka un apraksta, kādas prognozes katrai no piecām Enerģētikas savienības dimensijām **vismaz plāna periodā** [] ir gaidāmas esošo (īstenoto un pieņemto) rīcībpolitiku un pasākumu iespaidā. **Dalībvalstis cenšas aprakstīt papildu ilgāka termiņa perspektīvas piecām dimensijām pēc plāna perioda, kad tas ir pamatoti un iespējami.**
2. Dalībvalstis savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā sniedz šādu aspektu vērtējumu nacionālā un attiecīgā gadījumā reģionālā līmenī:

- a) ietekme uz energosistēmas attīstību un siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem **[] plāna periodā un desmit gadu laikposmā, kas seko plānā aptvertā perioda pēdējam gadam**, kādu atstātu plānotās rīcībpolitikas un pasākumi, un salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir 1. punktā minētās esošās (īstenotās un pieņemtās) rīcībpolitikas un pasākumi;
- b) **kad tas ir pamatoti un ciktāl iespējams**, 7. pantā minēto un I pielikumā precizēto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskā, vidiskā un sociālā ietekme, kā arī ietekme uz prasmēm pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam, un salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir 1. punktā minētās esošās (īstenotās un pieņemtās) rīcībpolitikas un pasākumi;
- c) konkrētā politikas dimensijā esošo (īstenoto un pieņemto) un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu mijiedarbība un atšķirīgās dimensijās esošo (īstenoto un pieņemto) un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu mijiedarbība pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam. Prognozes par piegādes drošību, infrastruktūru un tirgus integrāciju balsta uz robustiem energoefektivitātes scenārijiem.
- 3. Visaptverošu informāciju par pieņēmumiem, parametriem un metodēm, kas izmantotas scenārijiem un prognozēm, dara publiski pieejamu.**

9. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekti

1. Dalībvalstis līdz [2018. gada] **31. decembrim**], un pēc tam līdz **2028. gada 1. janvārim** un ik pēc desmit gadiem sagatavo un Komisijai iesniedz 3. panta 1. punktā minētā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu.
2. Komisija, **balstoties uz iesniegtajiem** plānu projektiem, saskaņā ar 28. pantu ³⁹ var dalībvalstīm adresēt ieteikumus ⁴⁰. [] Minētajos ieteikumos [] **var izskatīt:**
 - a) mērķu, mērķrādītāju un devumu vērienīgumu, orientējoties uz Enerģētikas savienības mērķu un it sevišķi Savienības 2030. gadam izvirzīto atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes mērķrādītāju kopīgu sasniegšanu; **to darot, Komisija pienācīgi ņem vērā attiecīgos apstākļus, kas ietekmē atjaunojamo energoresursu izmantošanu, ko norādījusi attiecīgā dalībvalsts, kā izklāstīts 5. panta d) punktā, un apstākļus, kas ietekmē primāro un galīgo enerģijas patēriņu, ko norādījusi attiecīgā dalībvalsts, kā izklāstīts 6. panta 2. punktā;**
 - b) ar dalībvalstu un Savienības līmeņa mērķiem saistītās rīcībpolitikas un pasākumus un citas rīcībpolitikas un pasākumus, kas varētu būt relevantas pārrobežu līmenī;

³⁹ **Piezīme: vairākas dalībvalstis ir aicinājušas Komisiju uz nacionālā plāna projektu ar ieteikumu (ja tāds ir) reaģēt noteiktā termiņā, lai nekavētu to galīgā nacionālā plāna iesniegšanu. Tomēr Komisija norādīja, ka, lai tā varētu aprēķināt progresu ES līmenī, kurš varētu ietekmēt individuālos ieteikumus, Komisijai ir jāsaņem visi nacionālo plānu projekti. Kā atbildi uz šīm pamatotajām bažām, kuras šajā pantā ir grūti kļiedēt, prezidentvalsts ierosina jaunu 34. apsvēruma tekstu.**

⁴⁰ **Piezīme: sk. LESD 288. pantu "Ieteikumi un atzīnumi neuzliek saistības."**

- c) integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā iekļauto esošo (īstenoto un pieņemto) un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu savstarpējo mijiedarbību un konsekvenci vienā Enerģētikas savienības dimensijā un vairākās dimensijās.
3. Dalībvalstis, saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem izstrādājot galīgo redakciju, [] **pienācīgi** ņem vērā jebkādas Komisijas ieteikumus.

10. pants

Sabiedriskā apspriešanās

Neskarot nekādas citas Savienības tiesību aktu prasības, dalībvalstis nodrošina, lai sabiedrībai laikus un patiešām tiktu dotas iespējas iesaistīties 9. pantā minēto plānu projektu **un/vai galīgo plānu [...]** sagatavošanā, un lai dalībvalstis, iesniedzot savu integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu **un/vai galīgo plānu** Komisijai, tam pievienotu sabiedrības viedokļu **vai provizorisko viedokļu** kopsavilkumu. Ciktāl piemērojami Direktīvas 2001/42/EK noteikumi ⁴¹, uzskata, ka saskaņā ar minēto direktīvu sarīkotās apspriešanas izpilda arī šajā regulā paredzēto pienākumu apspriesties ar sabiedrību.

⁴¹ **Paskaidrojoša piezīme: Direktīvas 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (Stratēģiskā vides novērtējuma direktīvas) 6. panta 1. punktā ir prasīts apspriesties par plānu vai programmu *projektiem*. Komisija uzsvēra, ka, ja saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK ir notikusi apspriešana, ir izpildīta 10. panta prasība veikt sabiedrisku apspriešanu.**

Reģionālā sadarbība

1. Dalībvalstis savstarpēji reģionāli sadarbojas, lai rezultatīvi sasniegtu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītos mērķrādītājus, mērķus un devumus.
2. Dalībvalstis labu laiku pirms savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu iesniegšanas Komisijai saskaņā ar 9. panta 1. punktu noskaidro reģionālās sadarbības iespējas un apspriežas ar kaimiņdalībvalstīm un, **ja dalībvalstij, kas ir plāna autore, tas šķiet piemēroti, []** – ar citām dalībvalstīm, kas ir paudušas ieinteresētību. **Dalībvalstīm, ar kurām ir notikusi apspriešanās, būtu jādod pietiekams laiks atbildei, kuru nosaka dalībvalsts, kas ir autore.** Dalībvalstis savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektos izklāsta **vismaz provizoriskus** šādas reģionālās apspriešanas rezultātus un attiecīgā gadījumā arī to, kā ņemti vērā komentāri.
3. Komisija sekmē dalībvalstu sadarbību un apspriešanos par plānu projektiem, kas tai iesniegti saskaņā ar 9. pantu, to galīgās redakcijas izstrādes perspektīvā **un pēc vajadzības sniedz orientējošas norādes.**
4. Dalībvalstis, **gatavojot []** savu galīgo integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, **ņem vērā []** komentārus, kas saskaņā ar 2. un 3. punktu saņemti no citām dalībvalstīm, un **minētajos plānos** paskaidro, kā šie komentāri **ir []** ņemti vērā.
5. 1. punktā minētajā nolūkā dalībvalstis turpina reģionālā līmenī sadarboties, īstenojot savos plānos **attiecīgās** rīcībpolitikas un pasākumus.

12. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu novērtējums

[] **Balstoties uz** integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un to atjauninājumiem, kas paziņoti saskaņā ar 3. un 13. pantu, **Komisija** [] jo īpaši novērtē:

- a) vai izvirzītie mērķrādītāji, mērķi un devumi ir pietiekami, lai kopīgi varētu sasniegt Enerģētikas savienības mērķus un pirmajā desmit gadu periodā it sevišķi mērķrādītājus, kas izvirzīti Savienības klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam;
- b) vai plāni atbilst 3. līdz 11. panta prasībām un [] **vai dalībvalstis ir pietiekami ņēmušas vērā ieteikumus**, ko Komisija sniegusi saskaņā ar 28. pantu.

13. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšana ⁴²

1. Dalībvalstis līdz 2023. gada [] [] **30. jūnijam** un pēc tam ik pēc 10 gadiem Komisijai iesniedz jaunākā paziņotā 3. pantā minētā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājuma projektu vai Komisijai apstiprina, ka plāns joprojām ir derīgs.
2. Līdz 2024. gada [] [] **30. jūnijam** un pēc tam ik pēc 10 gadiem dalībvalstis Komisijai paziņo jaunākā paziņotā 3. pantā minētā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājumu, ja vien saskaņā ar šā panta 1. punktu nav apstiprinājušas, ka plāns joprojām ir derīgs.

⁴² Paskaidrojoša piezīme: tiek uzsvērts, ka šajā pantā dalībvalstīm nav paredzēts pienākums iesniegt atjauninājumu, ja integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns joprojām ir derīgs ("*vai apstiprina Komisijai, ka plāns joprojām ir derīgs*", sal. ar 1. un 2. punktu)

3. ⁴³ **Atjauninājumā, kas minēts 2. punktā, dalībvalstis maina tikai savu nacionālo [] mērķrādītāju [], mērķi [] vai devumu [] katram [] kvantificētajam ES mērķrādītājam, mērķim vai devumam, kas izklāstīti 4. panta a) un b) punktā, [] lai atspoguļotu tādu pašu vai lielāku vērienu par to, [] kas izvirzīts jaunākajā paziņotajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā.**
4. Dalībvalstis atjauninātajā plānā cenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas noskaidrojusies integrētajā ziņošanā saskaņā ar 15. līdz 22. pantu.
5. Gatavojot 2. punktā minēto atjauninājumu, dalībvalstis ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.
6. Atjaunināto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un novērtēšanā piemēro 9. panta 2. punktā un 11. pantā noteiktās procedūras.
- 6.a **Nekas šajā pantā neliedz dalībvalstīm jebkurā laikā izdarīt izmaiņas un pielāgojumus nacionālajās rīcībpolitikās, kas ir izklāstītas vai minētas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ar noteikumu, ka šādas izmaiņas un pielāgojumi tiks iekļauti integrētajā ziņojumā, kā minēts 15. pantā, un** ka ar tām tiek ievēroti šā panta noteikumi.

⁴³ Paskaidrojoša piezīme: izmaiņu mērķis ir precizēt (neskarot nozaru saistības saskaņā ar ES tiesību aktiem), ka dalībvalstīm ir iespēja valsts līmenī veikt pielāgojumus savos *pakārtotajos mērķrādītājos* *utt.* ar noteikumu, ka to *vispārējais* nacionālais mērķrādītājs/mērķis/devums "ES pamatmērķos", kas ir uzskaitīti 4. panta a) un b) punktā, netiek samazināts, **un, protams, ar noteikumu, ka tiek ievērotas nozaru direktīvās noteiktās saistības.**

Piemēram, dalībvalsts varētu *samazināt* savus nacionālos pakārtotos mērķrādītājus attiecībā uz atjaunojamajiem energoresursiem transportam vai saules enerģijai ar noteikumu, ka tā šo samazinājumu par vismaz 100 % izlīdzina, *palielinot*, piemēram, savus valsts pakārtotos mērķrādītājus attiecībā uz atjaunojamajiem energoresursiem siltumapgādes un aukstumapgādes un vēja enerģijas jomā.

3. NODAĻA

ILGTERMIŅA MAZEMISIJU STRATĒGIJAS

14. pants ⁴⁴

Ilgtermiņa mazemisiņu stratēģijas

1. Dalībvalstis sagatavo un Komisijai līdz 2020. gada 1. janvārim un pēc tam ik pēc 10 gadiem paziņo savas ilgtermiņa mazemisiņu stratēģijas [] **ar vismaz 30 gadu** perspektīvu, kuru mērķis ir palīdzēt
 - a) izpildīt Savienībai un tās dalībvalstīm *UNFCCC* un Parīzes nolīgumā paredzētās saistības samazināt antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas un kāpināt piesaistījumus piesaistītājos;
 - b) sasniegt mērķi globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;
 - c) panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus un lielākus piesaistījumus piesaistītājos visos sektoros saskaņā ar Savienības mērķi līdz 2050. gadam izmaksefektīvi samazināt emisijas par 80–95 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, ņemot vērā attīstīto valstu grupā nepieciešamos samazinājumus saskaņā ar *IPCC*.
2. Ilgtermiņa mazemisiņu stratēģijās norāda:
 - a) kopējos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus un kāpinātus piesaistījumus piesaistītājos;

⁴⁴ Paskaidrojoša piezīme: atbilst 4. pantam *MMR*.

- b) emisiju samazinājumus un kāpinātus piesaistījumus konkrētos sektoros, tostarp **arī** elektroenerģijas, rūpniecības, transporta, ēku (gan dzīvojamo, gan terciāro ēku), lauksaimniecības, **atkritumu** un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (*LULUCF*) sektorā;
 - c) gaidāmo progresu pārejā uz mazu siltumnīcefekta gāzu emisiju ekonomiku, ietverot siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti, iekšzemes kopprodukta CO₂ emisijas intensitāti un ar to saistītās pētniecības, izstrādes un inovācijas stratēģijas;
 - d) sasaisti ar citu nacionālo ilgtermiņa plānošanu.
3. Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas minēti 3. pantā, **[] atbilst [] šajā pantā minētajām ilgtermiņa mazemisiju stratēģijām.**
4. Dalībvalstis savas ilgtermiņa mazemisiju stratēģijas un to atjauninājumus, ja tādi ir, nekavējoties dara publiski pieejamus.

4. NODAĻA

ZIŅOŠANA

1. IEDAĻA

DIVGADU PROGRESA ZIŅOJUMI UN TO SEKOJUMPASĀKUMI

15. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi

1. Neskarot 23. pantu, katra dalībvalsts līdz [] 2023. gada ⁴⁵ 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo par integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna īstenošanas norisi, iesniedzot integrētu nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu, kas aptver visas piecas Enerģētikas savienības pamatdimensijas.
2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj šādus elementus:
 - a) informācija par progresu virzībā uz integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izvirzīto mērķrādītāju, mērķu un devumu sasniegšanu un to sasniegšanai vajadzīgo rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu;
 - b) 18.–22. pantā minētā informācija un vajadzības gadījumā jaunākā informācija par rīcībpolītkām un pasākumiem saskaņā ar minētajiem pantiem;
 - c) rīcībpolitikas un pasākumi un prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītajos saskaņā ar 16. pantu;
 - d) informācija par nacionālajiem plāniem un stratēģijām, kas skar pielāgošanos klimata pārmaiņām, saskaņā ar 17. panta 1. punktu;

⁴⁵ **Piezīme: šis datuma maiņas dēļ būs vēl attiecīgi jāizdara izmaiņas, lai nodrošinātu nepārtrauktu ziņošanu par energoefektivitāti (47. un 52. pants, Pārvaldība) un atjaunojamiem energoresursiem (RED2 pārskatītajā versijā) [un klimatu].**

[]

- f) [] cik vien iespējams, noteikti kvantitatīvi rādītāji par integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstītās politikas un pasākumu ietekmi uz gaisa kvalitāti un [] gaisu piesārņojošo vielu [] emisijām.
- g) 23. panta 2. punktā [] minētie ikgadējie ziņojumi.

Savienība un dalībvalstis *UNFCCC* sekretariātam iesniedz divgadu ziņojumus saskaņā ar *UNFCCC* Pušu konferences Lēmumu 2/CP.17 un nacionālos paziņojumus saskaņā ar *UNFCCC* 12. pantu.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka 1. un 2. punktā minētās informācijas struktūru, formātu, tehniskos aspektus un iesniegšanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
4. Šā panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās informācijas un atjauninājumu biežumu un apmēru samēro ar vajadzību nodrošināt pietiekamu noteiktību investoriem.
5. Ja Komisija ir sniegusi ieteikumus saskaņā ar 27. panta 2. vai 3. punktu, attiecīgā dalībvalsts savā šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, kas pieņemti vai ko plānots pieņemt un īstenot šo ieteikumu ievērošanai. Šāda informācija ietver detalizētu īstenošanas grafiku.

Integrētā ziņošana par SEG rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm ⁴⁶

1. Dalībvalstis līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo informāciju
 - a) par savām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem **vai pasākumu grupu**, kā noteikts IV pielikumā, un
 - b) par savām nacionālajām prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos sadalījumā pa III pielikuma 2. daļā norādītajām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži). Nacionālajās prognozēs ņem vērā visas Savienības līmenī pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus un ietver V pielikumā paredzēto informāciju.
2. Dalībvalstis ziņo visaktuālākās pieejamās prognozes. Ja dalībvalsts katru otro gadu līdz 15. martam neiesniedz pilnīgas prognožu aplēses un Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgā dalībvalsts nevar novērst aplēšu nepilnības, kas konstatētas ar Komisijas kvalitātes nodrošināšanas vai kvalitātes kontroles procedūrām, Komisija, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, kas vajadzīgas, lai apkopotu Savienības prognozes.
3. Dalībvalsts Komisijai par jebkādam būtiskām izmaiņām informācijā, kura saskaņā ar 1. punktu paziņota pārskata perioda pirmajā gadā, paziņo līdz iepriekšējai ziņošanai sekojošā gada 15. martam.

⁴⁶ **Paskaidrojoša piezīme: atbilst 13. un 14. pantam MMR.**

4. Dalībvalstis dara sabiedrībai elektroniski pieejamas 1. punktā paredzētās nacionālās prognozes un visus relevantos to nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumus, kuri attiecas uz Savienības rīcībpolitiku īstenošanu SEG emisiju ierobežošanai, kā arī visus relevantos tehniskos ziņojumus, kas ir to pamatā. Minētajās prognozēs un novērtējumos būtu jāiekļauj izmantoto modeļu un metodisko pieeju apraksti, definīcijas un pamatā esošie pieņēmumi.

17. pants

Integrētā ziņošana par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem, jaunattīstības valstīm sniegto finansiālo un tehnoloģisko atbalstu, izsolēs gūtajiem ieņēmumiem ⁴⁷

1. Līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem ⁴⁸ dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par savām nacionālajiem plāniem un stratēģijām attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, norādot, kādi pasākumi īstenoti [] un plānoti, lai atvieglotu pielāgošanos klimata pārmaiņām un sniedzot arī VI pielikuma 1. daļā minēto informāciju.
2. Līdz 2021. gada [] **31. jūlijam** un pēc tam ik gadu (X gads), dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par [] to, kā tiek izlietoti ieņēmumi, ko dalībvalsts guvusi, izsolot kvotas, ievērojot Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu un 3.d panta 1. vai 2. punktu, tostarp sniedzot arī VI pielikuma 3. daļā minēto informāciju. []
- 2.a Līdz 2021. gada 30. septembrim un pēc tam ik gadu (X gads), dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par atbalstu jaunattīstības valstīm, tostarp VI pielikuma 2. daļā minēto informāciju;**
3. Dalībvalstis sabiedrībai dara pieejamus ziņojumus, kas iesniegti Komisijai, ievērojot šo pantu.

⁴⁷ Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 15. un 16. pantam un 17. panta b) un c) punktam.
⁴⁸ Paskaidrojoša piezīme: "ik pēc diviem gadiem" ir saskaņā ar Parīzes nolīgumu, sal. ar Lēmuma 1/CP.21. 90. punktu.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka saskaņā ar šo pantu ziņojamās informācijas struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto procedūru.

18. pants

Integrētā ziņošana par atjaunojamajiem energoresursiem ⁴⁹

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju

- a) par šādu trajektoriju un mērķu sasniegšanu:
- 1) nacionālā trajektorija, kas raksturo atjaunojamo energoresursu enerģijas kopējo īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2021.–2030. gadā;
 - 2) **aprēķinātās []** trajektorijas, kas raksturo atjaunojamo energoresursu enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
 - 3) **novērtētie ieguldījumi []**, kurus sniedz atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas, ko plānots izmantot, lai panāktu atjaunojamo energoresursu enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, arī paredzamais kopējais enerģijas bruto galapatēriņš katrai tehnoloģijai un sektoram Mtoe un kopējā plānotā uzstādītā jauda katrai tehnoloģijai un sektoram MW;
 - 4) **dati par biodegvielu īpatsvaru, moderno biodegvielu īpatsvaru, to biodegvielu īpatsvaru, kas saražotas no lauksaimniecības zemē audzētām pamatkultūrām, un, ja pieejami, dati []** par bioenerģijas pieprasījumu, dezagregētu pēc pieprasījuma siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā **[.]**, un **dati** par biomasas piedāvājumu sadalījumā pa sākvielām un pēc izcelsmes (nošķirot iekšējo ražošanu un importu). Attiecībā uz meža biomasu – **būtu jāsniedz** novērtējums par tās avotu un ietekmi uz *LULUCF* piesaistītājiem, **tiklīdz šāds novērtējums ir pieejams**;

⁴⁹ **Piezīme: attiecībā uz 18.–22. pantu (progresa ziņojumi) tiks veiktas attiecīgās izmaiņas, kas izriet no diskusijām par 4. pantu un I pielikumu.**

- 5) ja [] **pieejamas**, citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa un sektorālās trajektorijas un mērķi (piemēram, [.] no biomasas saražotās elektroenerģijas īpatsvars bez siltumenerģijas ražošanas, atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantojums ēkās, pilsētu, energokopienu un pašpatērētāju saražotā atjaunojamo energoresursu enerģija);

b) par šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:

- 1) **jaunas** īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir panākt, ka tiek sasniegts nacionālais devums saistošā Savienības līmeņa 2030. gada atjaunojamo energoresursu mērķrādītāja sasniegšanā, kas minēts 4. panta a) punkta 2. apakšpunkta i) punktā, arī sektoriem specifiski un tehnoloģijām specifiski pasākumi, un īpaša izskatīšana par to, kā īstenoti [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 23., 24. un 25. pantā noteiktie pasākumi;
- 2) konkrēti reģionālās sadarbības pasākumi;
- 3) neskarot LESD 107. un 108. pantu, konkrēti pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, arī Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu, nolūkā veicināt atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
- 4) konkrēti pasākumi [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 15., 16., 17., 18., 21. un 22. panta prasību izpildei;
- 5) pasākumi, ar kuriem veicina biomasas enerģijas izmantošanu, it sevišķi pasākumi jaunu biomasas avotu mobilizēšanai, ņemot vērā biomasas pieejamību (gan iekšzemes potenciālu, gan importu no trešām valstīm) un biomasas izlietojumu citām vajadzībām (lauksaimniecībā un uz koksnes resursiem balstītos sektoros), kā arī pasākumi saražotās un izmantotās biomasas ilgtspējīgas ieguves nodrošināšanai;

c) VII pielikuma 1. daļā norādīto informāciju.

Integrētā ziņošana par energoefektivitāti

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju

a) par šādu nacionālo trajektoriju, mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu:

- 1) primārās enerģijas patēriņa un enerģijas [] **ikgadējā** galapatēriņa trajektorija no 2020. gada līdz 2030. gadam kā nacionālais energoekonomiskais devums 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai, tostarp izmantotā metodika;
- 2) [...] **indikatīvie atskaite punkti** [] ilgtermiņa **stratēģijā par** [] dzīvojamo un [] **nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) nacionālā fonda renovāciju saskaņā ar 2.a pantu Direktīvā 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti;**
- 3) attiecīgā gadījumā citu nacionālajā plānā izvirzīto nacionālo mērķu atjauninājumi;

b) par šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:

- 1) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas 2030. gadam izvirzītā indikatīvā nacionālā energoefektivitātes devuma, kā arī citu 6. pantā norādīto mērķu sasniegšanai, arī plānotie pasākumi un instrumenti (arī finansiāli) ēku energoefektivitātes veicināšanai, pasākumi gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciāla realizācijai un citi energoefektivitāti veicinoši pasākumi;
- 2) attiecīgā gadījumā tirgus instrumenti, kas stimulē energoefektivitātes uzlabojumus, tostarp, bet ne tikai enerģijas nodokļi, nodevas un atvieglojumi;
- 3) nacionālā energoefektivitātes pienākuma shēma un alternatīvi pasākumi, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītajā redakcijā] **un** saskaņā ar šīs regulas II pielikumu;

- 4) dzīvojamo un **nedzīvojamo** ēku [.] (**gan publisko, gan privāto**) nacionālā fonda renovācijas ilgtermiņa stratēģija, ietverot rīcībpolitikas un pasākumus izmaksefektīvas pilnīgas **ēku** renovācijas [], **tostarp pakāpeniskas pilnīgas renovācijas**, veicināšanai;
 - 5) rīcībpolitika un pasākumi energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumi nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes palielināšanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus;
 - 6) attiecīgā gadījumā reģionālā sadarbība energoefektivitātes jomā;
 - 7) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi energoefektivitātes jomā nacionālā līmenī, ietverot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu;
- c) VII pielikuma 2. daļā norādīto informāciju.

20. pants

Integrētā ziņošana par enerģētisko drošību

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti:

- a) nacionālie mērķi attiecībā uz energoavotu [...] dažādošanu, akumulāciju un pieprasījuma reakciju;
- b) **ja piemērojams**, nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm;
- c) nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai uzlabotu spēju pārvarēt kāda energoresursa (tostarp gāzes un elektroenerģijas) piegāžu ierobežojumus vai pārtraukumus;
- d) **ja piemērojams**, nacionālie mērķi attiecībā uz iekšzemes energoavotu [] izmantošanu;

- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) reģionālā sadarbība a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
- g) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, ietverot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu.

21. pants

Integrētā ziņošana par iekšējo enerģijas tirgu

1. Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:
 - a) elektrotīklu starpsavienotības līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā sakarā ar elektrotīklu starpsavienotības 15 % mērķrādītāju;
 - b) galvenie [...] elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras **projekti**, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus [...];
 - c) attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti;
 - d) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, piemēram, tirgu integrāciju un sasaistīšanu;
 - e) **attiecīgā gadījumā** nacionālie mērķi attiecībā uz enerģētisko nabadzību, tostarp enerģētiskās nabadzības apstākļos esošo māsaimniecību skaitu;
 - f) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi attiecībā uz elektroenerģijas sistēmas pietiekamības nodrošināšanu;
 - g) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz f) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;

- h) reģionālā sadarbība a) līdz g) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
- i) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi iekšējā enerģijas tirgus jomā nacionālā līmenī, ietverot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu;
- j) pasākumi energosistēmas elastīguma uzlabošanai saistībā ar atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu, tostarp tekošās dienas tirgu sasaistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvērsana.

2. Informācija, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar 1. punktu, ir saskanīga ar un vajadzības gadījumā balstīta uz [Direktīvas 2009/72/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar COM(2016) 864,] 59. panta 1. punkta h) apakšpunktā un Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto valstu regulatoru ziņojumu.

22. pants

Integrētā ziņošana par pētniecību, inovāciju un konkurētspēju

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos ietver [] informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:

- a) **attiecīgā gadījumā** nacionālie mērķi un rīcībpolitikas, ar ko nacionālā kontekstā interpretē SET plāna mērķus un rīcībpolitikas;
- b) nacionālie mērķi attiecībā uz kopējiem [] publiskā un **attiecīgā gadījumā** privātā sektora[] izdevumiem par pētniecību un inovāciju saistībā ar tīras enerģijas tehnoloģijām, kā arī attiecībā uz tehnoloģiskajām izmaksām un veiktspējas uzlabojumiem;

- c) vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, ietverot 2050. gadam izvirzītos ilgtermiņa mērķus, tādu tehnoloģiju ieviešanai, kas paredzētas energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā saistītajai oglekļa transportēšanas, izmantošanas un uzglabāšanas infrastruktūrai;
- d) nacionālie mērķi, kas izvirzīti nolūkā pakāpeniski atteikties no enerģijas subsīdijām, **jo īpaši no tām, kas negatīvi ietekmē klimata politiku;**
- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi b) un c) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) sadarbība ar citām dalībvalstīm b) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā, arī rīcībpolitiku un pasākumu koordinācija ar SET plāna palīdzību, piemēram, pētniecības programmu un kopīgo programmu salāgošana;
- g) attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā valsts līmenī, ietverot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu.

2. IEDAĻA

IKGADĒJĀ ZIŅOŠANA

23. pants

Ikgadējā ziņošana ⁵⁰

- 1. Līdz 2021. gada **31. [] jūlijam** un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis ziņo Komisijai:
 - a) savu tuvināto siltumnīcefekta gāzu pārskatu par X-1 gadu;
 - b) Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktā minēto informāciju;
 - c) Direktīvas 2013/30/ES IX pielikuma 3. punktā minēto informāciju saskaņā ar minētās direktīvas 25. pantu.

⁵⁰ Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 7. un 8. pantam.

Sakarā ar a) apakšpunktu Komisija, balstoties uz dalībvalstu tuvinātajiem siltumnīcefekta gāzu pārskatiem vai savām aplēsēm, ja tuvināto pārskatu dalībvalsts līdz minētajam datumam nav paziņojusi, ik gadu sagatavo tuvināto Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu. Komisija minēto informāciju līdz katra gada 30. septembrim dara publiski pieejamu.

2. No 2023. gada dalībvalstis katru **ziņošanas** gadu (X) līdz 15. martam nosaka un ziņo Komisijai galīgos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datus un katru gadu līdz 15. janvārim – provizoriskos datus, tostarp III pielikumā norādītās siltumnīcefekta gāzes un pārskatā ietveramo informāciju. Ziņojumā par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem ietver arī pilnīgu un atjauninātu nacionālā pārskata ziņojumu. **Triju mēnešu laikā pēc ziņojumu saņemšanas Komisija III pielikuma 1. daļas n) punktā minēto informāciju dara zināmu 37. pantā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai.**
3. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz *UNFCCC* sekretariātam nacionālos pārskatus, kuri satur saskaņā ar šā panta 2. punktu Komisijai iesniegto informāciju par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ik gadu sagatavo Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu un Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu un katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz tos *UNFCCC* sekretariātam.
4. Dalībvalstis 2027. un 2032. gadā līdz attiecīgi 15. janvārim un 15. martam paziņo Komisijai provizoriskos un galīgos nacionālās inventarizācijas datus, kas sagatavoti to *LULUCF* uzskaitē sakarā ar atbilstības ziņojumiem saskaņā ar Regulas [] [*LULUCF*] 12. pantu.

[] ⁵¹

⁵¹ **Piezīme: 4.a punkts ir pārcelts uz jauno 2.a iedaļu, 23.a pantu.**

5. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai:
- a) grozītu III pielikuma 2. daļu, proti, pievienotu vai svītrotu vielas siltumnīcefekta gāzu sarakstā **saskaņā ar attiecīgiem lēmumiem, ko pieņēmušas UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūras**;
 - b) papildinātu šo regulu, proti, pieņemtu globālās sasilšanas potenciāla vērtības un norādītu inventarizācijas vadlīnijas, kas piemērojamas saskaņā ar attiecīgiem UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtajiem lēmumiem.
6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, tehniskos aspektus, formātu un iesniegšanas procedūru dalībvalstu iesniedzamajiem tuvinātajiem siltumnīcefekta gāzu pārskatiem atbilstīgi 1. punktam, siltumnīcefekta gāzu pārskatiem atbilstīgi 2. punktam un uzskaitītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem saskaņā ar Regulas [...] [LULUCF] 5. un 12. pantu. Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā UNFCCC vai Parīzes nolīguma termiņus attiecībā uz minētās informācijas monitoringu un ziņošanu un attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, lai nodrošinātu to, ka Savienība, būdama UNFCCC un Parīzes nolīguma puse, izpilda savas ziņošanas saistības. Minētajos īstenošanas aktos norāda arī termiņus, kas jāievēro attiecībā uz sadarbību un koordināciju starp Komisiju un dalībvalstīm Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu sagatavošanā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2.A IEDAĻA

ZIŅOŠANA PAR 2020. GADA MĒRĶRĀDĪTĀJIEM

23.a pants

Ziņošana par 2020. gada mērķrādītājiem

Līdz 2022. gada [] 30. aprīlim dalībvalstis Komisijai ziņo par 2020. gadam noteikto nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu, sniedzot šīs regulas VII pielikuma 2. daļā izklāstīto informāciju, un par nacionālo vispārējo mērķrādītāju sasniegšanu attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru 2020. gadā, kā izklāstīts 2020. gada 31. decembrī spēkā esošajā Direktīvā 2009/28/EK, sniedzot šādu informāciju:

- a) atjaunojamo energoresursu enerģijas sektorālais (elektroenerģija, siltumapgāde un aukstumapgāde, un transports) un vispārējais īpatsvars 2020. gadā;
- b) pasākumi, kas veikti, lai sasniegtu 2020. gada nacionālos atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītājus, tostarp pasākumi, kas saistīti ar atbalsta shēmām, izcelsmes apliecinājumiem un administratīvo procedūru vienkāršošanu;
- c) tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā, kas ražots no graudaugiem un citiem cieti saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem;
- d) tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas, kas ražota no sākvielām, un citu tādu degvielu īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kuras uzskaitītas **2020. gada 31. decembrī spēkā esošās Direktīvas 2009/28/EK IX pielikuma A daļā.**

3. IEDAĻA

ZIŅOŠANAS PLATFORMA

24. pants

E-ziņošanas platforma

1. Komisija izveido tiešsaistes ziņošanas platformu, lai atvieglotu saziņu starp Komisiju un dalībvalstīm un veicinātu sadarbību starp dalībvalstīm.
2. Tiklīdz tiešsaistes platforma ir darbotiespējīga, dalībvalstis to izmanto, lai iesniegtu Komisijai šajā nodaļā minētos ziņojumus.

5. NODAĻA

SAVIENĪBAS MĒRĶRĀDĪTĀJU SASNIEGŠANAS NODROŠINĀŠANĀ PANĀKTĀ PROGRESA UN POLITISKĀS REAKCIJAS KOPVĒRTĒJUMS UN MONITORINGS []

25. pants

Progresu novērtēšana

1. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresu ziņojumiem, citu saskaņā ar šo regulu ziņoto informāciju, indikatoriem un Eiropas statistikas datiem (ja pieejami) novērtē:
 - a) Savienības līmenī panākto progresu Enerģētikas savienības mērķu sasniegšanā, tostarp – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzīto Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanā, jo īpaši, lai nepieļautu 2030. gadam izvirzīto Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītāju nesasniegšanu;
 - b) katras dalībvalsts progresu tās mērķrādītāju, mērķu un devumu sasniegšanā un tās integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstīto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā;
 - c) aviācijas kopējo ietekmi uz pasaules klimatu, bez CO₂ emisijām novērtējot arī citas emisijas un ietekmi; šo novērtējumu veic, balstoties uz emisiju datiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar 23. pantu, un vajadzības gadījumā papildina, atsaucoties uz zinātnes sasniegumiem un gaisa satiksmes datiem.

2. Atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas panākts attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru Savienības bruto galapatēriņā, balstoties uz **indikatīvu []** trajektoriju, **kas 2020. gadā sākas no 20 %, 2023. gadā sasniedz atsaucē punktus vismaz 24 % apmērā un 2025. gadā – 40 % apmērā no kopējā pieauguma atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvarā starp Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītāju 2020. gadam un Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam un 2030. gadā sasniedz Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam vismaz 27 % apmērā []**.
3. Energoefektivitātes jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas kopīgi panākts attiecībā uz to, lai 2030. gadā Savienības līmenī energopatēriņš nepārsniegtu 1321 Mtoe primārās enerģijas un 987 Mtoe galīgās enerģijas, kā minēts 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

Veicot novērtējumu, Komisija izpilda šādas darbības:

- a) izvērtē, vai ir sasniegts Savienības atskaites punkts – ne vairāk kā 1483 Mtoe primārās enerģijas un ne vairāk kā 1086 Mtoe galīgās enerģijas patēriņa 2020. gadā;
- b) ņemot vērā dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos sniegtās informācijas novērtējumu, novērtē, vai dalībvalstu progress rāda, ka Savienība kopumā virzās uz pirmajā daļā minēto energopatēriņa apjomu sasniegšanu 2030. gadā;
- c) attiecībā uz energopatēriņa nākotnes tendencēm Savienības un nacionālā līmenī izmanto modelēšanas darbību rezultātus, kā arī izmanto citas papildinošas analīzes.
4. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik gadu Komisija, balstoties uz atbilstīgi šai regulai ziņoto informāciju, novērtē, vai Savienība un tās dalībvalstis ir pietiekami progresējušas šādos punktos: ⁵²

⁵² Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 21. pantam.

- a) saistības saskaņā ar *UNFCCC* 4. pantu un Parīzes nolīguma 3. pantu, kas izklāstītas lēmumos, kurus pieņēmusi *UNFCCC* Pušu konference vai *UNFCCC* Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme;
 - b) pienākumi, kas izklāstīti Regulas [] [*ESR*] 4. pantā un Regulas [..] [*LULUCF*] 4. pantā;
 - c) mērķi, kas izvirzīti integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, lai sasniegtu Enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata mērķrādītājus.
5. Līdz 2019. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija novērtē Direktīvas 2009/31/EK īstenošanu.
6. Komisija savā novērtējumā ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusei kontekstā.
7. Par saskaņā ar šo pantu veikto novērtējumu Komisija ziņo 29. pantā minētajā Enerģētikas savienības stāvokļa apskatā.

26. pants

Sekojumdarbības, ja ir konstatēta nesaskanība ar Enerģētikas savienības virsmērķiem []

[] Balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 25. pantu, Komisija atbilstīgi 28. pantam sniedz dalībvalstij ieteikumus, ja rīcībpolitiku izstrāde šajā dalībvalstī nav saskanīga ar Enerģētikas savienības virsmērķiem.

[]

Reakcija uz nepietiekami vērienīgiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un nepietiekamu progresu Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju un mērķu sasniegšanā

1. Ja, pamatojoties uz 9. pantā paredzēto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu novērtējumu vai 13. pantā paredzēto galīgo plānu atjauninājumu projektu novērtējumu, Komisija secina, ka dalībvalstu mērķrādītāji, mērķi un devumi nav pietiekami, tā var atsevišķām dalībvalstīm izdot nekvantitatīvus ieteikumus, kas paredz palielināt integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un atjauninājumu projektu vērienu, lai nodrošinātu, ko kopīgais vēriens ir pietiekamā līmenī.

Atjaunojamo energoresursu jomā Komisija kā objektīvos kritērijus novērtēšanai izmanto 5. panta d) punkta i)–v) apakšpunktā uzskaitītos apstākļus. Komisija nosaka attiecīgo metodoloģiju, cieši apspriežoties ar dalībvalstīm un balstoties uz minētajiem objektīvajiem kritērijiem.⁵³

II

⁵³ Piezīme: Komisija tiek aicināta pēc iespējas drīz sniegt lielāku skaidrību par to, kādu metodoloģiju tā izmantos minētajam dalībvalstu vēriena salīdzinājumam, izmantojot objektīvos kritērijus. Jāuzsver, ka no minētā novērtējuma izrietošie ieteikumi būs nekvantitatīvi.

1.a Ja, balstoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un to atjauninājumu novērtējumu atbilstīgi 12. pantam, Komisija secina, ka nacionālo plānu vai to atjauninājumu mērķrādītāji, mērķi un devumi nav pietiekami, lai kopīgi sasniegtu Enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi 2030. gadam izvirzītos Savienības mērķrādītājus attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģiju un energoefektivitāti, tā **ierosina [...] pasākumus un izmanto attiecīgus pilnvarojumus** Savienības līmenī, lai nodrošinātu, ka minētie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti. Attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģiju šādos pasākumos ņem vērā to, cik vērienīgi ir nacionālajos plānos un to atjauninājumos noteiktie dalībvalstu devumi 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai.

||

2. Ja, balstoties uz novērtējumu atbilstīgi 25. panta 1. punkta b) apakšpunktam, Komisija secina, ka kāda dalībvalsts nav panākusi pietiekamu progresu integrētajā nacionālajā klimata un enerģētikas plānā noteikto mērķrādītāju, mērķu un devumu sasniegšanā vai rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā, tā sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij atbilstīgi 28. pantam.

2.a Sniedzot ieteikumus **atjaunojamo energoresursu jomā**, Komisija ņem vērā vērienīgus dalībvalstu agrīnos centienus sekmēt 2030. gadam izvirzītā Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķrādītāja sasniegšanu, **kā arī atjaunojamo energoresursu projektus, par kuriem pieņemts galīgais investīciju lēmums, kuri sāks darboties 2021.–2030. gada laikposmā un kuri nozīmīgi ietekmēs dalībvalstu nacionālos devumus.**

3. Ja, balstoties uz dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu kopvērtējumu atbilstīgi 25. panta 1. punkta a) apakšpunktam un vajadzības gadījumā vēl citiem informācijas avotiem, Komisija secina, ka Savienība var nesasniegt Enerģētikas savienības mērķus un — pirmajā desmit gadu periodā — jo sevišķi Savienības 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītājus, tā var sniegt ieteikumus visām dalībvalstīm atbilstīgi 28. pantam, lai mazinātu šādu risku. Komisija papildus ieteikumu sniegšanai vajadzības gadījumā **ierosina [...] pasākumus un izmanto attiecīgus pilnvarojumus** Savienības līmenī, lai nodrošinātu jo sevišķi 2030. gadam izvirzīto Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu. Attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģiju šādos pasākumos ņem vērā vērienīgus dalībvalstu agrīnos centienus sekmēt 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanu.
4. Ja atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā, neskarot 3. punktā minētos Savienības līmeņa pasākumus, Komisija, balstoties uz [...] novērtējumu, **kas veikts līdz 2025. un 2027. gadam** atbilstīgi 25. panta 1. un 2. punktam, secina, ka 25. panta 2. punktā minētā [...] **indikatīvā** Savienības trajektorija **2023. un 2025. gadā** nav kopīgi sasniegta,⁵⁴
- dalībvalstis, [...] **kas 2023. vai 2025. gadā nav sasniegušas 4. panta a) punkta 2) apakšpunkta i) punktā minētos nacionālos atsauces punktus, un**
 - dalībvalstis, kas **nav norādījušas pietiekamu devumu, [...] kā minēts 1.a punktā [...],**
- līdz attiecīgi 2026. un 2028. gadam nodrošina, ka [] Komisijas izmērītais iztrūkums līdz indikatīvajai Savienības trajektorijai 2023. vai 2025. gadā tiek novērsts, īstenojot [...] papildu pasākumus, piemēram:**
- d) [...] **nacionāli** pasākumi atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantojuma kāpināšanai;

⁵⁴ **Piezīme: skatīt jauno 35.a apsvērumu.**

- a) [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar COM(2016) 767,] 23. panta 1. punktā siltumapgādes un aukstumapgādes sektoram noteiktā atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- b) [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar COM(2016) 767,] 25. panta 1. punktā transporta sektoram noteiktā atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- c) **brīvprātīga** finansiāla ieguldījuma sniegšana Savienības līmenī izveidotā finansēšanas platformā, kas palīdz finansēt atjaunojamo energoresursu enerģijas projektus un ko tieši vai netieši pārvalda Komisija;

Šādos pasākumos ņem vērā **Komisijas apsvērumus, kas paredzēti 2.a punktā [...].**

Attiecīgās dalībvalstis var iesniegt korektīvu rīcības plānu vai jaunu sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna pielikumu, kur izklāsta, kādus pasākumus tās paredz veikt.

Pienācīgi ņemot vērā agrākos Komisijas ieteikumus šajā kontekstā un savas prognozes un faktiskos datus par 2023. un 2025. gadu, dalībvalstīm būtu jāparedz savas sagaidāmās saistības saskaņā ar šo punktu.

- 4.a No 2021. gada 1. janvāra atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā [...] nav zemāks kā bāzlīnijas īpatsvars, [...] kas ir vienāds ar tās obligāto nacionālo kopējo atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvara mērķrādītāju 2020. gadā, kas ir spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim. Ja kāda dalībvalsts nesaglabā savu bāzlīnijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada laikposmā, attiecīgā dalībvalsts viena gada laikā veic papildu pasākumus, kādi norādīti 4. punkta a)–d) apakšpunktā, lai kompensētu iztrūkumu [...].**

Par dalībvalstīm, kuras izpildījušas pienākumu [...] kompensēt iztrūkumu līdz bāzlīnijai, uzskata, ka tās visā laikposmā, kurā bijis iztrūkums, ir izpildījušas pienākumus, kas paredzēti 4.a punkta pirmās daļas pirmajā teikumā un [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar COM(2016) 767] 3. panta 3. punktā.

Šā panta [...] 4. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot ieņēmumus, ko guvušas no ikgadējām emisijas kvotām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

No finansēšanas mehānisma [], kas minēts c) apakšpunktā, konkursa kārtībā piešķir atbalstu jauniem atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas projektiem Savienībā. Šādos projektos ievēro attiecīgos uzņēmējā dalībvalstī spēkā esošos tiesību aktus. Atbalstu var sniegt kā piemaksu, ko izmaksā virs tirgus cenām, un to piešķir projektiem, kas iesniedz piedāvājumu ar viszemāko piemaksu. Atjaunojamo energoresursu enerģiju, kas saražota no finansēšanas mehānisma finansētajās iekārtās, katru gadu [] ierēķina iesaistīto dalībvalstu statistikā atbilstoši to finansiālā ieguldījuma daļai.

4.b Komisija [...] pieņem īstenošanas [...] aktus, kuros [...] paredz vajadzīgos noteikumus par 4. punkta c) apakšpunktā minētā finansēšanas **mehānisma** izveidi un darbību, jo īpaši:

- metodoloģiju maksimālā piemaksas līmeņa aprēķināšanai katram konkursam;
- piemērojamo konkursa procedūru, tostarp izpildes nosacījumus un attiecīgās sankcijas;
- metodoloģiju tam, kā aprēķināt dalībvalstu **finansiālos** ieguldījumus **un no tiem izrietošos (statistiskos) piešķirumus iesaistītajām dalībvalstīm ("sadales atslēga")**;

- minimālās prasības dalībvalstu iesaistei, ņemot vērā to, ka ir jānodrošina gan **mehānisma [...]** nepārtrauktība, ko panāk ar pietiekami ilgu dalībvalstu ieguldījumu, gan dalībvalstu iesaistes elastīguma maksimālais apjoms.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. Ja energoefektivitātes jomā, neskarot citus Savienības līmeņa pasākumus atbilstīgi 3. punktam, Komisija, balstoties uz novērtējumu atbilstīgi 25. panta 1. un 3. punktam, 2023. gadā secina, ka progress virzībā uz 25. panta 3. punkta pirmajā daļā minētā Savienības energoefektivitātes mērķrādītāja kopīgu sasniegšanu nav pietiekams, tā līdz 2024. gadam [...] **ierosina pasākumus un izmanto attiecīgus pilnvarojumus Savienības līmenī**, kas papildina Direktīvā 2010/31/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 765 grozītajā redakcijā] un Direktīvā 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītajā redakcijā] noteiktos, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegti 2030. gadam izvirzītie Savienības [...] energoefektivitātes mērķrādītāji. Šādi papildu pasākumi jo sevišķi var uzlabot:
- a) ražojumu energoefektivitāti atbilstīgi Direktīvai 2010/30/ES un Direktīvai 2009/125/EK;
 - b) ēku energoefektivitāti atbilstīgi Direktīvai 2010/31/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 765 grozītajā redakcijā] un Direktīvai 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītajā redakcijā] un
 - c) transporta energoefektivitāti.

28. pants

Komisijas ieteikumi dalībvalstīm un iteratīvs dialogs ar tām

1. Komisija vajadzības gadījumā sniedz dalībvalstīm ieteikumus, lai nodrošinātu Enerģētikas savienības mērķu sasniegšanu. **Komisija savus ieteikumus publisko.**

2. Ja šajā regulā ir atsauce uz šo pantu, piemēro šādus principus:
- a) attiecīgā dalībvalsts [...] **pienācīgi** ņem vērā ieteikumu, ievērojot solidaritāti starp dalībvalstīm un Savienību un starp pašām dalībvalstīm;
 - b) dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata politikas progresā ziņojumā, kas sagatavots nākamajā gadā pēc ieteikuma izdošanas gada, izklāsta, kā tā ir [...] **pienācīgi** ņēmusi vērā ieteikumu [...].
 - c) ieteikumiem būtu jāpapildina jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

29. pants

Enerģētikas savienības stāvokļa apskats

- 1. Katru gadu līdz 31. oktobrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei Enerģētikas savienības stāvokļa apskatu.
- 2. Enerģētikas savienības stāvokļa apskatā cita starpā ietilpst šādi elementi:
 - a) atbilstīgi 25. pantam veiktais novērtējums;
 - b) vajadzības gadījumā ieteikumi atbilstīgi 28. pantam;
 - c) oglekļa tirgus darbības ziņojums, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 5. punktā, tostarp informācija par Direktīvas 2003/87/EK piemērošanu, kas minēta šīs direktīvas 21. panta 2. punktā;
 - d) reizi divos gados, **sākot ar 2023. gadu**, ziņojums par Savienības bioenerģētisko ilgtspēju – te norāda VIII pielikumā noteikto informāciju;

- e) reizi divos gados ziņojums par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar [pārstrādātās Direktīvas 2009/28/EK redakcijas, kas ierosināta ar COM(2016) 767,] 27. panta 4. punktu, — te norāda šīs regulas IX pielikumā noteikto informāciju;
- f) vispārējs progresa ziņojums par to, kā tiek piemērota [pārstrādātā Direktīvas 2009/72/EK redakcija, kas ierosināta ar COM(2016) 864], atbilstīgi minētās direktīvas 69. pantam;
- g) vispārējs progresa ziņojums par Direktīvas 2009/73/EK piemērošanu atbilstīgi minētās direktīvas 52. pantam;
- h) vispārējs progresa ziņojums par energoefektivitātes pienākuma shēmām, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītās redakcijas] 7.a un 7.b pantā;
- i) vispārējs progresa ziņojums par dalībvalstu progresu virzībā uz pilnīga un funkcionējoša enerģijas tirgus izveidi;
- j) faktiskā degvielu kvalitāte dažādās dalībvalstīs un tādu degvielu ģeogrāfiskais aptvērums, kuru maksimālais sēra saturs ir 10 mg/kg, nolūkā sniegt pārskatu par degvielu kvalitātes datiem dažādās dalībvalstīs, ko ziņo atbilstīgi Direktīvai 98/70/EK;
- k) citi jautājumi, kas nozīmīgi Enerģētikas savienības īstenošanas sakarā, tostarp publiskā un privātā sektora atbalsts.

29.a pants

Pārvaldības politiskā pārraudzība

Ar pārvaldības sistēmas cikla attiecīgajiem posmiem iepazīstina Padomi, un Padome tos apspriež.

6. NODAĻA

SILTUMNĪCEFĒKTA GĀZU EMISIJAS UN TO PIESAISTĪJUMI PIESAISTĪTĀJOS: NACIONĀLĀS UN SAVIENĪBAS SISTĒMAS

30. pants

Nacionālās un Savienības inventarizācijas sistēmas ⁵⁵

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis izveido, izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot nacionālās inventarizācijas sistēmas, lai aplēstu šīs regulas III pielikuma 2. daļā minēto siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un to piesaistījumus piesaistītājos un lai nodrošinātu, ka to siltumnīcefekta gāzu pārskati ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka par inventarizāciju atbildīgajām kompetentajām iestādēm ir piekļuve šīs regulas X pielikumā norādītajai informācijai, ka tās izmanto saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu izveidotās ziņošanas sistēmas, lai uzlabotu fluorēto gāzu aplēsi nacionālajos siltumnīcefekta gāzu pārskatos, un ka tās spēj veikt šīs regulas III pielikuma 1. daļas i) un j) punktā minētās ikgadējās saskanības pārbaudes.

⁵⁵ Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 5., 6. un 9. pantam.

3. Ar šo tiek izveidota Savienības inventarizācijas sistēma tam, lai Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata sakarā nodrošinātu nacionālo pārskatu savlaicīgumu, pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu. Komisija minēto sistēmu pārvalda, uztur un cenšas pastāvīgi uzlabot, kas ietver kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas izstrādi, kvalitātes mērķu izvirzīšanu un pārskatu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izveidi, emisiju aplēšu pilnīgošanas procedūras Savienības pārskata sagatavošanas nolūkā atbilstīgi šā panta 5. punktam, kā arī 31. pantā minēto izskatīšanu.
4. Komisija veic sākotnējo pārbaudi, kurā pārbauda to, cik precīzi ir provizorisks siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas dati, kas dalībvalstīm jāiesniedz atbilstīgi 23. panta 2. punktam. Minētās pārbaudes rezultātus tā nosūta dalībvalstīm sešu nedēļu laikā pēc iesniegšanas termiņa. Uz visiem sākotnējā pārbaudē uzdotiem attiecīgiem jautājumiem dalībvalstis atbild līdz 15. martam kopā ar galīgā pārskata iesniegšanu par X-2 gadu.
5. Ja dalībvalsts līdz 15. martam neiesniedz pārskata datus, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības pārskatu, Komisija, apspriežoties un cieši sadarbojoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, lai pilnīgotu dalībvalsts iesniegtos datus. Komisija šim nolūkam izmanto vadlīnijas, kas attiecas uz nacionālo siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanu.
6. Komisija [...] pieņem [...] **īstenošanas aktus** [...], lai paredzētu noteikumus par saturu, struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām inventarizācijas sistēmām un prasības par nacionālo [...] inventarizācijas sistēmu izveidi, izmantošanu un darbību. **Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.** Gatavojot šādus aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos *UNFCCC* vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.

- 6.a Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai šo regulu papildinātu, paredzot noteikumus attiecībā uz prasībām par Savienības inventarizācijas sistēmas izveidi, izmantošanu un darbību. Gatavojot šādus aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.**

31. pants

Pārskatu izskatīšana ⁵⁶

1. Komisija 2027. un 2032. gadā veic dalībvalstu atbilstīgi šīs regulas 23. panta 3. punktam iesniegto nacionālās inventarizācijas datu visaptverošu izskatīšanu, lai monitorētu dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus vai iegrožojumus atbilstīgi Regulas [] [ESR] 4., 9. un 10. pantam un emisiju samazinājumus un piesaistījumu palielināšanu piesaistītajos atbilstīgi Regulas [..] [LULUCF] 4. un 12. pantam, kā arī citus Savienības tiesību aktos noteiktos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas vai iegrožošanas mērķrādītājus. Dalībvalstis pilnīgi iesaistās šajā procesā.
2. Šā panta 1. punktā minētā visaptverošā izskatīšana ietver:
 - a) pārbaudes, ar kurām pārlicinās par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu,
 - b) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad inventarizācijas dati sagatavoti neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem,
 - c) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad LULUCF uzskaitē ir veikta neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem, un
 - d) vajadzības gadījumā, apspriežoties ar dalībvalstīm, vajadzīgo tehnisko korekciju aprēķinus.

⁵⁶ Paskaidrojoša piezīme: atbilst MMR 19. pantam.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka termiņus un kārtību, kādā veic visaptverošo izskatīšanu, tostarp šā panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus, un nodrošina pienācīgu apspriešanos ar dalībvalstīm par izskatīšanas secinājumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
4. Komisija pēc izskatīšanā koriģētajiem pārskatu datiem ar īstenošanas aktu nosaka attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas sadalīta starp Regulas [] [ESR] 9. panta kontekstā relevantajiem emisiju datiem un šīs regulas III pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, kā arī nosaka Regulas [] [LULUCF] 4. panta kontekstā relevanto emisiju un to piesaistījumu kopsummu.
5. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti atbilstīgi Regulas [] [LULUCF] 13. pantam izveidotajos reģistros [] [...] **četrus mēnešus** laikā pēc tam, kad publicēts atbilstīgi šā panta 4. punktam pieņemts īstenošanas akts, ieskaitot izmaiņas šajos datos, kuras izdarītas sakarā ar to, ka konkrētā dalībvalsts izmanto elastības iespējas atbilstīgi Regulas [] [LULUCF] 11. pantam, izmanto, kad pārbauda atbilstību Regulas [..] [LULUCF] 4. pantam.
6. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti atbilstīgi Regulas [] [ESR] 11. pantam izveidotajos reģistros [] **divus mēnešus** laikā pēc dienas, kurā veikta šā panta 5. punktā minētā pārbaude par atbilstību Regulai [..] [LULUCF], izmanto 2021. un 2026. gada atbilstības pārbaudei atbilstīgi Regulas [] [ESR] 9. pantam. Atbilstības pārbaudi atbilstīgi Regulas [] [ESR] 9. pantam par katru gadu laikposmā no 2022. līdz 2025. gadam un laikposmā no 2027. līdz 2030. gadam veic dienā, kas iekrīt vienu mēnesi pēc dienas, kurā veikta atbilstības pārbaude par iepriekšējo gadu. Šajā pārbaudē ietver izmaiņas minētajos datos, kuras izdarītas sakarā ar to, ka konkrētā dalībvalsts izmanto elastības iespējas atbilstīgi Regulas [] [ESR] 5., 6. un 7. pantam.

Nacionālās un Savienības rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmas ⁵⁷

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis un Komisija izveido un pēc tam izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot attiecīgi nacionālās un Savienības sistēmas ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem un ziņošanai par prognozēm par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos. Minētās sistēmas ietver attiecīgo institucionālo, juridisko un procesuālo kārtību, kas izveidota dalībvalstī un Savienībā, lai novērtētu rīcībpolitiku un sniegtu prognozes par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos.
2. Dalībvalstu un Komisijas mērķis ir attiecīgi nodrošināt, lai paziņotā informācija par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm par siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no avotiem un to piesaistījumiem piesaistītājos, kā minēts 16. pantā, būtu savlaicīga, pārredzama, precīza, konsekventa, salīdzināma un pilnīga, tostarp lai tiktu izmantoti un piemēroti dati, metodes un modeļi, kā arī tiktu īstenoti kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles pasākumi un veikta jutīguma analīze.
3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām un Savienības rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmām atbilstīgi šā panta 1. un 2. punktam un 16. pantam. Ierosinot šādus aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos *UNFCCC* vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, tostarp starptautiski saskaņotās ziņošanas prasības, kā arī minētās informācijas monitoringa un ziņošanas termiņus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

⁵⁷ **Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 12. pantam.**

Reģistru izveide un izmantošana

1. [] Dalībvalstis **un Savienība** izveido un uztur reģistrus, lai precīzi uzskaitītu nacionāli noteiktos devumus atbilstīgi Parīzes nolīguma 4. panta 13. punktam un starptautiski pārskaitītos mazinājumus atbilstīgi minētā nolīguma 6. pantam.
2. Savienība un dalībvalstis var uzturēt savus reģistrus konsolidētā sistēmā kopā ar vienu vai vairākām citām dalībvalstīm.
3. Šā panta 1. punktā minētajos reģistros ievadītos datus dara pieejamus centrālajam administratoram, kas iecelts atbilstīgi Direktīvas 2003/87/EK 20. pantam.
4. Komisija [] pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai izveidotu 1. punktā minētos reģistrus un lai, izmantojot Savienības un dalībvalstu reģistrus, nodrošinātu attiecīgo *UNFCCC* vai Parīzes nolīguma struktūru lēmumu tehnisko īstenošanu saskaņā ar šā panta 1. punktu.

⁵⁸ Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 10. pantam.

7. NODAĻA

SADARBĪBA UN ATBALSTS

34. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Savienību ⁵⁹

1. Dalībvalstis pilnībā sadarbojas un koordinējas cita ar citu un ar Savienību attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, jo sevišķi šādos aspektos:
 - a) integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā atbilstīgi 9. līdz 12. pantam;
 - b) integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā atbilstīgi 15. pantam un ikgadējās ziņošanas procesā atbilstīgi 23. pantam;
 - c) procesā, kas saistīts ar Komisijas ieteikumiem un šo ieteikumu ievērošanu atbilstīgi 9. panta 2. un 3. punktam, 15. panta 5. punktam, 26. panta 1. punktam un 27. panta 2. un 3. punktam;
 - d) Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata sagatavošanā un Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojuma sagatavošanā atbilstīgi 23. panta 3. punktam;
 - e) Savienības nacionālā paziņojuma sagatavošanā atbilstīgi *UNFCCC* 12. pantam un Savienības divgadu ziņojuma sagatavošanā atbilstīgi Lēmumam 2/CP.17 vai turpmākiem attiecīgiem *UNFCCC* struktūru pieņemtiem lēmumiem;
 - f) *UNFCCC* un Parīzes nolīgumā noteiktās izskatīšanas un atbilstības procedūrās atbilstoši piemērojamiem lēmumiem saskaņā ar *UNFCCC*, kā arī 31. pantā minētajā Savienības procedūrā, kurā izskata dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu pārskatus;

⁵⁹ Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 23. pantam.

- g) veicot pielāgojumus pēc 31. pantā minētā izskatīšanas procesa vai citas izmaiņas pārskatos un pārskata ziņojumos, kas iesniegti vai ko iesniegs *UNFCCC* sekretariātam;
 - h) Savienības tuvinātā siltumnīcefekta gāzu pārskata sagatavošanā atbilstīgi 23. panta 1. punkta a) apakšpunktam un 23. panta 1. punkta pēdējai daļai.
2. Komisija var sniegt tehnisku atbalstu dalībvalstīm attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, ja dalībvalsts to lūdz.

35. pants

Eiropas Vides aģentūras loma ⁶⁰

Eiropas Vides aģentūra atbilstoši savai gada darba programmai palīdz Komisijai tās darbā attiecībā uz dekarbonizācijas un energoefektivitātes dimensijām, lai tiktu izpildīts 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23., 24., 25., 29., 30., 31., 32. un 34. pants. Tas pēc vajadzības ietver šādu palīdzību:

- a) apkopot informāciju, kuru dalībvalstis paziņojušas par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm;
- b) izpildīt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras attiecībā uz informāciju, ko dalībvalstis paziņojušas par prognozēm, kā arī par rīcībpolitikām un pasākumiem;
- c) sagatavot aplēses vai papildināt Eiropas Komisijai pieejamās aplēses attiecībā uz datiem par prognozēm, kurus dalībvalstis nav paziņojušas;
- d) apkopot datus Komisijas gatavotā un Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedzamā Enerģētikas savienības stāvokļa apskata vajadzībām, un, ja tas ir iespējams un laika ziņā lietderīgi, šim nolūkam izmanto Eiropas statistiku;

⁶⁰ **Paskaidrojoša piezīme: atbilst *MMR* 24. pantam.**

- e) izplatīt informāciju, kas savākta saskaņā ar šo regulu, tostarp uzturēt un atjaunināt dalībvalstu klimata pārmaiņu seku mazināšanas rīcībpolitiku un pasākumu datubāzi un Eiropas pielāgošanās klimata pārmaiņām platformu attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmi, neaizsargātību pret tām un pielāgošanos tām;
- f) veikt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras, sagatavojot Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu;
- g) sagatavot Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu un sagatavot ES siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu;
- h) sagatavot aplēses par datiem, kas nav iekļauti nacionālajos siltumnīcefekta gāzu pārskatos;
- i) veikt 31. pantā minēto izskatīšanu;
- j) sagatavot tuvināto Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskatu.

8. NODAĻA

DELEĢĒŠANA

36. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 4. punktā, 23. panta 5. punktā, 27. panta 4. punktā, 30. panta 6.a punktā un 33. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no [šīs regulas spēkā stāšanās datums]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā brīdī var atsaukt 3. panta 4. punktā, 23. panta 5. punktā, 27. panta 4. punktā, 30. panta 6.a punktā un 33. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 3. panta 4. punktu, 23. panta 5. punktu, 27. panta 4. punktu, 30. panta 6.a punktu un 33. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

9. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

37. pants

Enerģētikas savienības komiteja un Klimata pārmaiņu komiteja

1. Komisijai palīdz:

a) [] Enerģētikas savienības komiteja un

b) **Klimata pārmaiņu komiteja.**

Šīs komitejas ir [] komitejas Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē [].

2. **Klimata pārmaiņu komiteja [] atjauno** komiteju, kas izveidota ar Lēmuma 93/389/EEK 8. pantu, Lēmuma Nr. 280/2004/EK 9. pantu un Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. pantu. Atsauces uz komiteju, kas izveidota atbilstīgi minētajiem aktiem, uzskata par atsaucēm uz komiteju, kas izveidota ar šo regulu.

2.a **Komitejas rīko kopīgas sanāksmes, ja apspriežamais temats to pieļauj, lai apspriestu kopīgu rīcību, nodrošinātu politikas saskaņotību un tiektos uz sinerģiju palielināšanu starp nozarēm.**

3. Ja izdara atsauci uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

38. pants

Pārskatīšana

Komisija līdz 2026. gada 28. februārim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas darbību, tās devumu attiecībā uz Enerģētikas savienības pārvaldību **un rīcību klimata politikas jomā, progresu ceļā uz to, lai sasniegtu 2030. gada mērķus klimata un enerģētikas jomā un papildu Enerģētikas savienības mērķus, un Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus. Turklāt Komisija ziņo par []** šīs regulas plānošanas, ziņošanas un monitoringa noteikumu atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem vai turpmākiem lēmumiem, kas saistīti ar *UNFCCC* un Parīzes nolīgumu. Komisija vajadzības gadījumā var iesniegt priekšlikumus.

39. pants

Grozījumi Direktīvā 94/22/EK

Direktīvu 94/22/EK groza šādi:

- 1) 8. panta 2. punktu svītro;
- 2) 9. pantu svītro.

40. pants

Grozījumi Direktīvā 98/70/EK

Direktīvu 98/70/EK groza šādi:

- 1) 8. panta 4. punkta otro teikumu svītro;
- 2) 7.a panta 1. punkta trešās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"katra piegādātā degvielas vai enerģijas veida kopējo apjomu; un";

3) 7.a panta 2. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis pieprasa piegādātājiem līdz 2020. gada 31. decembrim cik vien iespējams pakāpeniski par 10 % samazināt aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju uz vienu piegādātās degvielas vai enerģijas vienību, par pamatu ņemot Padomes Direktīvas (ES) 2015/652 II pielikumā noteikto degvielas pamatstandartu.".

41. pants

Grozījums Direktīvā 2009/31/EK

Direktīvas 2009/31/ES 38. panta 1. punktu svītros.

42. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 663/2009

Regulu (EK) Nr. 663/2009 groza šādi:

- 1) 27. panta 1. un 3. punktu svītros;
- 2) 28. pantu svītros.

43. pants

Grozījums Regulā (EK) Nr. 715/2009

Regulas (EK) Nr. 715/2009 29. pantu svītros.

44. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/73/EK

Direktīvu 2009/73/EK groza šādi:

- 1) 5. pantu svītro;
- 2) 52. pantu aizstāj ar šādu:

"52. pants

Ziņošana

Komisija uzrauga un pārskata šīs direktīvas piemērošanu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei vispārēju progresa ziņojumu, kuru kā pielikumu pievieno Regulas [XX/20XX] [šīs regulas] 29. pantā minētajam Enerģētikas savienības stāvokļa apskatam."

45. pants

Grozījums Padomes Direktīvā 2009/119/EK

Padomes Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. martam nosūta Komisijai 1. punktā minētā krājumu reģistra kopsavilkumu, kurā norāda vismaz to drošības rezervju daudzumu un veidu, kas iekļautas reģistrā iepriekšējā kalendārā gada pēdējā dienā."

Grozījumi Direktīvā 2010/31/ES

Direktīvu 2010/31/ES groza šādi:

- 1) Direktīvas 2010/31/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 765 grozītās redakcijas] 2. a pantā pievieno šādu 4. punktu:

"4. Ilgtermiņa stratēģiju, kas minēta 1. punktā, iesniedz Komisijai kā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna daļu atbilstīgi Regulas [XX/20XX] [šī regula] 3. pantam.";

- 2) 5. panta 2. punkta otrajā daļā svītrot teikumu: "Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.";

- 3) 9. panta 5. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

"Regulas [XX/20XX] [šī regula] 29. pantā minētā Enerģētikas savienības stāvokļa apskata ietvaros Komisija ik pēc diviem gadiem ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dalībvalstu progresu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanā. Pamatojoties uz šo paziņoto informāciju, Komisija izstrādā rīcības plānu un vajadzības gadījumā ierosina ieteikumus un pasākumus atbilstīgi Regulas [XX/20XX] [šīs regulas] 27. un 28. pantam ar mērķi palielināt šādu ēku skaitu un veicināt paraugpraksi, kā esošās ēkas izmaksefektīvi pārveidot par gandrīz nulles enerģijas ēkām.";

- 4) 10. panta 2. un 3. punktu svītrot.

47. pants

Grozījumi Direktīvā 2012/27/ES

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

- 1) 4. panta pēdējo daļu svītros;
- 2) 18. panta 1. punkta e) apakšpunktu svītros;
- 3) 24. panta 1., 3., [] 4. un 11. punktu svītros;
- 3.a) 24. panta 2. punktu svītros;⁶¹**
- 4) XIV pielikumu svītros.

48. pants

Grozījums Direktīvā 2013/30/ES

Direktīvas 2013/30/ES 25. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Dalībvalstis katru gadu Regulas [XX/20XX] [šīs regulas] 23. pantā paredzētās ikgadējās ziņošanas ietvaros ziņo Komisijai IX pielikuma 3. punktā norādīto informāciju."

49. pants

Grozījumi Padomes Direktīvā (ES) 2015/652

Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 groza šādi:

- 1) I pielikuma 2. daļas 2., 3., 4. un 7. punktu svītros;
- 2) III pielikumu groza šādi:

⁶¹ **Piezīme: sal. ar 52. pantu.**

- a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Dalībvalstīm jāziņo 3. punktā uzskaitītie dati. Šie dati jāpaziņo par visu degvielu un enerģiju, kas laista tirgū attiecīgajā dalībvalstī. Ja ar fosilajām degvielām tiek sajauktas vairākas biodegvielas, jānorāda dati par katru biodegvielu.";

- b) 3. punkta e) un f) apakšpunktu svītros;

- 3) IV pielikumu groza šādi:

- a) svītros šādas veidnes ziņoto datu saskanības nodrošināšanai:

– "Izcelsme – viens piegādātājs",

– "Izcelsme – koppiegādātāji",

– "Pirkuma vieta";

- b) piezīmēs par formātu svītros 8. un 9. punktu.

50. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 525/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra, ievērojot 51. pantā noteiktos pārejas noteikumus. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar XI pielikumā doto atbilstības tabulu.

51. pants

Pārejas noteikumi

Atkāpjoties no šīs regulas 50. panta, Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu un 17. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu turpina piemērot ziņojumiem, kas satur minētajos pantos prasītos datus par 2018., 2019. un 2020. gadu.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 19. pantu turpina piemērot SEG pārskatu datu par 2018., 2019. un 2020. gadu izskatīšanai.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 22. pantu turpina piemērot minētajā pantā prasītā ziņojuma iesniegšanai.

52. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

33. pantu, 46. panta 2. līdz 4. punktu, 47. panta 3. un 4. punktu **un 48. pantu** piemēro no 2021. gada 1. janvāra ⁶².

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

⁶² **Piezīme: sākotnējais teksts reintegrēts, ņemot vērā 47. panta pielāgošanu.**

INTEGRĒTO NACIONĀLO ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNU VISPĀRĪGĀ STRUKTŪRA

1. daļa

Plāna vispārīgā struktūra

A IEDAĻA. NACIONĀLAIS PLĀNS	
1. PĀRSKATS UN PLĀNA IZVEIDES PROCESS	
1.1. Kopsavilkums	i. Plāna politiskais, ekonomiskais, vidiskais un sociālais konteksts ii. [] Stratēģija, kas [] attiecas uz Enerģētikas savienības piecām dimensijām iii. Pārskata tabula, kurā norādīti plāna galvenie mērķi, rīcībpolitikas un pasākumi
1.2. Pašreizējā rīcībpolitikas stāvokļa apskats	i. Valsts un ES energosistēma, nacionālais plāns rīcībpolitikas kontekstā ii. Pašreizējās enerģētikas un klimata rīcībpolitikas un pasākumi, kas [] attiecas uz Enerģētikas savienības piecām dimensijām iii. Pārrobežu kontekstā svarīgie jautājumi iv. Nacionālo enerģētikas un klimata rīcībpolitiku īstenošanas administratīvā struktūra
1.3. Apspriešanās ar valsts un ES struktūrām, to iesaistīšanās un attiecīgie rezultāti	i. Parlamenta iesaistīšanās ii. Vietējo un reģionālo iestāžu iesaistīšanās iii. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām, tostarp ar sociālajiem partneriem, un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšana iv. Apspriešanās ar citām dalībvalstīm v. Iteratīvs process ar Eiropas Komisiju
1.4. Reģionālā sadarbība plāna sagatavošanā	i. Elementi, ko plāno kopīgi vai saskaņoti ar citām dalībvalstīm ii. Izskaidrojums, kā plānā ņemta vērā reģionālā sadarbība

2. NACIONĀLIE MĒRĶI UN MĒRĶRĀDĪTĀJI ATTIECĪBĀ UZ ŠĀDIEM ELEMENTIEM:

2.1. Dimensija – dekarbonizācija

2.1.1. SEG emisijas un piesaistījumi [] ⁶³

- i. **Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 1) apakšpunktā []**
- ii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi un mērķrādītāji, kas ir saskanīgi ar esošajām ilgtermiņa mazemisiju stratēģijām. Attiecīgā gadījumā citi mērķi un mērķrādītāji, ietverot sektoru mērķrādītājus un pielāgošanās uzdevumus

2.1.2. Atjaunojamo energoresursu enerģija []

- i. **Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā []**
- ii. []
- iii. **Aprēķinātās trajektorijas []**, kas raksturo atjaunojamo energoresursu enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
- iv. [] **Novērtētie ieguldījumi []**, kas raksturo katru atjaunojamo energoresursu enerģijas tehnoloģiju, kuru dalībvalsts plāno izmantot, lai īstenotu atjaunojamo energoresursu enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, ietverot paredzamo kopējo enerģijas bruto galapatēriņu (Mtoe) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem un kopējo plānoto uzstādīto jaudu (MW; norāda atsevišķi jaunuzstādīto jaudu un energoatjaunināšanas rezultātā jauniegūto jaudu) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem
- v. [] **Ja pieejams, aprēķinātās trajektorijas**, kas raksturo bioenerģijas pieprasījumu, dezagregētu pēc pieprasījuma siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā, un biomasas piedāvājumu sadalījumā pa sākvielām un pēc izcelsmes (nošķirot iekšzemes ražošanu un importu). Attiecībā uz meža biomasu — novērtējums par tās avotu un ietekmi uz *LULUCF* piesaistītāju, **ja pieejams.**
- vi. **Ja pieejams []**, citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa vai sektorālie (piemēram, [...] atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanas ēkās, pilsētu, energokopienu un pašpatērētāju saražotā atjaunojamo energoresursu enerģija) ⁶⁴

⁶³ Jānodrošina saskaņība ar ilgtermiņa mazemisiju stratēģijām atbilstīgi 14. pantam.

⁶⁴ **Piezīme: prezidentvalsts aicina delegācijas apsvērt iii., iv., v. un vi. punkta pārcelšanu uz B iedaļu: analītiskais pamats.**

2.2. Dimensija – energoefektivitāte [] i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta b) punktā [] ii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi, tostarp ilgtermiņa mērķrādītāji vai stratēģijas un sektorālie mērķrādītāji, un nacionālie mērķi tādās jomās kā energoefektivitāte transporta sektorā un saistībā ar siltumapgādi un aukstumapgādi
2.3. Dimensija – enerģētiskā drošība i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta c) punktā [] ii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm iii. Nacionālie mērķi attiecībā uz gatavību kāda energoresursa (tostarp gāzes un elektroenerģijas) piegāžu ierobežojumiem vai pārtraukumiem un vajadzības gadījumā mērķu izpildes grafiks ⁶⁵ iv. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi attiecībā uz nacionālo iekšzemes energoresursu [] izmantošanu

⁶⁵ Jānodrošina saskanība ar preventīvās rīcības plāniem un ārkārtas situāciju plāniem, kuri paredzēti Regulā [, ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 52,] par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010, kā arī riskgataavības plāniem, kuri paredzēti Regulā [, ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 862,] par riskgataavību elektroenerģijas sektorā un ar kuru atceļ Direktīvu 2005/89/EK.

2.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus	
2.4.1.	Elektrotīklu starpsavienotība []
i.	Elements, kas izklāstīts 4. panta d) punktā
2.4.2.	Enerģijas pārvades infrastruktūra
i.	Galvenie [...] elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projekti , kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus [...]
ii.	Attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti (KIP) ⁶⁶
2.4.3.	Tirgus integrācija
i.	Nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, piemēram, tirgus integrāciju un sasaistīšanu, ietverot mērķu izpildes grafiku
ii.	Nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai nodrošinātu elektroenerģijas sistēmas pietiekamību, skatot arī energosistēmas elastīgumu saistībā ar atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu un ietverot mērķu izpildes grafiku
iii.	Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi enerģijas patērētāju aizsardzībai un enerģijas mazumtirdzniecības sektora konkurētspējas uzlabošanai
2.4.4.	Enerģētiskā nabadzība
	Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi attiecībā uz enerģētisko nabadzību, ietverot mērķu izpildes grafiku
2.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja	
i.	[] Nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un, ja pieejams , privātai pētniecībai un inovācijai saistībā ar Enerģētikas savienību, vajadzības gadījumā ietverot mērķu izpildes grafiku; [...]
ii.	Vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, ietverot ilgtermiņa mērķus [], mazoglekļa tehnoloģiju ieviešanai, tostarp energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā skatot saistīto oglekļa transportēšanas un uzkrāšanas infrastruktūru
iii.	Attiecīgā gadījumā nacionālie konkurētspējas mērķi

⁶⁶ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.).

3. RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI

3.1. Dimensija – dekarbonizācija

3.1.1. SEG emisijas un piesaistījumi []

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt saskaņā ar Regulu [] [ESR] noteikto mērķrādītāju, kas minēts 2.1.1. punktā, un rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā nodrošināt atbilstību Regulai [] [LULUCF], kuri aptver visas galvenās emisijas radošās nozares un nozares piesaistījumu veicināšanai, ilgtermiņa redzējuma perspektīvā un ar mērķi [] kļūt par mazoglekļa ekonomiku un panākt līdzsvaru starp emisijām un piesaistījumiem atbilstīgi Parīzes nolīgumam
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā
- iii. Attiecīgā gadījumā, neskarot valsts atbalsta noteikumu piemērojamību, finansēšanas pasākumi, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu, šajā jomā nacionālā līmenī

3.1.2. Atjaunojamo energoresursu enerģija[]

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt nacionālo devumu saistošajā ES mērķrādītājā 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģiju un trajektorijas, kā **minēts 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā, un attiecīgā gadījumā vai ja pieejams – elementi, kas norādīti 2.1.2. punktā, ietverot pasākumus, kuri attiecas uz konkrētiem sektoriem un konkrētām tehnoloģijām**⁶⁷
- ii. **Attiecīgā gadījumā** īpaši pasākumi, kuri attiecas uz reģionālo sadarbību, kā arī – **fakultatīvi** – aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai sasniegtu 2.1.2. punktā norādīto nacionālo devumu un trajektorijas
- iii. Īpaši pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, **attiecīgā gadījumā** ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu, nolūkā veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem un šādas enerģijas izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
- iv. Īpaši pasākumi nolūkā ieviest vienotu kontaktpunktu, racionalizēt administratīvās procedūras, nodrošināt informāciju un apmācību un atbalstīt atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatērētājus un energokopienas
- v. Novērtējums, vai nepieciešams būvēt jaunu infrastruktūru centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei, kurai izmanto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu enerģiju
- vi. **Attiecīgā gadījumā** īpaši pasākumi nolūkā veicināt no biomasas saražotās enerģijas izmantošanu, jo īpaši jauna veida biomasas izmantošanu, ņemot vērā:
 - biomasas pieejamību: gan iekšzemes resursu potenciālu, gan importu no trešām valstīm,
 - citus biomasas izmantojumus citos sektoros (lauksaimniecībā un uz koksnes resursiem balstītos sektoros); kā arī pasākumi biomasas ražošanas un izmantošanas ilgtspējas nodrošināšanai

⁶⁷ Plānojot šos pasākumus, dalībvalstis ņem vērā esošo iekārtu ekspluatācijas laika beigas un energoatjaunināšanas potenciālu.

3.1.3.	Citi dimensijas elementi i. Attiecīgā gadījumā nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi, kas skar ES ETS sektoru, un novērtējums par papildināmību ar ES ETS un ietekmi uz to ii. Stratēģijas, plāni un pasākumi saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām iii. Rīcībpolitikas un pasākumi citu nacionālo mērķrādītāju sasniegšanai, attiecīgā gadījumā iv. Rīcībpolitikas un pasākumi mazemisiņu mobilitātes sasniegšanai (tostarp transporta elektrifikācijai)
3.2.	Dimensija – energoefektivitāte [] Plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvā nacionālā energoefektivitātes mērķrādītāja 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā norādīto mērķu sasniegšanai, ietverot plānotos pasākumus un instrumentus (arī finansiālus) ēku energoefektivitātes veicināšanai, it sevišķi attiecībā uz turpmāk norādīto. i. Energoefektivitātes pienākuma shēmas un alternatīvi pasākumi saskaņā ar 7.a un 7.b pantu Direktīvā 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītā redakcija] un [(jāsagatavo saskaņā ar II pielikumu)] ii. Nacionālā dzīvojamo un [] nedzīvojamo ēku – [] gan publisko, gan privāto – [] fonda ilgtermiņa renovācijas mērķi ⁶⁸ [] iii. Apraksts par rīcībpolitiku un pasākumiem energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumiem nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes palielināšanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus ⁶⁹ iv. Citas plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvā nacionālā energoefektivitātes mērķrādītāja 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā norādīto mērķu sasniegšanai (piemēram, pasākumi nolūkā popularizēt publisko ēku piemēru un veicināt <i>energoefektīvu publisko iepirkumu</i>, pasākumi energoauditu un energovadības sistēmu atbalstam ⁷⁰, patērētāju informēšanas un mācību pasākumi ⁷¹ un citi energoefektivitātes veicināšanas pasākumi ⁷²) v. Apraksts par pasākumiem, kas ļauj izmantot gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu ⁷³ vi. Reģionālā sadarbība šajā jomā, attiecīgā gadījumā vii. Finansēšanas pasākumi, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu, šajā jomā nacionālā līmenī

⁶⁸ Saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 765 grozītās redakcijas] 2.a pantu.

⁶⁹ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 18. pantu.

⁷⁰ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 8. pantu.

⁷¹ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 12. un 17. pantu.

⁷² Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 19. pantu.

⁷³ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 2. punktu.

3.3. Dimensija – enerģētiskā drošība ⁷⁴	
i.	Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar elementiem [], kuri izklāstīti 2.3. punktā ⁷⁵
ii.	Reģionālā sadarbība šajā jomā
iii.	Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālajā līmenī, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu
3.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus ⁷⁶	
3.4.1. Elektroenerģijas infrastruktūra	
i.	Rīcībpolitikas un pasākumi starpsavienotības mērķlīmeņa sasniegšanai [], kā izklāstīts 4. panta d) punktā ⁷⁷
ii.	Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁷⁷
iii.	Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālajā līmenī, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu
3.4.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra	
i.	Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar elementiem, kuri izklāstīti [] 2.4.2. punktā, attiecīgā gadījumā ietverot īpašus pasākumus, kas ļauj īstenot kopīgu interešu projektus (KIP) un citus galvenos infrastruktūras projektus
ii.	Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁷⁸
iii.	Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālajā līmenī, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu
3.4.3. Tirgus integrācija	
i.	Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar elementiem [], kuri izklāstīti 2.4.3. punktā
ii.	Attiecīgā gadījumā pasākumi energosistēmas elastīguma uzlabošanai saistībā ar atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu, ietverot tekošās dienas tirgu sasaistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvēršanu
iii.	[]
iv.	[] Rīcībpolitikas un pasākumi patērētāju, it sevišķi neaizsargātu un attiecīgā gadījumā enerģētiskās nabadzības skartu patērētāju, aizsardzībai un konkurences un sāncensības kāpināšanai enerģijas mazumtirgū
v.	Apraksts par pasākumiem, ar ko iespējo un pilnveido pieprasījumu reakciju, ietverot tarifu pasākumus dinamiskas cenu noteikšanas atbalstam ⁷⁹
3.4.4. Enerģētiskā nabadzība	
i.	Attiecīgā gadījumā rīcībpolitikas un pasākumi 2.4.4. punktā norādīto mērķu sasniegšanai

⁷⁴ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁷⁵ Jānodrošina saskaņība ar preventīvās rīcības plāniem un ārkārtas situāciju plāniem, kuri paredzēti Regulā [], ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 52,] par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010, kā arī riskgatavības plāniem, kuri paredzēti Regulā [], ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 862,] par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar kuru atceļ Direktīvu 2005/89/EK.

⁷⁶ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁷⁷ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

⁷⁸ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

⁷⁹ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 8. punktu.

3.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar elementiem [], kuri izklāstīti 2.5. punktā
- ii. Sadarbība ar citām dalībvalstīm šajā jomā, ietverot informāciju par to, kā SET plānā noteiktie mērķi un rīcībpolitikas tiek pārlikti nacionālā kontekstā
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālajā līmenī, ietverot ES atbalstu un ES līdzekļu izmantošanu

B IEDAĻA. ANALĪTISKAIS PAMATS ⁸⁰	
4. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES, KAM PAR PAMATU ŅEMTAS ESOŠĀS RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI ^{81, 82}	
4.1. Energosistēmu un SEG emisijas ietekmējošo galveno ārējo faktoru attīstības prognozes	
i.	Makroekonomiskās prognozes (IKP un iedzīvotāju skaita pieaugums)
ii.	Sektorālas izmaiņas, kas var ietekmēt energosistēmu un SEG emisijas
iii.	Globālās tendences enerģētikā, starptautiskās fosilā kurināmā cenas, ES ETS oglekļa cena
iv.	Izmaiņas tehnoloģiskajās izmaksās

⁸⁰ Plāna B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo sīki izstrādātu sarakstu sk. 2. daļā.

⁸¹ Pašreizējai situācijai jāatspoguļo stāvoklis nacionālā plāna iesniegšanas datumā (vai pēdējā pieejamajā datumā). Pašreizējās rīcībpolitikas un pasākumi ietver īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus. Pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz nacionālā plāna iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kurus ir skaidra apņemšanās īstenot. Īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem nacionālā plāna vai progresā ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Eiropas tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi.

⁸² Ārējo faktoru atlases pamatā var būt pieņēmumi, kas izvirzīti ES 2016. gada atsaucē scenārijā vai citos turpmākos rīcībpolitikas scenārijos attiecībā uz tiem pašiem mainīgajiem. Turklāt dalībvalstīm specifiski ES 2016. gada atsaucē scenārija rezultāti vai citu turpmāku rīcībpolitikas scenāriju rezultāti arī var būt noderīgs informācijas avots, izstrādājot nacionālās prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, un ietekmes novērtējums.

4.2. Dimensija – dekarbonizācija

4.2.1. SEG emisijas un piesaistījumi

- i. Pašreizējās SEG emisiju un piesaistījumu tendences ES ETS, Kopīgo centienu regulas un LULUCF sektoros un dažādos enerģētikas sektoros
- ii. Sektorālās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās nacionālās un ES rīcībpolitikas un pasākumi, vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam)

4.2.2. Atjaunojamo energoresursu enerģija

- i. Atjaunojamo energoresursu enerģijas pašreizējais īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un dažādos sektoros (siltumapgādes un aukstumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā), kā arī sadalījumā pa tehnoloģijām katrā no šiem sektoriem
- ii. **Indikatīvas** attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam)

4.3. Dimensija – energoefektivitāte

- i. Pašreizējais primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš tautsaimniecībā un sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecības, dzīvojamo ēku, pakalpojumu un transporta sektorā)
- ii. Pašreizējais augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanas un efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāls ⁸³
- iii. Prognozes, kurās ņemtas vērā 1.2. punkta ii) apakšpunktā aprakstītās esošās energoefektivitātes rīcībpolitikas, pasākumi un programmas un kuras attiecas uz primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu katrā sektorā vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁸⁴
- iv. Izmaksu ziņā optimālais minimālo energoefektivitātes prasību līmenis, kas izriet no valstu aprēķiniem, saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 5. pantu

4.4. Dimensija – enerģētiskā drošība

- i. Pašreizējā energoresursu struktūra, iekšzemes energoresursi, atkarība no enerģijas importa, ietverot attiecīgos riskus
- ii. Attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam)

⁸³ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 1. punktu.

⁸⁴ Šī ierastās darbības scenārija atsaucis prognoze būs pamatā 2.3. punktā aprakstītajam 2030. gada primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķrādītājam un pārrēķina koeficientiem.

4.5. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus	
4.5.1. Elektrotīklu starpsavienotība	
i.	Pašreizējais starpsavienojumu līmenis un galvenie starpsavienotāji ⁸⁵
ii.	Starpsavienotāju paplašināšanas prasību prognozes [...] (tostarp 2030. gadam) ⁸⁶
4.5.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra	
i.	Esošās elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras galvenās iezīmes ⁸⁷
ii.	Tīkla paplašināšanas prasību prognozes vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁸⁸
4.5.3. Elektroenerģijas un gāzes tirgi, enerģijas cenas	
i.	Pašreizējā situācija elektroenerģijas un gāzes tirgos, ietverot enerģijas cenas
ii.	Attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam)
4.6. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja	
i.	Pašreizējā situācija mazoglekļa tehnoloģiju sektorā un, ciktāl iespējams , tā vieta pasaules tirgū
ii.	Pašreizējais publisko un privāto pētniecības un inovācijas izdevumu līmenis mazoglekļa tehnoloģiju vajadzībām, pašreizējais patentu skaits un pašreizējais pētnieku skaits
iii.	Pašreizējais enerģijas izmaksu līmenis, tostarp starptautiskā kontekstā
[]	

⁸⁵ Ar atsauci uz pārvades sistēmas operatoru (PSO) pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁸⁶ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

⁸⁷ Ar atsauci uz PSO pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁸⁸ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

5. PLĀNOTO RĪCĪBPOLITIKU UN PASĀKUMU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS ⁸⁹

5.1. **Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz energosistēmu un siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem**, ietverot salīdzinājumu ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi (kā aprakstīts 4. iedaļā)

- i. Energosistēmas attīstības un siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu, kā arī gaisa piesārņotāju emisiju saskaņā ar Direktīvu [, ierosināta ar COM/2013/0920,] ⁹⁰ prognozes saskaņā ar plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem vismaz desmit gadiem pēc plānā aptvertā perioda (ietverot prognozes plānā aptvertā perioda pēdējam gadam), tostarp attiecīgās ES rīcībpolitikas un pasākumi
- ii. Rīcībpolitiku mijiedarbības (starp esošajām un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem konkrētā politikas dimensijā un starp dažādu politikas dimensiju esošajām un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem) novērtējums vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam

5.2. **Kad tas ir pamatoti un ciktāl iespējams [...], plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskā, vidiskā un sociālā ietekme un ietekme uz prasmēm (izmaksu un ieguvumu, kā arī izmaksefektivitātes izteiksmē)** vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, ietverot salīdzinājumu ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi

5.3. **Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz citām dalībvalstīm un reģionālo sadarbību** vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, ietverot salīdzinājumu ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi

- i. Ietekme uz energosistēmu kaimiņvalstīs un citās dalībvalstīs reģionā, cik iespējams
- ii. Ietekme uz enerģijas cenām, energoapgādes pakalpojumiem un enerģijas tirgus integrāciju
- iii. Ietekme uz reģionālo sadarbību

⁸⁹ Plānotās rīcībpolitikas un pasākumi ir varianti, par kuriem norit debates un kurus reālistiski varētu pieņemt un īstenot pēc nacionālā plāna iesniegšanas dienas. Attiecīgās 5.1. punkta i. apakšpunktā noteiktās prognozes tāpēc ietver ne tikai īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus (prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi), bet arī plānotās rīcībpolitikas un pasākumus.

⁹⁰ Direktīva [, ierosināta ar COM/2013/0920,] par dažu atmosfēru piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un Direktīvas 2003/35/EK grozīšanu un Direktīvas 2001/81/EK atcelšanu.

2. daļa

Nacionālo plānu B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo saraksts^{91 92 93 94}

Turpmāk norādītie parametri, mainīgie, enerģijas bilances un indikatori, **ja tie tiek izmantoti**, iekļaujami nacionālo plānu B iedaļā "Analītiskais pamats".

1. Vispārēji parametri un mainīgie

- 1) Iedzīvotāju skaits [miljonos]
- 2) IKP [miljonos euro]
- 3) Sektorālā bruto pievienotā vērtība (ietverot galvenos rūpniecības, būvniecības, pakalpojumu un lauksaimniecības sektorus) [miljonos euro]
- 4) Mājsaimniecību skaits [tūkstošos]
- 5) Mājsaimniecību lielums [iedzīvotāji/mājsaimniecībā]
- 6) Mājsaimniecību izmantojamais ienākums [euro]

⁹¹ Plānam, kas aptver periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam: katra sarakstā norādītā parametra/mainīgā tendences 2005.–2040. gadam (vajadzības gadījumā 2005.–2050. gadam), tostarp 2030. gadam, piecu gadu intervālos norāda gan 4. iedaļā, gan 5. iedaļā. Norāda, vai parametra pamatā ir ārēji pieņēmumi vai modelēšanas rezultāti.

⁹² Ciktāl iespējams, paziņotie dati un prognozes pamatojas uz *EUROSTAT* datiem un Eiropas statistikas ziņošanai izmantoto metodiku, kas noteikta attiecīgajos sektoru tiesību aktos, un ir saskanīgi ar minētajiem datiem un metodiku, jo Eiropas statistika ir primārais ziņošanai un monitoringam izmantoto statistikas datu avots atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku.

⁹³ Piezīme: visu prognožu pamatā ir nemainīgas cenas (kā bāzi izmanto 2016. gada cenas).

⁹⁴ Komisija sniegs ieteikumus par galvenajiem prognožu parametriem, kas aptver vismaz naftas, gāzes un akmeņogļu importa cenas, kā arī ES ETS oglekļa cenas.

- 7) Pasažierkilometru skaits: visos transporta veidos, t.i., norādot atsevišķi autotransportu (ja iespējams, nošķirot vieglos automobiļus un autobusus), dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (attiecīgā gadījumā) [miljonos pkm]
- 8) Kravu pārvadājumi tonnkilometros: visos transporta veidos, izņemot starptautisko jūras transportu, t.i., norādot atsevišķi autotransportu, dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (satiksmi pa iekšējiem ūdensceļiem un valsts jūras satiksmi) [miljonos tkm]
- 9) Naftas, gāzes un akmeņogļu kurināmā starptautiskās importa cenas [euro/GJ vai euro/toe] – saskaņā ar Komisijas ieteikumiem
- 10) ES ETS oglekļa cena [euro/EUA] – saskaņā ar Komisijas ieteikumiem
- 11) Pieņēmumi par valūtas maiņas kursu uz euro un uz ASV dolāru (attiecīgā gadījumā) [euro/valūta un ASV dolārs/valūta]
- 12) Apkures grādu dienu (*HDD*) skaits
- 13) Dzesēšanas grādu dienu (*CDD*) skaits
- 14) Modelēšanā izmantotie pieņēmumi par tehnoloģiskajām izmaksām galvenajām attiecīgajām tehnoloģijām

2. Enerģijas bilances un indikatori

2.1. Energopiegāde

- 1) Iekšzemes ražošana sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti: akmeņogles, jēlnafta, dabasgāze, kodolenerģija, atjaunojamie energoresursi) [ktoe]
- 2) Neto imports sadalījumā pa kurināmā veidiem (ietverot elektroenerģiju un norādot atsevišķi neto importu no ES valstīm un neto importu no valstīm ārpus ES) [ktoe]
- 3) Atkarība no importa no trešām valstīm [%]

- 4) Galveno energonesēju (ietverot gāzi un elektroenerģiju) galvenie importa avoti (valstis)
- 5) Bruto iekšzemes patēriņš sadalījumā pa kurināmā resursu veidiem (ietverot cieto kurināmo, visi energoprodukti: akmeņogles, jēlnafta un naftas produkti, dabasgāze, kodolenerģija, elektroenerģija, iegūtā siltumenerģija, atjaunojamie energoresursi, atkritumi) [ktoe]

2.2. Elektroenerģija un siltumenerģija

- 1) Bruto saražotā elektroenerģija [GWh]
- 2) Bruto saražotā elektroenerģija sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [GWh]
- 3) Koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas īpatsvars kopējā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā [%]
- 4) Elektroenerģijas ražošanas jauda sadalījumā pa energoresursiem, ietverot no ekspluatācijas izņemtās iekārtas un jaunuzstādītās iekārtas [MW]
- 5) Termoelektrostacijās saražotā siltumenerģija
- 6) Koģenerācijas stacijās saražotā siltumenerģija, ietverot rūpniecības atlikumsiltumu
- 7) Gāzes un elektroenerģijas pārvades pārrobežu starpsavienojumu jaudas [noteiktas elektrotīkliem saskaņā ar patlaban notiekošo pārrunu rezultātiem, pamatojoties uz starpsavienojumu mērķi 15 %] un to prognozētais izmantojuma līmenis

2.3. Pārveidošanas sektors

- 1) Enerģijas ražošanai termoelektrostacijās izmantotais kurināmais (ietverot cieto kurināmo, naftu, gāzi) [ktoe]
- 2) Citos pārveidošanas procesos izmantotais kurināmais [ktoe]

2.4. Enerģijas patēriņš

- 1) Primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš [ktoe]
- 2) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa sektoriem (ietverot rūpniecību, dzīvojamo ēku sektoru, terciāro sektoru, lauksaimniecību un transportu (norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati)) [ktoe]
- 3) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [ktoe]
- 4) Neenerģētiskais galapatēriņš [ktoe]
- 5) Visas tautsaimniecības primārās enerģijas intensitāte (primārās enerģijas patēriņš uz IKP) [toe/euro]
- 6) Enerģijas galapatēriņa intensitāte sadalījumā pa sektoriem (ietverot rūpniecību, dzīvojamo ēku sektoru, terciāro sektoru un transportu (tostarp norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati))

2.5. Cenas

- 1) Elektroenerģijas cenas sadalījumā pa izmantojošo sektoru veidiem (dzīvojamo ēku sektors, rūpniecība, terciārais sektors)
- 2) Valsts mazumtirdzniecības kurināmā cenas (ar nodokļiem, sadalījumā pa resursu veidiem un sektoriem) [euro/ktoe]

2.6. Investīcijas

[...]Ieguldījumu izmaksas enerģijas pārveides, piegādes, pārvades un sadales sektoros.

2.7. Atjaunojamie energoresursi

- 1) Atjaunojamo energoresursu enerģijas bruto galapatēriņš un atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un sadalījumā pa sektoriem (elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes, transporta sektorā), un sadalījumā pa tehnoloģijām
- 2) Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem ēkā (definētas Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 1. punktā): te ietver dezagregētus datus par saražoto, patērēto un tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām)
- 3) Attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas, tostarp ilgtermiņa vai sektorālās trajektorijas (no pārtikas kultūraugiem ražoto biodegvielu un moderno biodegvielu īpatsvars, atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamo energoresursu enerģija, kas saražota pilsētās un energokopienās, kā noteikts [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767] 22. pantā

3. Ar SEG emisijām un piesaistījumiem saistītie indikatori

- 1) SEG emisijas sadalījumā pa rīcībpolitikas sektoriem (ES ETS, Kopīgo centienu regula un *LULUCF*)
- 2) SEG emisijas sadalījumā pa *IPCC* sektoriem un pa gāzēm (attiecīgā gadījumā norādot atsevišķi ES ETS un kopīgo centienu sektorus) [t CO₂ ekv.]
- 3) Visas tautsaimniecības oglekļintensitāte [t CO₂ ekv./IKP]
- 4) Ar CO₂ emisiju saistītie indikatori
 - a) **vietējas** elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas SEG intensitāte [] [tCO₂ekv./MWh]
 - b) **enerģijas galapatēriņa SEG intensitāte sadalījumā pa sektoriem []** [tCO₂ekv./toe]

- 5) Ar emisiju, kas nav CO₂ emisija, saistītie parametri
- a) Lauksaimniecības dzīvnieki: piena lopi [1000 galvas], lopi, kas nav piena lopi [1000 galvas], aitas [1000 galvas], cūkas [1000 galvas], māļputni [1000 galvas]
 - b) Slāpekļa ienese no sintētisko mēslošanas līdzekļu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - c) Slāpekļa ienese no kūsmēsļu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - d) Slāpekļis, ko piesaista slāpekļsaistītāji kultūraugi [kt slāpekļa]
 - e) Slāpekļis kultūraugu atlikumos, ko atgriež augsnē [kt slāpekļa]
 - f) Kultivēto organisko augšņu platība [hektāri]
 - g) Cieto sadzīves atkritumu (CSA) rašanās
 - h) Cietie sadzīves atkritumi (CSA), kas nonāk poligonos
 - i) Atgūtā CH₄ īpatsvars attiecībā pret kopējo poligonos radīto CH₄ apjomu [%]

**PAZIŅOJUMS PAR DALĪBVALSTU PASĀKUMIEM UN METODIKU
DIREKTĪVAS 2012/27/ES [SASKAŅĀ AR PRIEKŠLIKUMU COM(2016) 761 GROZĪTĀS
REDAKCIJAS] 7. PANTA ĪSTENOŠANAI ⁹⁵**

Dalībvalstis paziņo Komisijai savu ierosināto sīki izstrādāto metodiku saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 5. punktu minētās direktīvas 7.a un 7.b pantā un 20. panta 6. punktā minēto energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvo pasākumu darbībai.

1. Prasītā enerģijas ietaupījuma līmeņa, kas panākams visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, aprēķins, kurā parādīts, kā tiek ņemti vērā šādi elementi:
 - a) vidējais ikgadējais enerģijas pārdošanas apjoms visu energosadales uzņēmumu vai visu enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu galalietotājiem **pēdējo trīs gadu periodā [...]** pirms 2019. gada 1. janvāra, **par kuru ir pieejami dati** [ktoe];
 - b) transportā izmantotās enerģijas pārdošanas apjoms, kas izslēgts no aprēķina [ktoe];
 - c) pašpatēriņam saražotās enerģijas daudzums, kas izslēgts no aprēķina [ktoe];
 - d) enerģijas pārdošanas datu aprēķinā izmantotie avoti, ietverot alternatīvu statistikas datu avotu izmantošanas un visu tā rezultātā iegūto daudzuma atšķirību pamatojumu (ja tiek izmantoti citi datu avoti, nevis *Eurostat*);
 - e) enerģijas ietaupījuma, kas panākams visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim (pirms **Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 2. punkta b), c), d), e) un f) apakšpunktā un 3. punktā** paredzēto atbrīvojumu piemērošanas [...]) kumulatīvais apjoms [ktoe];

⁹⁵ **Piezīme: II pielikumā iekļauta veidne pasākumu paziņošanai saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 7. pantu. Tā pamatojas uz Energoefektivitātes direktīvas V pielikumu. Tajā ir precizēta informācija, kas nepieciešama Komisijai, lai izvērtētu pasākumus. Tā ir informācija, kuru Komisija sistemātiski lūdz ES pilotprojektos.**

- f) Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 2. punkta b), c), [] d) [], e) un f) apakšpunktā un 3. punktā minēto atbrīvojumu piemērošana:
- i) rūpnieciskās darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, izmantotās enerģijas pārdošanas apjoms [ktoe], kas izslēgts no aprēķina saskaņā ar b) apakšpunktu;
- ii) enerģijas pārveidošanas, sadales un pārvades sektoros gūtā enerģijas ietaupījuma apjoms [ktoe] saskaņā ar c) apakšpunktu;
- iii) enerģijas ietaupījuma, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā un pēc tam, apjoms [ktoe] saskaņā ar d) apakšpunktu;
- []
- iv) enerģijas ietaupījuma, kas gūts atsevišķās darbībās, kuras īsteno pēc 2018. gada 1. janvāra un pirms 2020. gada 31. decembra, un kuras dod ietaupījumus pēc 2020. gada 31. decembra, apjoms [ktoe], tostarp katrai pasākumu kategorijai paredzētais ilgums saskaņā ar e) apakšpunktu;
- v) uz ēkām vai ēkās pašpatēriņam saražotās enerģijas apjoms [ktoe], ja pie tā noveduši rīcībpolitikas pasākumi, ar kuriem veicina atjaunojamo energoresursu enerģijas tehnoloģiju jaunuzstādīšanu, saskaņā ar f) apakšpunktu;
- g) enerģijas ietaupījuma (pēc **Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 2. punkta b), c), d), e) un f) apakšpunktā un 3. punktā** paredzēto atbrīvojumu piemērošanas [] kopējais kumulatīvais apjoms [ktoe];

- h) ietaupījuma apjoms, kas pārsniedz kopējo kumulatīvo ietaupījuma apjomu laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim [ktoe], ja tas ir jāpārnes uz laikposmu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim saskaņā ar 7. panta 4.a punktu.

2. Rīcībpolitikas pasākumi nolūkā gūt enerģijas ietaupījumu, kas prasīts Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punktā

2.1. Energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES 7.a pantā:

- a) energoefektivitātes pienākuma shēmas apraksts;
- b) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms un pienākuma perioda(-u) ilgums;
- c) atbildīgās personas un to atbildības tvērums;
- d) mērķa nozares;
- e) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- f) informācija par **šādu** Direktīvā 2012/27/ES [] paredzēto noteikumu piemērošanu:
- i) **attiecīgā gadījumā** īpašas darbības, enerģētiskās nabadzības skartās mājāsaimniecībās gūstamā ietaupījuma īpatsvars **saskaņā ar 7. panta 6.a. punktu []**;
- ii) energopakalpojumu sniedzēju vai citu trešo personu gūtais ietaupījums saskaņā ar 7.a panta 5. punkta b) apakšpunktu;
- iii) atlikšana rezervē un aizņemšanās saskaņā ar [] 7. panta [] **4.b. punktu**;
- g) informācija par enerģijas ietaupījuma tirdzniecību (attiecīgā gadījumā).

2.2. Alternatīvie pasākumi, kas minēti Direktīvas 2012/27/ES 7.b pantā un 20. panta 6. punktā (izņemot nodokļu uzlikšanu):

- a) rīcībpolitikas pasākuma veids;
- b) īss rīcībpolitikas pasākuma apraksts, ietverot katra paziņotā rīcībpolitikas pasākuma projekta iezīmes;
- c) paredzamais ietaupījuma kopējais kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam un/vai enerģijas ietaupījuma apjoms, kas attiecas uz visiem starpposmiem;
- d) īstenojošās **publiskās iestādes**, iesaistītās **vai** pilnvarotās personas un to atbildības tvērums rīcībpolitikas pasākuma(-u) īstenošanā;
- e) mērķa nozares;
- f) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- g) **attiecīgā gadījumā** īpaši rīcībpolitikas pasākumi vai atsevišķas darbības enerģētiskās nabadzības apkarošanai [].

2.3. Informācija par nodokļu uzlikšanas pasākumiem:

- a) īss nodokļu uzlikšanas pasākuma apraksts;
- b) nodokļu uzlikšanas pasākuma ilgums;

ba) īstenojošā publiskā iestāde:

- c) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam;
- d) mērķa nozares **un nodokļu maksātāju segments**;
- e) **aprēķināšanas metodika, tostarp – kāds cenu elastīgums ir izmantots un kā tas ir noteikts ⁹⁶ [...].**

⁹⁶ **Piezīme: būtu jāatbilst Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 4. punktam.**

Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu paziņoto pasākumu (izņemot nodokļu uzlikšanas pasākumus) aprēķināšanas metodika:

- a) mērījumiem izmantotās metodes, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 1. punktā;
- b) metode enerģijas ietaupījuma (primārās enerģijas ietaupījuma vai enerģijas galaietaupījuma) izteikšanai;
- c) **pasākumu [...]** ilgums un **kā tie ir aprēķināti vai uz ko tie pamatojas [...]**;
- d) īss aprēķināšanas metodikas apraksts, ietverot to, kā tiek nodrošināta ietaupījuma papildināmība un būtiskums, **un kādas metodikas un kritēriji tiek izmantoti attiecībā uz paredzamajiem un mērogotajiem ietaupījumiem**;
- e) informācija par to, kā tiek novērsta pasākumu un atsevišķo darbību iespējamā pārklāšanās, lai izvairītos no enerģijas ietaupījuma dubultas uzskaites;
- f) klimatiskās atšķirības un izmantotā pieeja (attiecīgā gadījumā)

3. Monitorings un verifikācija

- a) īss monitoringa un verifikācijas sistēmas un verifikācijas procesa apraksts;
- b) par monitoringa un verifikācijas sistēmu atbildīgā īstenojošā publiskā iestāde un tās galvenie pienākumi saistībā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu un/vai alternatīvajiem pasākumiem;
- c) monitoringa un verifikācijas neatkarība no atbildīgajām, [] iesaistītajām vai pilnvarotajām personām;

- d) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu statistiski nozīmīgā proporcija un reprezentatīvas izlases noteikšanai un atlasei izmantotā proporcija un kritēriji ⁹⁷;
- e) atbildīgo personu ziņošanas pienākumi (katras atbildīgās personas vai atbildīgo personu apakš kategorijas panāktais ietaupījums un kopējais shēmā panāktais ietaupījums);
- f) informācijas publicēšana par (katru gadu) panākto enerģijas ietaupījumu saskaņā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvajiem pasākumiem;
- g) informācija par **dalībvalsts tiesību aktiem attiecībā uz** sankcijām, kas piemērojamas neatbilstības gadījumā ⁹⁸ .

h) [...] ⁹⁹

⁹⁷ **Piezīme: saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 7.a panta 4. punktu un 7.b panta 3. punktu (vispārējā pieeja).**

⁹⁸ **Piezīme: saskaņā ar vispārējiem nosacījumiem, kas minēti Energoefektivitātes direktīvas 13. pantā.**

⁹⁹ **Piezīme: saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas V pielikuma 3. punkta f) apakšpunktu (vispārējā pieeja).**

SEG PĀRSKATOS IEKĻAUJAMĀ INFORMĀCIJA

1. daļa

Informācija, kas iekļaujama 23. panta 2. punktā minētajos ziņojumos:

- a) šā pielikuma 2. daļā minēto siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas un Regulas [] [ESR] 2. panta 1. punktā minētās siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas par X-2 gadu;
- b) dati par oglekļa monoksīda (CO), sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x) un gaistošu organisku savienojumu antropogēnām emisijām, kas saskanīgi ar datiem, kuri jau paziņoti saskaņā ar Direktīvas **2016/2284/ES** [] **8.** [] pantu, par X-2 gadu;
- c) siltumnīcefekta gāzu antropogēnās emisijas no avotiem un CO₂ piesaistījumi piesaistītājos, kas izriet no *LULUCF*, par X-2 gadu, saskaņā ar šā pielikuma 3. daļā norādīto metodiku. Šie dati ir svarīgi arī atbilstības ziņojuma sagatavošanai saskaņā ar Regulas [] [*LULUCF*] 12. pantu;
- d) visas izmaiņas a) līdz c) punktā minētajā informācijā par gadiem no attiecīgā bāzes gada vai perioda līdz X-3 gadam, norādot šādu izmaiņu iemeslus;
- e) informācija par šā pielikuma 4. daļā noteiktajiem indikatoriem par X-2 gadu;
- f) kopsavilkuma informācija par veiktajiem pārskaitījumiem saskaņā ar Regulas [] [ESR] 5. pantu un Regulas [] [*LULUCF*] 11. pantu par X-1 gadu;
- g) informācija par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu pārskata aplēses, jo īpaši tajās pārskata jomās, kurās ir izdarītas korekcijas vai par kurām ir sniegti ieteikumi pēc ekspertu veiktas izskatīšanas;

- h) verificēto emisiju, kuras iekārtu operatori paziņo saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, faktiskais vai aplēstais sadalījums pa nacionālā siltumnīcefekta gāzu pārskata avotu kategorijām un šo verificēto emisiju attiecība pret kopējām paziņotajām siltumnīcefekta gāzu emisijām šajās avotu kategorijās par X-2 gadu;
- i) **kad tas ir pamatoti**, rezultāti, kas gūti pārbaudēs par emisiju, kuras paziņotas siltumnīcefekta gāzu pārskatos par X-2 gadu, saskaņību ar verificētajām emisijām, kuras paziņotas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK;
- j) **kad tas ir pamatoti**, rezultāti, kas gūti pārbaudēs par datu, kuri izmantoti, lai aplēstu emisijas siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanā par X-2 gadu, saskaņību ar:
- i) datiem, kas izmantoti, lai sagatavotu gaisa piesārņotāju pārskatus saskaņā ar Direktīvu **2016/2284/ES** [];
 - ii) datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 517/2014 19. panta 1. punktu un VII pielikumu;
 - iii) enerģētikas datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1099/2008 4. pantu un B pielikumu;
- k) apraksts par nacionālās inventarizācijas sistēmas izmaiņām, **ja tādas ir**;
- l) apraksts par valsts reģistra izmaiņām, **ja tādas ir**;
- m) informācija par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāniem, vispārēju nenoteiktības novērtējumu, vispārēju pilnīguma novērtējumu un citiem nacionālā siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojuma elementiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu;
- n) informācija par dalībvalsts nodomu izmantot Regulas [] [ESR] 5. panta 4. un 5. punktā paredzēto elastīgumu.

Dalībvalsts var prasīt atkāpi no c) punkta nolūkā piemērot metodiku, kas atšķiras no šā pielikuma 3. daļā norādītās metodikas, ja vajadzīgo metodikas uzlabojumu nav iespējams panākt laikus, lai uzlabojumu ņemtu vērā siltumnīcefekta gāzu pārskatos par periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam, vai ja metodikas uzlabojuma izmaksas būtu nesamērīgi lielas salīdzinājumā ar ieguvumiem, ko šādas metodikas piemērošana dotu emisiju un piesaistījumu uzskaites uzlabošanai, jo emisijas un piesaistījumi no attiecīgajām oglekļa krātuvēm ir maznozīmīgi. Dalībvalstis, kuras vēlas izmantot atkāpi, līdz 2020. gada 31. decembrim iesniedz Komisijai argumentētu pieprasījumu, kurā norādīts termiņš, līdz kuram varētu īstenot metodikas uzlabojumu un/vai ierosināt alternatīvu metodiku, un novērtēta iespējamā ietekme uz uzskaites precizitāti. Komisija var prasīt noteiktā samērīgā laikposmā iesniegt papildu informāciju. Ja Komisija uzskata, ka pieprasījums ir pamatots, tā atļauj piemērot atkāpi. Ja pieprasījums tiek noraidīts, Komisija pamato šo lēmumu.

2. daļa

Ietveramās siltumnīcefekta gāzes ir:

Oglekļa dioksīds (CO₂)

Metāns (CH₄)

Dislāpekļa oksīds (N₂O)

Sēra heksafluorīds (SF₆)

Slāpekļa trifluorīds (NF₃)

Fluorogļūdeņraži (HFC):

- HFC-23 CHF_3
- HFC-32 CH_2F_2
- HFC-41 CH_3F
- HFC-125 CHF_2CF_3
- HFC-134 CHF_2CHF_2
- HFC-134a CH_2FCF_3
- HFC-143 CH_2FCHF_2
- HFC-143a CH_3CF_3
- HFC-152 $\text{CH}_2\text{FCH}_2\text{F}$
- HFC-152a CH_3CHF_2
- HFC-161 $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{F}$
- HFC-227ea $\text{CF}_3\text{CHFCHF}_3$
- HFC-236cb $\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{F}$
- HFC-236ea $\text{CF}_3\text{CHFCHF}_2$
- HFC-236fa $\text{CF}_3\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-245fa $\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-245ca $\text{CH}_2\text{FCF}_2\text{CHF}_2$
- HFC-365mfc $\text{CH}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$
- HFC-43-10mee $\text{CF}_3\text{CHFCHFCF}_2\text{CF}_3$ vai ($\text{C}_5\text{H}_2\text{F}_{10}$)

Perfluorogļūdeņraži (PFC):

- PFC-14, perfluormetāns, CF_4
- PFC-116, perfluoretāns, C_2F_6
- PFC-218, perfluorpropāns, C_3F_8
- PFC-318, perfluorciklobutāns, c- C_4F_8
- perfluorciklopropāns, c- C_3F_6
- PFC-3-1-10, perfluorbutāns, C_4F_{10}
- PFC-4-1-12, perfluorpentāns, C_5F_{12}
- PFC-5-1-14, perfluorheksāns, C_6F_{14}
- PFC-9-1-18, $\text{C}_{10}\text{F}_{18}$

3. daļa. Monitoringa un ziņošanas metodika *LULUCF* sektorā

Telpiski eksplicīti zemes izmantojuma pārveidošanas dati zemes izmantojuma kategoriju un zemes izmantojuma kategorijas maiņas identificēšanai un apsekošanai

līmeņa metodika, kurā izmanto globāli kalibrētus standarta emisijas koeficientus un parametru vērtības saskaņā ar *IPCC* 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu pārskatiem

Emisijām un piesaistījumiem attiecībā uz oglekļa krātuvi, kura dod vismaz 25–30 % emisiju vai piesaistījumu avota vai piesaistītāja kategorijā un kurai piešķirta prioritāte dalībvalsts nacionālajā inventarizācijas sistēmā, jo tās aplēse būtiski ietekmē valsts kopējo siltumnīcefekta gāzu pārskatu emisiju un piesaistījumu absolūtā līmeņa, emisiju un piesaistījumu tendenču vai emisiju un piesaistījumu nenoteiktības ziņā zemes izmantojuma kategorijās – vismaz 2. līmeņa metodika, kurā izmanto nacionāli noteiktus emisijas koeficientus un parametru vērtības, kas kalibrēti atbilstoši konkrētās valsts apstākļiem saskaņā ar *IPCC* 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu pārskatiem

Dalībvalstis tiek mudinātas pielietot 3. līmeņa metodiku, izmantojot neparametrisku modelēšanu, kas kalibrēta atbilstoši konkrētās valsts apstākļiem, aprakstot fizikālo mijiedarbību biofizikālajā sistēmā, saskaņā ar *IPCC* 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu pārskatiem.

4. daļa. Pārskata indikatori

Indikatora nosaukums	Indikators
TRANSFORMĀCIJA B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju termoelektrostacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi publiskās un pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
TRANSFORMĀCIJA E0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
RŪPNIECĪBA A1.1	Kopējo CO ₂ emisiju intensitāte – dzelzs un tērauda rūpniecība, t/miljons euro Kopējās CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda rūpniecības, kt, dalītas ar dzelzs un tērauda rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.2	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – ķīmijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no ķīmijas rūpniecības, kt, dalītas ar ķīmijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.3	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības, kt, dalītas ar stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.4	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības, kt, dalītas ar pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
RŪPNIECĪBA A1.5	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – papīra un poligrāfijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no papīra un poligrāfijas rūpniecības, kt, dalītas ar papīra un poligrāfijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
MĀJSAIMNIECĪBAS A0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu apsildes mājaimniecībās, t/m ² CO ₂ emisijas no telpu apsildes mājaimniecībās, dalītas ar pastāvīgi apdzīvoto dzīvojamo māju platību, miljonos m ²
PAKALPOJUMI B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kg/m ² CO ₂ emisijas no telpu apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kt, dalītas ar dienesta ēku platību, miljonos m ²
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar dīzeļdegvielu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar benzīnu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km

INFORMĀCIJA PAR RĪCĪBPOLITIKĀM UN PASĀKUMIEM SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU JOMĀ

Informācija, kas iekļaujama 16. pantā minētajos ziņojumos:

- a) apraksts par savu nacionālo sistēmu ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem **vai pasākumu grupām** un ziņošanai par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaistījumiem piesaistītajos saskaņā ar 32. panta 1. punktu vai informācija par visām izmaiņām šajā sistēmā, ja šāds apraksts jau ir iesniegts;
- b) atjauninājumi, kuri attiecas uz 14. pantā minētajām ilgtermiņa mazemisiju stratēģijām, un progress šo stratēģiju īstenošanā;
- c) informācija par tādām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām un par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu vai pasākumu grupu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem vai veicina to piesaistījumus piesaistītajos, strukturējot šo informāciju pa sektoriem un iedalot pa atsevišķām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži), kas uzskaitītas III pielikuma 2. daļā. Šajā informācijā atsaucas uz piemērojamajām un attiecīgajām nacionālajām vai Savienības rīcībpolitikām un ietver:
 - i) rīcībpolitikas vai pasākuma mērķi un īsu rīcībpolitikas vai pasākuma aprakstu;
 - ii) politikas instrumenta veidu;
 - iii) rīcībpolitikas, pasākuma vai pasākumu grupas īstenošanas statusu;
 - iv) indikatorus, **ko izmanto** progresa pārraudzībai un izvērtēšanai laika gaitā;
 - v) **ja ir pieejamas** – kvantitatīvās aplēses par ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaistījumiem piesaistītajos, sadalot tās šādi:

- atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex-ante* izvērtējumu rezultāti. Aplēses sniedz par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kas beidzas ar 0 vai 5 un kas seko uzreiz pēc pārskata gada, nošķirot siltumnīcefekta gāzu emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula [] [ESR] un Regula [] [LULUCF];
- atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex-post* izvērtējumu rezultāti, ja tādi ir pieejami, nošķirot siltumnīcefekta gāzu emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula [] [ESR] un Regula [] [LULUCF];
- vi) rīcībpolitiku un pasākumu prognozēto izmaksu un ieguvumu **pieejamās** aplēses, kā arī rīcībpolitiku un pasākumu faktisko izmaksu un ieguvumu aplēses;
- vii) visas **esošās** atsauces uz nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumiem, uz informāciju par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem vai veicina to piesaistījumus piesaistītājos, un uz attiecīgajiem tehniskajiem ziņojumiem;
- viii) novērtējums par rīcībpolitikas vai pasākuma devumu 14. pantā minētās ilgtermiņa mazemisiju stratēģijas īstenošanā;
- d) informācija par plānotajām papildu nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem **vai pasākumu grupām**, kas paredzēti siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai papildus saistībām saskaņā ar Regulu [] [ESR] un Regulu [] [LULUCF];
- e) informācija par saikni starp dažādām rīcībpolitikām un pasākumiem **vai pasākumu grupām**, par ko paziņots saskaņā ar c) punktu, un to, kā šādas rīcībpolitikas un šādi pasākumi **vai pasākumu grupas** veicina dažādu prognožu scenāriju īstenošanos.

Informācija, kas iekļaujama 16. pantā minētajos ziņojumos:

- a) prognozes bez pasākumiem, ja tādas ir pieejamas, prognozes ar pasākumiem un, **ja pieejamas**, – prognozes ar papildu pasākumiem;
- b) kopējās siltumnīcefekta gāzu emisiju prognozes un atsevišķas aplēses par prognozētajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no emisiju avotiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2003/87/EK un Regula [] [ESR], un prognozētajām emisijām no avotiem un piesaistījumiem piesaistītājos saskaņā ar Regulu [] [LULUCF];
- c) atbilstīgi 16. panta 1. punkta a) apakšpunktam apzināto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme. Ja šādas rīcībpolitikas un pasākumi nav iekļauti, to skaidri norāda un izskaidro;
- d) prognožu vajadzībām veiktās jutīguma analīzes rezultāti un informācija par izmantotajiem modeļiem un parametriem;
- e) visas attiecīgās atsauces uz novērtējuma un tehniskajiem ziņojumiem, kas ir pamatā 16. panta 4. punktā minētajām prognozēm.

1. daļa*Ziņojumi par pielāgošanos*

Informācija, kas iekļaujama 17. panta 1. punktā minētajos ziņojumos:

- a) pielāgošanās galvenie uzdevumi, mērķi un institucionālais satvars;
- b) klimata pārmaiņu prognozes, ietverot ekstrēmus laikapstākļus, klimata pārmaiņu ietekmi, neaizsargātības pret klimata pārmaiņām un risku novērtējumu un galvenos klimata pārmaiņu radītos apdraudējumus;
- c) pielāgošanās spēja;
- d) pielāgošanās plāni un stratēģijas;
- e) institucionālā vide, ietverot vertikālo un horizontālo pārvaldību un koordinācijas, monitoringa un izvērtēšanas sistēmas;
- f) īstenošanā gūtais progress, ietverot labu praksi un pārvaldības izmaiņas.

2. daļa*Ziņojumi par jaunattīstības valstīm sniegto atbalstu*

Informācija, kas iekļaujama 17. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par finansiālo atbalstu, ko dalībvalsts apņēmusies sniegt un sniegusi jaunattīstības valstīm, par X-1 gadu, ietverot:
 - i) kvantitatīvu informāciju par publisko finansējumu un dalībvalsts mobilizētajiem finanšu resursiem. Informācija par finanšu plūsmām jāpamato uz tā dēvētajiem "Riodežaneiro politikas rādītājiem" ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītam atbalstam un ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītam atbalstam un citām izsekošanas sistēmām, ko ieviesusi ESAO Attīstības palīdzības komiteja;

- ii) kvalitatīvu informāciju par metodiku, kas izskaidro kvantitatīvās informācijas aprēķināšanai izmantoto metodi, ietverot datu kvantificēšanai izmantotās metodikas izskaidrojumu, un attiecīgā gadījumā arī citu informāciju par jebkuru skaitlisko datu iegūšanai izmantotajām definīcijām un metodiku, it sevišķi saistībā ar informāciju, kas paziņota par mobilizētajām finanšu plūsmām;
 - iii) pieejamo informāciju par dalībvalsts veiktajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem un spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar *UNFCCC*, norādot to, vai nodotā tehnoloģija vai īstenotais spēju veidošanas projekts ir izmantots, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, un ietverot saņēmēju valsti, sniegtā atbalsta apjomu un nodotās tehnoloģijas vai spēju veidošanas projekta veidu;
- b) **pieejamā** informācija par X gadā un turpmākajos gados plānoto atbalsta sniegšanu, ietverot informāciju par plānotajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem vai spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar *UNFCCC* un par nododamajām tehnoloģijām un īstenojamajiem spēju veidošanas projektiem, norādot to, vai nododamā tehnoloģija vai īstenojamais spēju veidošanas projekts ir paredzēts, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, un ietverot saņēmēju valsti, sniedzamā atbalsta apjomu un nododamās tehnoloģijas vai īstenojamā spēju veidošanas projekta veidu.

3. daļa

Ziņojumi par izsolēs gūtajiem ieņēmumiem

Informācija, kas iekļaujama 17. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par to, kā X-1 gadā izlietoti ieņēmumi, kurus dalībvalsts ieguvusi kvotu izsolēs saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu, ietverot informāciju par tādiem ieņēmumiem, kas izmantoti vienam vai vairākiem no minētās direktīvas 10. panta 3. punktā noteiktajiem mērķiem, vai par tādu ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalentu un par darbībām, kas veiktas saskaņā ar minēto pantu;

- b) informācija par to, kā atbilstīgi dalībvalsts noteiktajam ir izlietoti visi ieņēmumi no dalībvalsts aviācijas kvotu izsolēm saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. vai 2. punktu. Šo informāciju sniedz saskaņā ar minētās direktīvas 3.d panta 4. punktu.

Izolēs iegūtie ieņēmumi, kas nav izlietoti laikā, kad dalībvalsts iesniedz Komisijai ziņojumu saskaņā ar 17. panta 2. punkta b) apakšpunktu, tiek kvantificēti un iekļauti turpmāko gadu ziņojumos.

PAPILDU ZIŅOŠANAS PIENĀKUMI

1. daļa¹⁰⁰*Papildu ziņošanas pienākumi atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā*

Ja nav noteikts citādi, saskaņā ar 18. panta c) apakšpunktu iekļaujama šāda papildu informācija:

- a) elektroenerģijas, gāzes, siltumapgādes un aukstumapgādes no atjaunojamajiem energoresursiem izcelsmes apliecinājumu sistēmas darbība, izcelsmes apliecinājumu piešķiršanas un anulēšanas apmērs un attiecīgais ikgadējais atjaunojamo energoresursu enerģijas patēriņš valstī, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu sistēmas uzticamību un aizsardzību pret krāpšanu;

¹⁰⁰ **Piezīme. Prezidentvalsts uzsver, ka, visticamāk, VII pielikuma 1. daļā ir vajadzīgas izmaiņas, ņemot vērā to, ka arvien vēl jāpieskaņojas Atjaunojamo energoresursu direktīvas projektam un Direktīvas par ēku energoefektivitāti (EPBD) projektam un mērķim – nodrošināt pienācīgu ziņošanas pienākuma līmeni un nodrošināt pienācīgu savstarpējo sasaisti ar Regulu par enerģētikas statistiku.**

- b) biodegvielas, biogāzes, nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu transporta degvielu, pārstrādātu oglekļa degvielu un atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas daudzums, kas patērēts transporta nozarē un vajadzības gadījumā to nodrošinātais siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījums. Ziņošanā nošķir degvielas, kas ražotas no dažādu veidu pārtikas un lopbarības kultūrām un katra sākvielu veida, kas uzskaitīti [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767] IX pielikumā [...];
- c) [] biomasas resursu izcelsme un izmantošana enerģētikas vajadzībām;

- d) []
- e) aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai tās spētu nodrošināt atbilstību [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 3. panta 3. punktam un sasniegt 4. panta a) punkta 2) apakšpunkta i) punktā minētos nacionālos devumus un trajektorijas;
- f) **ja pieejamas**, aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pieprasījumu, kas līdz 2030. gadam apmierināms ar līdzekļiem, kas nav iekšzemes ražošana [];
- g) tādu biodegvielu attīstība un īpatsvars, kuras saražotas no [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] IX pielikumā uzskaitītajām sākvielām, ietverot resursu novērtējumu, kas koncentrējas uz ilgtspējas aspektiem, kuri saistīti ar ietekmi no tā, ka biodegvielas ražošanai tiek izmantoti pārtikas un lopbarības produkti, [];
- h) **ja pieejamas**, aplēses par biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ražošanas vai izmantošanas ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ūdens resursiem, ūdens pieejamību un kvalitāti, augsnēm un gaisa kvalitāti dalībvalstī;
- i) [] konstatētie krāpšanas gadījumi biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā pārraudzības ķēdē;
- j) informācija par to, kā veiktas aplēses par bioloģiski noārdāmo atkritumu īpatsvaru enerģijas ražošanai izmantojamos atkritumos un kādi pasākumi veikti, lai uzlabotu un pārbaudītu šīs aplēses;
- k) **ja pieejams**, elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamo energoresursu enerģijas ēkās (kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 1. punktā), kas [...] ietver [...] datus par [] tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām;

- l) attiecīgā gadījumā no pārtikas kultūraugiem ražoto biodegvielu un moderno biodegvielu īpatsvars, atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamo energoresursu enerģija, kas saražota pilsētās un energokopienās, kā noteikts [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 22. pantā;

[]

2. daļa

Papildu ziņošanas pienākumi energoefektivitātes jomā

Par energoefektivitātes jomu saskaņā ar 19. panta c) punktu iekļaujama šāda papildu informācija:

- a) galvenās normatīvās un nenormatīvās rīcībpolitikas, pasākumi, finansēšanas pasākumi un programmas, kas X-2 un X-1 gadā (X ir gads, kad iesniedzams ziņojums) īstenotas 4. panta b) punktā noteikto mērķu sasniegšanai un ar ko veicina energopakalpojumu tirgu attīstību, uzlabo ēku energoefektivitāti, pasākumus gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras, kā arī siltumapgādes un aukstumapgādes energoefektivitātes potenciāla izmantošanai, uzlabo informētību un kvalifikāciju; citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai;
- b) enerģijas ietaupījums, kas X-3 un X-2 gadā sasniegts, izmantojot Direktīvas 2012/27/ES [saskaņā ar priekšlikumu COM(2016) 761 grozītās redakcijas] 7. pantu;
- c) katrā sektorā gūtais progress un iemesli, kāpēc enerģijas patēriņš enerģijas galapatēriņa sektoros X-3 un X-2 gadā ir bijis nemainīgs vai palielinājies;
- d) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu ēku kopējā platība, kuru kopējā izmantojamā platība pārsniedz 250 m² un kuras X-2 un X-1 gada 1. janvārī neatbilda Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktā minētajām energoefektivitātes prasībām;
- e) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu apsildāmu un/vai dzesējamu ēku kopējā platība, kuras X-3 un X-2 gadā ir renovētas atbilstīgi Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktam, vai dalībvalsts centrālajai valdībai piederošajās un tās izmantotajās ēkās panāktā enerģijas ietaupījuma apjoms, kas minēts Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 6. punktā;

- f) X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaits. Turklāt norāda dalībvalsts teritorijā esošo lielo uzņēmumu, kuriem piemēro Direktīvas 2012/27/ES 8. panta 4. punktu, kopējo skaitu un minētajos uzņēmumos X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaitu;
 - g) valstī piemērotais elektroenerģijas primārās enerģijas faktors;
 - h) jaunu un renovētu "gandrīz nulles enerģijas" ēku skaits un platība X-2 un X-1 gadā, kā noteikts Direktīvas 2010/31/ES 9. pantā, **ja nepieciešams, pamatojoties uz statistisko izlasi**;
 - i) interneta saite uz tīmekļa vietni, kur pieejams Direktīvas 2012/27/ES 18. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais energopakalpojumu sniedzēju saraksts vai saskarne.
-

SAVIENĪBAS BIOENERĢĒTISKĀS ILGTSPĒJAS ZIŅOJUMS

ES bioenerģētiskās ilgtspējas ziņojumā par enerģiju, kas saražota no biomasas, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar Enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar 29. panta 2. punkta d) apakšpunktu, ietver vismaz šādu informāciju:

- a) attiecīgie dažādu biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ieguvumi un izmaksas vides jomā, Savienības importa rīcībpolitikas ietekme uz tiem, saistība ar piegādes drošību un veidi, kā panākt līdzsvaru starp iekšzemes ražošanu un importu;
- b) biomasas ražošanas un izmantošanas ietekme uz ilgtspēju Savienībā un trešās valstīs, ietverot ietekmi uz bioloģisko daudzveidību;
- c) dati un analīze par pašreizējo un prognozēto ilgtspējīgas biomasas piedāvājumu un pieprasījumu, ietverot biomasas pieprasījuma pieauguma ietekmi uz sektoriem, kuros izmanto biomasu;
- d) tādu biodegvielu tehnoloģiskā attīstība, pieejamība un ilgtspēja, kuras saražotas no [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] IX pielikumā uzskaitītajām sākvielām, ietverot novērtējumu par ietekmi no tā, ka biodegvielas ražošanai tiek aizstāti pārtikas un lopbarības produkti, pienācīgi ņemot vērā Direktīvā 2008/98/EK noteiktos atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principus un biomasas kaskādes principu, ņemot vērā reģionālos un vietējos ekonomikas un tehnoloģiju apstākļus, vajadzīgā oglekļa uzkrājuma uzturēšanu augsnē un augsnes un ekosistēmu kvalitāti;
- e) informācija par pieejamajiem zinātnisko pētījumu rezultātiem un to analīze attiecībā uz netiešu zemes izmantojuma maiņu saistībā ar visiem ražošanas paņēmieniem, kam pievienots novērtējums par to, vai ir iespējams sašaurināt to nenoteiktības amplitūdu, kas apzināta analīzē, uz kā balstās netiešas zemes izmantojuma maiņas emisiju aplēses, un vai var ņemt vērā Savienības rīcībpolitiku, piemēram, vides, klimata un lauksaimniecības rīcībpolitikas, iespējamo ietekmi; un

- f) attiecībā uz trešām valstīm un dalībvalstīm, kuras ir nozīmīgs Savienībā patērēto biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā avots, – informācija par nacionālajiem pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 26. panta 2.–7. punktā noteiktajiem ilgspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībai.

Ziņojot par siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu, ko dod biomasas izmantošana, Komisija izmanto apjomus, ko dalībvalstis ziņojumos norādījušas saskaņā ar VII pielikuma 1. daļas b) apakšpunktu, ietverot aplēsto netiešas zemes izmantojuma maiņas emisiju provizoriskās vidējās vērtības un saistīto amplitūdu, kas izriet no [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] VIII pielikumā noteiktās jutīguma analīzes. Komisija dara publiski pieejamus datus par aplēsto netiešas zemes izmantojuma maiņas emisiju provizoriskajām vidējām vērtībām un saistīto amplitūdu, kas izriet no jutīguma analīzes. Turklāt Komisija izvērtē, vai un kā izmainītos tiešā emisiju aiztaupījuma aplēse, ja, izmantojot aizstāšanas pieeju, tiktu ņemti vērā atvasinātie produkti.

**BRĪVPRĀTĪGĀS SHĒMAS, ATTIECĪBĀ UZ KURĀM KOMISIJA IR PIEŅĒMUSI
LĒMUMU SASKAŅĀ AR [DIREKTĪVAS 2009/28/EK PĀRSTRĀDĀTĀS REDAKCIJAS,
KAS IEROSINĀTA AR PRIEKŠLIKUMU COM(2016) 767,] 27. PANTA 4. PUNKTU**

Ziņojumā par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar [Direktīvas 2009/28/EK pārstrādātās redakcijas, kas ierosināta ar priekšlikumu COM(2016) 767,] 27. panta 4. punktu, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar Enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar 29. panta 2. punkta e) apakšpunktu, ietver Komisijas novērtējumu par vismaz šādiem aspektiem:

- a) revīziju neatkarība, kārtība un biežums – gan attiecībā uz to, kas par šiem aspektiem ir norādīts shēmas dokumentācijā brīdī, kad Komisija apstiprināja attiecīgo shēmu, gan saistībā ar nozares paraugpraksi;
- b) neatbilstības konstatēšanas un novēršanas metožu pieejamība, kā arī pieredze un pārredzamība to piemērošanā, īpaši, risinot situācijas, kad shēmas dalībnieki ir veikuši vai tiek apgalvots, ka tie ir veikuši nopietnus pārkāpumus;
- c) pārredzamība, jo īpaši attiecībā uz shēmas pieejamību, tulkojumu nodrošinājumu valodās, ko lieto izejvielu izcelsmes valstīs un reģionos, sertificētu uzņēmumu saraksta un attiecīgo sertifikātu pieejamību, revidentu ziņojumu pieejamību;
- d) ieinteresēto personu iesaiste, jo īpaši attiecībā uz apspriešanos ar pamatiedzīvotāju un vietējām kopienām, ko pirms lēmuma pieņemšanas veic shēmas izstrādes un pārskatīšanas, kā arī revīzijas laikā, un atbilde uz viņu sniegto ieguldījumu;
- e) vispārējā shēmas stabilitāte, jo īpaši ņemot vērā noteikumus par revidentu un attiecīgu shēmas struktūru akreditāciju, kvalifikāciju un neatkarību;

- f) **ja pieejama**, jaunākā informācija par tirgu saistībā ar shēmu, sertificētu sākvielu un biodegvielu apjoms, norādot sadalījumu pa izcelsmes valstīm un veidiem, dalībnieku skaits;
- g) tas, cik vienkārši un efektīvi ir īstenojama sistēma, ar kuru izseko apliecinājumiem, ko shēma dalībniekiem izsniedz par ilgtspējas kritēriju ievērošanu, paredzot šādu sistēmu izmantot kā līdzekli krāpniecisku darbību novēršanai, lai jo īpaši konstatētu un izskatītu iespējamu krāpšanu un citus pārkāpumus un saistībā ar to veiktu turpmākus pasākumus, un vajadzības gadījumā – konstatētu krāpšanas vai pārkāpumu gadījumu skaits;
- h) vienību iespējas tikt pilnvarotām atzīt un uzraudzīt sertifikācijas struktūras;
- i) sertifikācijas struktūru atzīšanas vai akreditēšanas kritēriji;
- j) noteikumi par to, kā veicama sertifikācijas struktūru uzraudzība;
- k) veidi, kā sekmēt vai uzlabot paraugprakses popularizēšanu.

NACIONĀLĀS INVENTARIZĀCIJAS SISTĒMAS

30. pantā minētā informācija ietver šādus elementus:

- a) dati un metodes attiecībā uz darbībām un iekārtām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, kuri paziņoti nolūkā sagatavot nacionālos siltumnīcefekta gāzu pārskatus, lai nodrošinātu paziņoto siltumnīcefekta gāzu emisiju konsekvenci Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un nacionālajos siltumnīcefekta gāzu pārskatos;
- b) **kad tas ir pamatoti**, dati, kas savākti, izmantojot sistēmas ziņošanai par fluorētām gāzēm dažādos sektoros, kuras izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu nacionālo siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanai;
- c) emisijas, pamatā esošie dati un metodes, kas paziņoti no ietaisēm saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 166/2006 nacionālo siltumnīcefekta gāzu pārskatu sagatavošanai;
- d) dati, kas paziņoti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008;
- e) dati, kas savākti, izmantojot zemes platību ģeogrāfisko apsekošanu, kas veikta esošajās Savienības un dalībvalstu programmās un apsekojumos, tostarp Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskajā apsekojumā (*LUCAS*) un Eiropas Zemes novērošanas programmā *Copernicus*.

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (ES) Nr. 525/2013	Šī regula
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	—
3. pants	—
4. pants	14. pants
5. pants	30. panta 1. punkts; 30. panta 2. punkts; 30. panta 6. punkts; X pielikums
6. pants	30. panta 3. punkts; 30. panta 6. punkts
7. pants	23. panta 2. punkts; 23. panta 3. punkts; 23. panta 5. punkts; 23. panta 6. punkts; III pielikums
8. pants	23. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 23. panta 1. punkta pēdējā daļa; 23. panta 6. punkts
9. pants	30. panta 4. punkts; 30. panta 5. punkts
10. pants	33. pants
11. pants	—
12. pants	32. pants
13. pants	16. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 16. panta 3. punkts; 16. panta 4. punkts; IV pielikums
14. pants	16. panta 1. punkta b) apakšpunkts; 16. panta 2. punkts; 16. panta 3. punkts; 16. panta 4. punkts; V pielikums
15. pants	17. panta 1. punkts; VI pielikuma 1. daļa
16. pants	17. panta 2. punkta a) apakšpunkts; VI pielikuma 2. daļa
17. pants	17. panta 2. punkta b) apakšpunkts; 17. panta 3. punkts; 17. panta 4. punkts; VI pielikuma 3. daļa
18. pants	15. panta 2. punkta e) apakšpunkts; 15. panta 2. punkta otrā daļa
19. pants	—
20. pants	—
21. pants	25. panta 1. punkta c) apakšpunkts; 25. panta 4. punkts; 25. panta 7. punkts
22. pants	—
23. pants	34. panta 1. punkta d) apakšpunkts; 34. panta 1. punkta e) apakšpunkts; 34. panta 1. punkta f) apakšpunkts; 34. panta 1. punkta g) apakšpunkts; 34. panta 1. punkta h) apakšpunkts
24. pants	35. pants
25. pants	—

26. pants	37. pants
27. pants	—
28. pants	50. pants
29. pants	—
